

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ 2-4 Τ.Κ. 106 78 ΑΘΗΝΑ

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
ΑΘΗΝΑΣ 61
Αριθ. Δελτίου
131
ΚΩΔΙΚΟΣ 1395

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΡΓΥΡΗΣ
Πρόεδρος Ένωσης
Ελλήνων Λογοτεχνών
1998-1999

ΤΕΥΧΟΣ 183
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2012

**ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ**
ΔΙΜΗΝΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ
ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ 2-4
Τ.Κ. 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ. -FAX 210-3819571

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ: 1975-1977
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΗ: 1983-

ΤΕΥΧΟΣ 183
ΙΟΥΛΙΟΣ- ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2012

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΛΕΥΤΕΡΗΣ Β. ΤΖΟΚΑΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
Δόρδου 35, Τ.Κ. 104 43 Αθήνα
Τηλ. 210-5120009

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΝΤΟΒΑΣ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΧΙΖΑΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΟΡΛΙΔΑΣ
Τ.Θ. 8231, Τ.Κ. 102 10 ΑΘΗΝΑ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ
ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ
Τ.Θ. 8231, Τ.Κ. 102 10 ΑΘΗΝΑ
e-mail: EEL1930@GMAIL.COM
www.logotexnes.gr

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΕΛΕΝΗ ΕΥΘ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ
Ερεσσού 47-49, 106 81 Αθήνα
τηλ. 210-3821173, fax 210-3821030
e-mail: efkyriakos@ath.forthnet.gr

**Κάθε Λογοτέχνης φέρει
την ευθύνη των κειμένων του**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Με ιδιαίτερη χαρά η Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού μας επικοινωνεί, για μια ακόμη φορά, με όλα τα μέλη, μέσω των στηλών του περιοδικού μας, και απευθύνει τις πλέον θερμές κι εγκάρδιες ευχαριστίες του Δ.Σ. και τις δικές της για τη στήριξη στην μεγάλη προσπάθεια, με την αρωγή του Προέδρου μας Λευτέρη Τζόκα, για την ουσιαστική αναβάθμιση του περιοδικού μας, που, εκτός από βήμα παρουσίασης και προβολής, αποτελεί και τον συνδετικό κρίκο μεταξύ μας, μαζί με την ιστοσελίδα μας, η οποία χτίζεται σιγά-σιγά με αγάπη και μεράκι από τον συνάδελφο κ. Παναγούλια.

Η Σ.Ε., έχοντας πλήρη συναίσθηση των ευθυνών της έναντι των μελών και της ανοδικής πορείας του περιοδικού μας, προγραμματίζει σειρά ενεργειών για περαιτέρω αναβάθμιση του περιοδικού με όσο γίνεται καλύτερη και επαρκέστερη ύλη, αλλά ταυτόχρονα και με προσέγγιση των μελών, όσο αυτό είναι εφικτό, ώστε να γίνει η καλύτερη δυνατή προβολή του έργου τους.

Γι' αυτό, όσοι ενδιαφέρονται να δημοσιεύσουν το έργο τους, θα πρέπει να το αποστέλλουν όσο γίνεται νωρίτερα, ώστε να μπορεί να περιληφθεί μέσα στην ύλη που θα δημοσιευθεί.

Είμαστε βέβαιοι ότι, με τη δική σας αγάπη και συνεργασία και με την αμέριστη βοήθεια του Προέδρου μας και των μελών του Δ.Σ., θα πετύχουμε.

Η Σ.Ε.

**Το Δ.Σ. της Ένωσης
Ελλήνων Λογοτεχνών
εύχεται στα μέλη
και τους φίλους
ΚΑΛΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ**

Έτος 20ό**Λογοτεχνικά Σαββατόβραδα τα «ΓΡΥΠΑΡΕΙΑ 2012»
της εφημερίδας «ΣΙΦΝΟΣ» τον Αύγουστο στη Σίφνο****ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ**

Η εφημερίδα «Σίφνος» (1880-2012 συνεχούς εκδόσεως έως σήμερα), σας προσκαλεί στο Λογοτεχνικά Σαββατόβραδα τα «ΓΡΥΠΑΡΕΙΑ 2012», που διοργανώνει κάθε χρόνο τον Αύγουστο στη Σίφνο, το νησί του ποιητή και μεταφραστή της αρχαίας ελληνικής γραμματείας ΓΙΑΝΝΗ ΓΡΥΠΑΡΗ, Ιδρυτή και Πρώτου Προέδρου της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών (1929), επίσης Διευθυντού Γραμμάτων και Τεχνών του Υπουργείου Πολιτισμού, αλλά και αναμορφωτού του Εθνικού μας Θεάτρου. Εφέτος η Διευθύντρια της εφημερίδας «Σίφνος», και μέλος της Ένωσης μας, γιορτάζει μαζί με τα 70χρονα του μεγάλου Σίφνιου Ποιητή και τα 20χρονα της διοργάνωσής της για τα «ΓΡΥΠΑΡΕΙΑ 2012». Όλα αυτά τα χρόνια έχουν πάρει μέρος με ομιλίες τους πολλοί εκλεκτοί συνάδελφοι μέλη της Ένωσης μας και άλλοι λογοτέχνες. Οι εκδηλώσεις φέτος θα γίνουν στις 11 και 18 Αυγούστου 2012 και ώρα 8.30 με 10.30 μ.μ. στην παραδοσιακή αυλή των θερινών γραφείων της εφημερίδας «Σίφνος» στο Ταξιαρχάκι Απολλωνίας Σίφνου. Στις **18 Αυγούστου 2012** σε Αίθουσα της Απολλωνίας της Σίφνου με συμμετοχή και της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών. Δηλώσεις συμμετοχής σας μέχρι το τέλος Μαΐου 2012 για να περιληφθείτε στο πρόγραμμα με το θέμα της ομιλίας σας (ελεύθερο θέμα) ή αν θέλετε κάτι να προσθέσετε ή να απαγγείλετε δικό σας ποίημα.

Σας περιμένουμε και θα χαρούμε για τη συμμετοχή σας.

Η Διευθύντρια Εφημερίδας «Σίφνος» Ουρανία Απ. Καλογήρου

Τριήμερη Εκδρομή-Προσκύνημα στη Βόρειο Ήπειρο

Τα Δ.Σ. της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών και του Συνδέσμου Ιστορικών Συγγραφέων, αποφάσισαν από κοινού να πραγματοποιήσουν τριήμερη εκδρομή-προσκύνημα στη Βόρειο Ήπειρο στις 26, 27 και 28 Οκτωβρίου 2012. Οι εκδρομείς θα επισκεφθούν τις πόλεις Κορυτσά, Πρεμετή, Κλεισούρα, Αργυρόκαστρο, Άγιοι Σαράντα, Χειμάρρα και θα συμμετάσχουν (στις 28 Οκτωβρίου) στις εορταστικές εκδηλώσεις προς τιμήν των πεσόντων στο Στρατιωτικό Νεκροταφείο Βουλιαρατίου. Η ξενάγηση θα γίνει από τον κοσμήτορα της ΕΕΛ και ταμία του ΣΙΣ κ. Αγαθοκλή Παναγούλια, που θα είναι ο Αρχηγός της εκδρομής. Πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής στα τηλέφωνα: 210-3819571, 6974-669665, 6937-401599 και 210-6125602.

Η Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών τίμησε με χρυσό μετάλλιο Πνευματικής Αξίας Α΄ Τάξεως μετά Διπλώματος τον Συγγραφέα-Ιστορικό Ερευνητή Κωνσταντίνο Τσιλιγιάννη

Ο Κωνσταντίνος Αν. Τσιλιγιάννης, ο άνθρωπος και δημιουργός, η κορυφαία προσωπικότητα του πνεύματος της ιδιαίτερης πατρίδας μας Άρτας, και της Ηπείρου γενικότερα, τον οποίο μάθαμε αρχικά μέσα από το πολυποίκιλο συγγραφικό έργο του και την έρευνα, διαπιστώνοντας στη συνέχεια πόσο αριστοτεχνικά κατάφερε να διερευνηθούν οι γνώσεις μας στην Ιστορία, αναδεικνύοντας τη συμβολή του στον πολιτιστικό ορίζοντα του τόπου μας», είπε στην προσφωνήσή του ο Πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών Λευτέρης Β. Τζόκας για τον τιμώμενο, παίρνοντας τον λόγο από τον Αντιπρόεδρο της Ένωσης Στέφανο Ντόβα, που είχε και τον συντονισμό της όλης εκδήλωσης.

Ήταν την Τετάρτη 6 Ιουνίου 2012, στις 7 το βράδυ, η εκδήλωση στην αίθουσα της Εταιρίας Ελλήνων Λογοτεχνών (Γενναδίου 8, 7ος όροφος), που ήταν κατάμεστη από κόσμο. Άνθρωποι της πολιτικής ζωής της χώρας, του πνεύματος και των τεχνών, των ΜΜΕ, καθηγητές πανεπιστημίων, επιστήμονες, στρατιωτικοί, της Ηπειρωτικής αποδημίας και πλήθος Ηπειρωτών (ιδιαίτερα του Νομού Άρτας) συνέρρευσαν και υπήρχε το αδιαχώρητο.

Η τιμητική αυτή εκδήλωση τελούσε υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Ηπείρου και του Δήμου Αρταίων με την Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών.

Στην αρχή καλωσόρισε ο Αντιπρόεδρος της Ένωσης Στέφανος Ντόβας και διάβασε χαιρετιστήριο μήνυμα του Αντιπεριφερειάρχη Άρτας κ. Βασίλη Ψαθά, που ανει-

λημμένες υποχρεώσεις δεν του επέτρεψαν να παραστεί και αναφερόταν «στην εκτίμησή του και στους στενούς οικογενειακούς δεσμούς του, τόσο με τον ίδιο όσο και με τα παιδιά του, Σοφία και Τάσο, και τη βαθιά συγκίνησή του για τη βράβευσή του, επιστέγασμα μιας εξαιρετικής πορείας στο χώρο της ιστορικής έρευνας, φωτεινό παράδειγμα συγγραφέα, ερευνητή, ο οποίος με το αστείρευτο πάθος του για τη διάσωση και διάδοση της Ιστορίας προσέφερε και προσφέρει πολύτιμες υπηρεσίες στα Ελληνικά Γράμματα και τον Πολιτισμό».

Ο Δήμαρχος Αρταίων κ. Γιάννης Παπαλέξης ήρθε ειδικά στην Αθήνα για την τιμητική εκδήλωση από την Άρτα. Στον χαιρετισμό που έκανε είπε: «Η διάκριση που

επεφύλαξε στον Κώστα Τσιλιγιάννη η Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών θεωρώ ότι αποτελεί τον ελάχιστο φόρο τιμής για την ιστορική συγγραφική αλλά και λογοτεχνική ιδιότητά του, αφού με τη συνεχή και αδιάλειπτη εργασία του κέρδισε επάξια τη δική του θέση τόσο στην επιστημονική όσο και στη λογοτεχνική κοινότητα. Ως Δήμος Αρταίων θα υποστηρίζουμε πάντα τέτοιες προσπάθειες, που αναδεικνύουν, διασώζουν και προβάλλουν μοναδικές στιγμές για τη ζωή και την ιστορία της περιοχής μας».

Μετά τους χαιρετισμούς, ο συντονιστής της εκδήλωσης Στέφανος Ντόβας, Αντιπρόεδρος της Ένωσης, έδωσε το λόγο στους κύριους ομιλητές της εκδήλωσης:

α) Στον καθηγητή της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Γεώργιο Φίλια, που αναφέρθηκε στα βραβευμένα έργα του κ. Τσιλιγιάννη από την Ακαδημία Αθηνών, που είναι αφιερωμένα στον Άγιο Μάξιμο-Γραικό (κατά κόσμο Μιχαήλ Τριβώλη), ο μοναχός από την Άρτα που υπήρξε μέγας διαφωτιστής των Ρώσων.

β) Στον καθηγητή Βυζαντινής Ιστορίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου κ. Νικόλαο Παπαδημητρίου-Δούκα, που μίλησε με θέμα «Τα ιστορικά έργα του κ. Κ.Α. Τσιλιγιάννη για το κράτος της Ηπείρου τον 13ο αιώνα και την Αγία Θεοδώρου, Βασίλισσα και Πολιούχο της Άρτας».

Συγκινητική στιγμή ήταν η ώρα της Απονομής του Χρυσού Μεταλλίου Πνευματικής Αξίας Α' Τάξεως μετά Διπλώματος της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών, με-

τά από απόφαση του Δ.Σ. στις 6-2-2012, παμφηφεί, διά χειρός του Προέδρου της Λευτέρη Β. Τζόκα, στον Ηπειρώτη Δημοουργό Κωνσταντίνο Αν. Τσιλιγιάννη, για την προσφορά του στα Ελληνικά Γράμματα, την Ιστορική Έρευνα και τη Λογοτεχνία.

Καλώντας τον, είπε: «Ερρωσθω, ζήθι, ξύγγραφε, βοήθει τη πατρίδι υπό αλλοτρίων... Οι του Δήμου Αρταίων προεστηκότες άρατε πύλας και της Ιστορίας αθάνατοι υποδεξάσθε Κων. Τσιλιγιάννη, πολλά υπέρ πατρίδος μογήσαντα του τε Λόγου και Πνεύματος στηρηρόν, θεράποντα Ιστορικών, Λογοτέχνην τε και Νομικών, Δημοσιογράφον, συμπολίτην της ηρωστούκου πόλεως Άρτης ορμώμενον».

Βαθιά συγκινημένος ο Κων. Αν. Τσιλιγιάννης ευχαρίστησε τον Πρόεδρο και τα μέλη του Δ.Σ. της Ένωσης για την τιμητική απονομή. Ακόμη τους ομιλητές και τους παρισταμένους. Είχε αμεσότητα στην ομιλία του και δεν αγνόησε στην ανάγκη της αναδρομής ν' αναφερθεί στα δύο νεοεκδοθέντα βιβλία του: α) Ιστορικά Ανάλεκτα και β) Θωμάς Α' Άγγελος Κομνηνός Δούκας, για να φωτίσει το παρόν με λεπτομέρειες και να χρωματίσει το γεγονός.

Θερμά και παρατεταμένα χειροκροτήματα κάλυψαν τα τελευταία λόγια του. ■

Δεύτερη προσκυνηματική παρουσία της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών στην Ιερά Μονή Καλτεζών, για τις εκδηλώσεις της 191ης επετείου της Συνελεύσεως της Πελοποννησιακής Γερουσίας

Την 27η Μαΐου, ημέρα Κυριακή, στην Ιερά Μονή Καλτεζών Μαντινείας Νομού Αρκαδίας, έλαβον χώρα με κάθε επισημότητα, όπως και κάθε χρόνο, οι εορταστικές εκδηλώσεις για τη συγκρό-

Βασιλείου Μιχ. Κανατά

τηση της Πελοποννησιακής Γερουσίας στην Ιερά Μονή Καλτεζών την 26η Μαΐου 1821, η οποία απετέλεσε την πρώτη ελεύθερα Ελληνική Κυβέρνηση του Επαναστατημένου Έθνους μας και ήταν η πρώτη πολιτειακή πράξη για την διακυβέρνηση της αναγεννωμένης Ελλάδος.

Το επίσημο πρόγραμμα ξεκίνησε με δοξολογία και επιμνημόσυνη δέηση, χοροστατούντος του Μητροπολίτη Μαντινείας και Κυνουρίας κ.κ. Αλεξάνδρου, συνεπικουρουμένου υπό του Ιερού Κλήρου.

Στη συνέχεια εκφωνήθηκε ο Πανηγυρικός της Ημέρας υπό του Βασιλείου Σχίζα, Γενικού Γραμματέα της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών, και ακολούθησε Προσφώνηση του μέλους της Ε.Ε.Λ. Βασιλείου Κανατά προς τους παρισταμένους Πατριωτικούς Συλλόγους.

Ακολούθως ο Σύλλογος Ριζιτών Αμαριωτών Ρεθύμνου τραγούδησε Ριζιτικό Άσμα, ως απόδοση τιμής προς την Μονή Καλτεζών και τον Αρκαδάδα αξιωματικό του Ελληνικού Στρατού Ιωάννη Δημακόπουλο, ο οποίος ήταν φρούραρχος της Μονής Αρκαδίου Ρεθύμνου και έπεσε ηρωικώς κατά την ανατίναξη αυτής το έτος 1866.

Κατόπιν κατετέθησαν στέφανοι υπό των εκπροσώπων της Πολιτείας, των Δημοτικών και Περιφερειακών Αρχών, Συλλόγων και λοιπών φορέων, ως επίσης και υπό του κ. Θεοδώρου Ηλιοπούλου, Προέδρου του Πατριωτικού Συλλόγου της Μονής Καλτεζών Τορόντο Καναδά, ο οποίος εκπροσώπησε και την Παναρκαδική Ομοσπονδία Καναδά, ως και τον απανταχού της γης Ελληνισμό.

Ο Πατριωτικός Σύλλογος της Ιεράς Μονής Καλτεζών διά του Προέδρου κ. Αντωνίου Γιαννίμπα, απένειμε τιμητική αναμνηστική πλακέτα προς τον Αρχιμανδρίτη κ. Θεόκλητο Αθανασόπουλο σε ένδειξη τιμής και σεβασμού για την πολυσχιδή προσφορά τους επί δεκαετίες.

Επίσης το Ηγουμενοσυμβούλιο της Ιεράς Μονής ετίμησε, διά της Καθηγουμένης Βερονίκης, την Ένωση Ελλήνων Λογο-

τεχνών για την συνεχή συμπαράσταση και παρουσία των μελών στη Μονή, απονέμοντας τιμητική πλακέτα προς τον Πρόεδρο της Ε.Ε.Λ. κ. Λευτέρη Τζόκα.

Την Εθνική αυτή Εορτή ετίμησαν με την παρουσία τους ο Υπουργός Μεταφορών κ. Σίμος Σιμόπουλος, ο Αντιπεριφερειάρχης Αρκαδίας κ. Ευάγγελος Γιαννακούρας, ο Βουλευτής Αρκαδίας κ. Κώστας Ζαχαριάς, ο Δήμαρχος Τρίπολης κ. Ιωάννης Σμυρνιώτης, εκπρόσωποι κομμάτων, Αντιδήμαρχοι, άνθρωποι του Πολιτισμού και των Γραμμάτων, έξι Πατριωτικοί Σύλλογοι της Κρήτης και πενήντα μέλη της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών, που ταξίδεψαν στην Αρκαδία, και συγκεκριμένα οι Μιχάλης Κώτης, Τάκης Παπαδημητρίου, Απόστολος Φορλίδας, Κορνήλιος Κακλέας, Σταύρος Σταύρου, Σωτήριος Μαντζούτσος, Σταμάτης Βασιλάκος, Αθανάσιος Παπαθανασίου, Νικόλαος Κωστά-

ρας, Σταματέλα Φλοκάλη, Πέτρος Δρόσος, Ελένη Πάτση, Πόπη Βραχιώτη, Αθανάσιος Χριστοφιλάκης, Μιχάλης Θεοδοσιάκης, Νίκος Μανιδάκης, Αγάπη Ευθυμιοπούλου, Ελένη Σαργένη, Νίκη Ανδριοπούλου, Ξένια Γιάχου, Παναγιώτης Ριζόπουλος, Αναστάσιος Τύμης, Δημήτριος Τριάντος και Βασίλειος Κανατάς, με συζύγους και φίλους τους. Σημαιοφόρος της Ε.Ε.Λ. ήταν ο φοιτητής Μιχαήλ Βασ. Κανατάς.

Επίσης το μέλος μας Παν. Χαραλαμπίπουλος, Λυκειάρχης, απήγγειλε ποίημά του, αφιερωμένο στο ανωτέρω ιστορικό γεγονός.

Ας πιστεύσουμε ακράδαντα ότι τα αποθέματα της ελληνικής ψυχής μας να είναι ανεξάντλητα, ώστε να μπορούμε να τιμούμε τις μεγάλες στιγμές του εθνικού ας βίου και να στηρίζουμε τα θεμέλια της εθνικής υποστάσεως, όπως η Ιερά Μονή των Καλτεζών.

Τι είναι η ποίηση;

Κώστα Α. Τσιλιγιάννη

Τα βαθιά συναισθήματα
από συγκλονιστικά βιώματα
ή η πυρακτωμένη φαντασία
με σοφά διανοήματα;

Η έξαρση της ψυχής
ενάντια στα θέσφατα
ή τα παιχνιδίσματα του νου
που γλυκαίνουν την ψυχή;

Ένας καταλυτικός θρήνος
ή ύμνος μιας χαράς,
έντεχνη μάσκα
ή μορφασμός του πάθους;

Η δειλή εκμυστέρωση
προσωπικών ιδεολογημάτων
ή η ιδιοτελής και χωλή διατύπωση
γενικών κοινωνικών συμπεριφορών;

Τρυφερή περιγραφή
ενός ωραίου ονείρου
ή η πραγματική
ουσία της ζωής;

Η κορώνα της ψευδαίσθησης
ή η απελπισία της στέρησης
σ' αυτό που θα θέλαμε
να ήμαστε και να έχουμε;

Μια άρρυθμη κραυγή απόγνωσης
με σκοτεινές διατυπώσεις
ή μια τέχνη πάναγνη
του ιδανικού λόγου;

Η έκφραση ενός εγωισμού
από λαθεμένη αυτογνωσία
ή ο αυτοσκοπός ξεχωριστής
πνευματικής έκφρασης;

Ένα ασύντακτο κατεβατό
με διαφορούμενες έννοιες
ή μια μελωδική πανδαισία
σ' ένα ταίριασμα σκέψης και ήχου;

Η ανείπωτη μέθη της ψυχής
από κάθε φυσική ομορφιά,
σημημάτων, ήχων και χρωμάτων
ή η δραματική σκέψη για την απώλειά της;

Τα επηρμένα νοήματα
που ενθουσιάζουν το εγώ
ή η μαγεία της λεκτικής ομορφιάς
που συγκλονίζει το είναι;

Η διάττουσα λάμψη της ύπαρξης
στο αργοσβηνόμενο σύμπαν
ή ένα τραγικό μήνυμα
της μέθεξης του νου και της ψυχής;

Το βάλαμο μιας αιχμαλωτισμένης ψυχής
από την αναλγησία των συμβιούντων
ή η υπεροχότερη αντίσταση της ψυχής
στην ανελέητη φυλακή της;

Η προσπάθεια ερμηνείας
της πεπερασμένης καθημερινότητας
ή η αγωνιώδης αναφορά
της απόγνωσης της αιωνιότητας.

Στο 90ό ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Σχολική γιορτή λήξης μαθημάτων 2011-2012

Παρασκευή 8 Ιουνίου 2012 - Αύλειος χώρος - Ώρα 8 το βράδυ

Σχολική αυλή: Μια μεγάλη αγκαλιά! Μια ζεστή συντροφιά! Μια εγκάρδια ατμόσφαιρα, μια γλύκα σε τυλίγει καθώς διαβαίνεις τη μεγάλη αυλόθυρα και μπαίνεις. Πρόσωπα χαμογελαστά και χέρια αυθόρμητα

Τάκη Π. Παπαδημητρίου

σε καλωσορίζουν. Κίνηση πυρετώδης από παιδιά και εκπαιδευτικούς.

Όλα πρέπει να είναι σε λίγο έτοιμα για το γιορταστικό φινάλε μιας κουραστικής διαδρομής ενός διδακτικού έτους! Στα πρόσωπα και στις κινήσεις όλης της Σχολικής Κοινότητας είναι εμφανής η αγωνία και το άγχος! Κι όταν όλα χρίνονται πως είναι έτοιμα, η γιορτή αρχίζει κι εμείς καθισμένοι στις καρέκλες, οι «προσκεκλημένοι», οι γονείς και κηδεμόνες των παιδιών, απολαμβάνουμε.

Η Δ/ντρια του Σχολείου κ. Πολυξένη Γιάχου, τακτικό μέλος της ΕΕΑ, η συνειδητοποιημένη δασκάλα, όπως εμείς την ξέρουμε, ο ρομαντικός, ο τρυφερός, βαθιά συναισθηματικός άνθρωπος, η καλοσυνάτη, η γνωστή μας Ξένια, απευθύνει ολιγόλογο αλλά θερμότατο χαιρετισμό στους προσκεκλημένους και με απλά λόγια μας εξηγεί τι θα δούμε, τι θα ακούσουμε και τι θα απολαύσουμε, ενώ δάσκαλοι και καθηγητές του σχολείου δίνουν τον εαυτό τους στα παιδιά, που κατευθύνουν τους ρόλους τους και τη συμμετοχή τους. Στο υπερυψωμέ-

νο πατάρι, οι μουσικοί, τα όργανα, τα μικρόφωνα, τα αναλόγια ρυθμίζονται και τακτοποιούνται κάτω από την αθόρυβη καθοδήγηση του αεικίνητου κ. Νίκου Χριστοδουλή και της κ. Κυριακής Χέλη, που έχουν και την καλλιτεχνική επιμέλεια του όλου εορταστικού προγράμματος. Απλό, απέριττο, αλλά πρωτότυπο σε σύλληψη και φαντασία: Μια ατέλειωτη μουσικοχορευτική και τραγουδιστική πανδαισία από μικρούς και μεγάλους.

Πραγματικό μελισσολόι, με χαρούμενες φωνές ξεχύνονται μπροστά μας οι μαθητές κι ακολουθεί «Ο ΖΟΡΜΠΙΑΣ» απ' την πειθαρχημένη ορχήστρα ως... εισοδική προθέρμανση. Θαυμάσιο το «ΟΡΓΑΝΑΚΙ ΜΟΥ ΜΙΚΡΟ» που επενεργεί στην ψυχή μας ως μελωδικό καλωσόρισμα. Ο κόσμος ενθουσιάζεται και χειροκροτεί αυθόρμητα, ενώ οι

εναλλαγές στο χώρο γίνονται αθόρυβα και πολύ γρήγορα, για να απολαύσουμε στη συνέχεια το θαυμάσιο μουσικοχορευτικό από τους μαθητές της Α' και Β' τάξης «ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΖΩΓΡΑΦΙΖΟΥΝ ΣΤΟΝ ΤΟΙΧΟ», το γεμάτο συμβολισμούς δρώμενο, ενώ η κρυστάλλινη και γεμάτη ευαισθησία φωνή της κ. Λένας Φίλιππα, μαζί με τις καλλιεργημένες φωνές της χορωδίας των μαθητριών της ΣΤ' τάξης συμπληρώνουν την αισθητική ομορφιά κι απόλαυση στο ομώνυμο τραγούδι. Ώσπου να συνέλθεις από τη μια συγκίνηση, δέχεται την ακόλουθη. Αυτή τη φορά το χορευτικό δρώμενο από την

Γ' τάξη: «SOS», «ΤΟ ΛΙΩΜΕΝΟ ΠΑΓΩΤΟ» και το «DUST IN THE WIND» από την ορχήστρα σε καθηλώνουν.

Όλα εξελίσσονται σύμφωνα με το πρόγραμμα: «Η ΠΟΥΛΟΜΑΝΙΑ» από την Γ' τάξη και το «ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΟΥ ΠΗΓΑΙΝΩ» της Δ' τάξης (τραγούδι και χορευτικό) σου ξυπνούν μνήμες από τη δική σου, τόσο... μακρινή προσωπική σου μαθητική περιπέτεια!... Η «ΓΙΑΓΚΑ», το «HOMO SAPIENS» και ο «ΜΟΝΤΕΡΝΟΣ ΧΟΡΟΣ» – τραγούδια και δρώμενα από τους μαθητές της Ε' και ΣΤ' τάξης – έρχονται να σε χάνουν να χαμογελάς, να θυμάσαι και (γιατί όχι;) να προβληματίζεσαι! Ακολουθεί μουσική γέφυρα. Το τραγούδι «ΕΛΑ ΠΑΡΕ ΜΟΥ ΤΗ ΛΥΠΗ» με τη γλυκιά φωνή της ανεπανάληπτης κ. Λένας Φίλιππα, σκορπά τρυφερότητα και νότες στις ψυχές μας.

Η Σχολική όμως Κοινότητα του 90ού Δημοτικού Σχολείου της Αθήνας δεν έχει σκοπό να μας αφήσει ήσυχους. Στη συνέχεια: «ΤΟ ΤΑΓΚΟ ΤΗΣ ΝΕΦΕΛΗΣ» (ορχήστρα και χορωδία – χορευτικό δρώμενο), το «ΖΕΪΜΠΕΚΙΚΟ ΤΗΣ ΕΥΔΟΚΙΑΣ» και η «ΦΡΑΓΚΟΣΥΡΙΑΝΗ» με την ορχήστρα και ο χορός από μαθητές και δασκάλους. «Η ΠΑΡΛΑΤΑ ΤΟΥ ΜΑΝΟΥ ΧΑΤΖΙΔΑΚΙ» και το «ΧΑΡΤΙΝΟ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΑΚΙ» εντείνουν τη συγκίνησή μας, καθώς τα αποδίδουν η χορωδία από μαθητές, εκπαιδευτικούς και γονείς (τι υπέροχη συνεργατική παρουσία!), ενώ η ορχήστρα, παρέα με τη βελούδινη φωνή της κ. Λένα Φίλιππα, μας εισάγει στον «ΚΑΘΕ ΚΗΠΟ». Στο σημείο αυτό η χορωδία Εκπαιδευτικών και Γονέων μάς καλεί να θυμηθούμε τα όνειρα («ΑΝ ΘΥΜΗΘΕΙΣ Τ' ΟΝΕΙΡΟ ΜΟΥ») και να διώξουμε τα συσσωρευμένα σύννεφα («ΘΑ ΔΙΩΞΩ ΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑ»). Τη σκυτάλη παίρνει ξανά και βάζει επίλογο η κ. Λένα Φίλιππα. Αυτή τη φορά αποδίδει, σε πρώτη εκτέλεση, το τραγούδι «ΤΟ ΣΚΑΜΝΑΚΙ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ», σε στίχους του Δημήτρη (Τάκη) Παπαδημητρίου (Ειδικού Γραμματέα της ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ) και εμπνευσμένη μουσική

του αστείρευτου Μουσικοσυνθέτη κ. Νίκου Χριστοδουλή. Ακολούθησαν οι ευχαριστίες της συγκινημένης κ. Γιάχου (Διευθύντριας του Σχολείου) και με φόντο ένα όμορφο καράβι στην πρόσοψη του Σχολείου ν' ανεβαίνει στον ουρανό, το τραγούδι «ΑΣΠΡΑ ΚΑΡΑΒΙΑ ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΜΑΣ», που το τραγουδήσαμε όλοι μαζί κι έκλεισε η αυλαία της όμορφης βραδιάς, ενώ αμέτρητα χρυσόχαρτα έπεφταν απ' τον ουρανό.

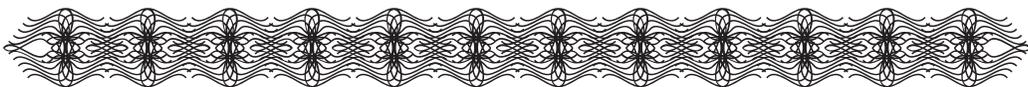
Από τους προσκεκλημένους στην εκδήλωση παραβρέθηκαν: Η Πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής της 2ης Δημοτικής Κοινότητας του Δήμου Αθηναίων κ. Νικολέττα Σηλλιοπούλου, η Σχολική Σύμβουλος Προσχολικής Αγωγής κ. Ελένη Μουσένα, Διευθυντές και εκπαιδευτικοί άλλων Σχολείων της περιοχής, Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων άλλων Δημοτικών Σχολείων, αλλά και οι κ.κ. Λευτέρης Τζόκας, Βασιλης Σχιζίας και Δημήτρης Παπαδημητρίου (Πρόεδρος, Γενικός Γραμματέας και Ειδικός Γραμματέας της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών αντίστοιχα), που με τις συζύγους τους τίμησαν δασκάλους και μαθητές για τη δουλειά τους, το έργο τους και τον κόπο τους.

Θα 'θελα, τελειώνοντας, να συγχαρώ με την καρδιά μου όλους ανεξαιρέτως τους συντελεστές αυτής της υπέροχης γιορταστικής βραδιάς, που, μακριά από εθιμοτυπικές, γραφειοκρατικές αντιλήψεις, μας έδειξαν τι μπορεί να γίνει σ' ένα Δημόσιο Σχολείο όταν Γονείς, Δάσκαλοι, Μαθητές συνεργάζονται και λειτουργούν ως ένας κόσμος συγκοινωνούντων δοχείων. Κυρίως όμως: Ένα μεγάλο «Μπράβο!» στους μαθητές του 90ού Δημοτικού Σχολείου Αθήνας κι ένα μεγάλο «ευχαριστώ» για όσα μας πρόσφεραν με το χορταστικό γιορταστικό πρόγραμμά τους.

«Να 'ναι φαρδύς ο δρόμος σας, παιδιά, / με δύναμη και υγεία / και το ταξίδι της ζωής / να 'ναι ανεμπόδιστο / γεμάτο ευτυχία...»

Επιτρέψτε μας μαζί με τους γονείς σας και τους δασκάλους σας να σας καμαρώνουμε κι εμείς.

Καλό και ήρεμο καλοκαίρι σε όλους σας.

Περιμένουμε τους «βαρβάρους» για ν' αποκτήσουμε οντότητα κι ευτυχία;

Ο μεγάλος και σπουδαίος ποιητής Κ. Καβάφης στο υπέροχο στοχαστικό του ποίημα με τίτλο «Περιμένοντας τους βαρβάρους», μας προσφέρει εξαιρετική ευκαιρία για να

Αρχ. Τιμόθεου Κ. Κιλίφη

αναμοχλεύσουμε και ν' αποκαλύψουμε τα σκοτεινά βάθη της ύπαρξής μας. Μεταξύ των άλλων σπουδαίων πτυχών, μας ερεθίζει για να αντιληφθούμε πόσο επιπόλαιοι είμαστε, περιμένοντας έξωθεν να αποκτήσουμε ταυτότητα και οντότητα. «Περιμένουμε τους βαρβάρους». Και βέβαια υπάρχουν «βάρβαροι» που μας κάνουν να κινητοποιούμεθα, ν' αγωνιζόμαστε και έτσι ν' αποκτούμε οντότητα.

Όμως η αληθινή οντότητά μας, καλή ή κακή, θετική ή αρνητική, βρίσκεται στα σκοτεινά βάθη μας, στ' άπατα ερέβη μας. Βρίσκεται και πέραν του συνειδητού, στο σκοτεινό, όπως το λέμε συχνά-πυκνά, υποσυνείδητο - ασυνείδητο. Εκεί βρίσκεται το βαθύτερο Είναι μας. Αυτό πρέπει να εντοπίσουμε μ' ενδελέχεια, με αντικειμενικότητα, χωρίς φόβο και πάθος. Ν' ανακαλύψουμε ποιοι πράγματι είμαστε. Όχι ποιοι φαινόμεσαστε... Γιατί,

το ξαναλέμε, «άλλο το φαινόμενο και άλλη η πραγματικότητα».

Θέλουμε λοιπόν να είμαστε αληθινοί «ενώπιον Θεού και ανθρώπων»; Τότε ως μην περιμένουμε τους «βαρβάρους» για να το πετύχουμε.

Όταν έρθουν «οι βάρβαροι» θα είναι πλέον αργά για να τους αντιμετωπίσουμε, εάν πριν δεν έχουμε δουλευτεί, καλλιεργηθεί οντολογικά και υπαρξιακά, ώστε με ολοκληρωμένη κατά το δυνατόν οντότητα να πολεμήσουμε νικηφόρα, ακόμα και αν «βαλλόμεθα πανταχόθεν».

Ασφαλώς πάνω στη μάχη ατσάλωνεται η ύπαρξή μας, γιγαντώνεται το Είναι μας και φτάνει σε μεγάλα ύψη, αλλά αφού έχουμε πρώτα ξεκαθαρίσει οντολογικά και υπαρξιακά γιατί και πώς υπάρχουν. Τότε είμαστε πανέτοιμοι για κάθε αντιμετώπιση «βάρβαρη» και μη βάρβαρη...

Είμαστε έτοιμοι κι ελεύθεροι να ζήσουμε, και να ζούμε κι αιώνια, την αληθινή χαρά και την αληθινή ευτυχία ολοκληρης της ύπαρξής μας.

Με την ευκαιρία αυτή, συνιστώ και την ενδελεχή μελέτη και των υπέροχων ποιημάτων του Μεγάλου Κ. Καβάφη. Μας βοηθούν πολύ στην αποκάλυψή μας... και στην αληθινή ευτυχία μας. ■

Φωτεινά... «σειρήνια»

«Πυρολαμπίδες» και «λαμπυρίδες» λένε οι επιστήμονες τις... κωλοφωτιές. Εκείνα τα μικρά νυχτερινά έντομα, δηλαδή, που πετώντας αναβοσβήνουν το... «φωτάκι» που έχουν στον... πισινό τους. Θυμιάμαι που άκουα τους μεγάλους

Τάκη Παπαδημητρίου

παλιά να λένε για κάποιον που είχε σφίξη για κάποιο σοβαρό πρόβλημα: «Βγάζ' κωλοφωτιές, δεν έχ' στασιά πουθενά» ή «Τον έπιασαν οι κωλοφωτιές» κ.ά.

Οι κωλοφωτιές εμφανίζονται στην ύπαιθρο, στα χωράφια, στην εξοχή. Αλλά και στις αυλές, τις ρούγες και τους δρόμους, το Μάη μήνα μέχρι και τις πρώτες μέρες του Ιουνίου. Κάποτε παρουσιάζονται γρηγορότερα ή και αργότερα. Όποτε κι αν εμφανίζονταν ήταν για μας τα παιδιά η χαρά μας. Κάθε βράδυ στήναμε πανηγύρι με δαύτες.

Ε, ρε, τι γένονταν! «Εκείνα τα παλιά τα χρόνια, / τότε που φοράγαμαν κοντά τα ντρίλινα / τα μπαλωμένα παντελόνια». Μόλις σκοτεινίαζε και οι αφεντιές τους κάναν την φωτερή παρουσία τους, οι γειτονιές ξεσηκώνονταν απ' τις φωνές μας.

Στη δική μου γειτονιά ζωντάνευε ο λάκκος με τα... ζντόγκια. Απ' το κυνηγητό που τις κάναμαν: «Έπιακα κι άλλες τρεις». Κι όταν πιάναμαν αρκετές για την παρέα, βάζαμαν μ' αυτές φωτεινά σειρήνια στα φτωχικά μας ρούχα. Φέγγαμαν ολόκληροι! Τις φέραμαμαν κοντά στο μούτρο μας ή τις κολλάγαμαν με λίγο φτύμα στη μπάλα, τις νιώθαμαν ν' αναβοσβήνουν στον ίδιο χτύπο με την καρδιά μας, στο πολύβουο αλλά πρωτόγονο εκείνο «κοσμικό» παιδικό πάρτι. Σαν ξεραίνονταν το σάλιο, εκείνες ανάλαφρα έφευγαν και το

«κωλοφώτιασμά» τους γίνονταν πιο έντονο απ' τη χαρά της ξελευτερίας τους, που όμως δεν συγκρίνονταν με τη δική μας χαρά και τη δική μας ικανοποίηση. Κι αυτό συνεχίζονταν μέχρι αργά, όταν οι φωνές των μανάδων μας έβαζαν τέλος στο παιχνίδι μας: «Άειστε τώρα, φτάν'! Θα βγάλετε λειχήνες και... χρυσή! Μέρα του Θεού είναι κι αύριο!...».

Βγαίνουν και σήμερα τις νύχτες της Ανοιξης οι κωλοφωτιές. Αλλά εγώ νομίζω ότι και λιγότερες είναι και πιο λίγο «φώσκολο» έχουν. Έτσι και τη χθεσινή νύχτα, μια κι ήταν σκοτάδι και κανένas δεν μ' έβλεπε, κυνήγησα κι έπιακα καμπόσες, Έβαλα φωτεινά γαλόνια, κόλλησα και στη μπάλα. Τις κοίταζα ν' αναβοσβήνουν. Άκουα το σιωπηλό τραγούδι τους. Ξαναγένομαι παιδί. Απολαμβάνω το φως τους καθώς παιγνιδιάρες σιγοπετάνε. Ακούω και τώρα τους χτύπους της καρδιάς μου. Μόνο που τώρα είναι πιο γρήγοροι και με... αρρυθμίες! Δεν συμβαδίζουμε με το δικό τους ρυθμικό λαμπύρισμα.

Ένα απλό παλιό παιχνίδι ήταν και οι κωλοφωτιές. Ήταν όμως δικό μας, φυσικό παιχνίδι, όπως και τα άλλα παλιά παιδικά μας πρωτόγονα παιχνίδια. Παιχνίδια όμως εκτοξευμένα στην άκρη του σύμπαντος, αιωρούμενα σε μια ευαίσθητη ισορροπία για μας τους παλιότερους, όπου μπροστά μας είναι το χάος και πίσω μας τα πάντα και η γλυκιά ζωή. Τότε; Μια ατμόσφαιρα όπου η απλότητα και η λιτότητα της τρισάγιας υπαίθριας ζωής, ενός ιδεώδους αγροτικού πολιτισμού, ήταν απόφιο αγκωνάρι υπαρξης. Σήμερα; Το αστικό τοπίο, όχι μόνο των πόλεων αλλά και των χωριών, κυριαρχεί και εξαφανίζει τη χαμένη παιδικότητά μας και τις ονειρικές στιγμές της μνήμης. Και φυσικά τις... κωλοφωτιές!

«ΑΡΧΕΓΟΝΟΣ ΕΛΛΑΣ ΗΠΕΙΡΟΣ»

Στη Βουλή της Αλβανίας

Βρίσκομαι στα Τίρανα, είναι 19 Φεβρουαρίου 1993. Το κρύο τσουχτερό, -10^ο. Ο διερμηνέας μου, μου εξασφάλισε μία πρόσκληση για τη Βουλή της Αλβανίας. Σήμερα είναι μια επίσημη

Αναστασίου Τύμη

ημέρα. Ο πρόεδρος της Τουρκίας Οζάλ έχει έρθει με την συνοδεία του και σε λίγο θα εκφωνήσει βαρυσήμαντο λόγο στη μεγάλη αίθουσα. Οι δρόμοι σημαιοστολισμένοι, οι αστυνομικοί πανταχού παρόντες, σταμάτησαν το ταξί μας για έλεγχο πέντε φορές.

Φορούσα το παλτό μου και το ιταλικό μπορσαλίνο. Μόλις έβλεπαν την πρόσκληση, άνοιγαν οι δρόμοι.

Φτάσαμε, ακόμα ένας έλεγχος και ένας σωματώδης κλητήρας μάς οδηγεί μέσα από πολλούς διαδρόμους προς τη μεγάλη αίθουσα. Στην τελευταία διασταύρωση των διαδρόμων έγινε μια αναπάντεχη συνάντηση. Παρ' ολίγον να πέσω επάνω στον Οζάλ! Ο σωματοφύλακός του, τελευταία στιγμή απλώνει το χέρι του και με σταματά. Άθελά μου, μου ξέφυγε η λέξη «σκούζι». Πολλοί Αλβανοί ξέρουν λίγα ιταλικά και μιλούν όταν βρίσκουν ευκαιρία. Το ίδιο κι εγώ προσπαθώ να φρεσκάρω τα ιταλικά μου. Ο Οζάλ, νομίζοντας ότι είμαι Ιταλός, μου μιλάει ιταλικά και εκτός των άλλων μου λέει ότι σπούδασε

στην Ιταλία και πολύ χάρηκε που με συνάντησε. Προσπάθησα να κρατήσω την ψυχραιμία μου, του απάντησα όσο μπορούσα πιο σωστά, όμως η τουρκοϊταλική προφορά του δεν μου άφησε περιθώρια να καταλάβω τι μου είπε. Χαιρετηθήκαμε θερμά και κάθε ένας ακολούθησε τον κλητήρα του. Το μόνο που μου έμεινε είναι, ότι με αποκάλεσε αμπασιαντόρε (ampasciatore), πρεσβευτή.

Σε λίγο βρίσκομαι στο θεωρείο μου. Πέντε καρέκλες και ένα μικρό τραπέζι με αναψυκτικά και μερικά έντυπα στα ιταλικά. Κάτω, σε σειρές καθισμάτων, είναι οι βουλευτές που έχουν πάρει τη θέση τους. Απέναντι άλλα θεωρεία γεμάτα κόσμο, διακρίνω και μερικές γυναίκες. Πίσω, ψηλά στον εξώστη, βλέπω ένα μεγάλο θεωρείο με καμιά εξηνταριά καθισμένους. Μέχρι τώρα όλα καλά. Σε λίγο ανοίγει η πόρτα του θεωρείου μου και μπαίνει μέσα ένας ηλικιωμένος κύριος: κοντός, λεπτός, με καμηλό παλτό, χοντρά γυαλιά με ρόζους και μπαστούνι. Χαιρετάει στα ιταλικά, ευγενέστατος, μας πιάνει από το χέρι και κάθεται στο μπροστινό μου κάθισμα. Αυτός είναι ο πρεσβευτής και όχι εγώ. Σχεδόν αμέσως εμφανίζεται ο Σαλί Μπερίσα μαζί με τον Οζάλ. Κάτι λέει στο μικρόφωνο και αμέσως παραχωρεί τη θέση του στον Οζάλ, ο οποίος, χειμαρρώδης, μιλάει επί μία ώρα και είκοσι λεπτά. Είπε για την Εγνατία οδό που θ' αρχίζει από το

Δυρράχιο και μέσω Φίρομ, Βουλγαρίας, θα φτάνει στην Κωνσταντινούπολη. Είπε για τους Αλβανούς φοιτητές, ότι μπορούν να σπουδάζουν στην Πόλη και στην Άγκυρα χωρίς να πληρώνουν ούτε ένα λεκ. Είπε για νοσοκομεία, για σχολεία, για λιμάνια και αεροδρόμια και άλλα πολλά ωραία πράγματα. Όλα αυτά βέβαια τα διάβασε ο διερμηνέας μου την άλλη μέρα στις εφημερίδες και μου τα είπε, γιατί ο Οζάλ μιλούσε τουρκικά και ο διερμηνέας μου είναι Βορειοηπειρώτης.

Με όλα αυτά, περάσαμε ένα ωραίο πρωινό, στο τέλος έπιασα κουβέντα και με τον Σέρτζιο, έτσι έλεγαν τον πρεσβευτή, ο οποίος μας προσκάλεσε να πάμε στην πρεσβεία για επίσκεψη.

Ξέχασα να σας πω, ότι ο Σαλί Μπερίσα κάθισε στο μπροστινό θεωρείο από το δικό μας, μόνος. Σε μια στιγμή γύρισε και χαιρέτισε τον πρεσβευτή στα ιταλικά και έκανε ένα νεύμα χαιρετισμού προς εμένα.

Αφού τελείωσε η ομιλία, ήρθε πάλι ο κλητήρας, μας πήρε και τους τρεις και μας οδήγησε σε μια μεγάλη τετράγωνη αίθουσα, στολισμένη με λουλούδια, σημαίες κλπ. στολίδια, όπου εδώ έγινε πραγματικά μια αρχοντική δεξίωση.

Γκαρσόνια με κάτι περίεργα παπιγιόν σερβίριζαν τους καλεσμένους. Ο Οζάλ και ο Σαλί Μπερίσα στη μέση τσούγκριζαν τα ποτήρια τους, ευχόμενοι, ίσως, να πραγματοποιηθούν όλα αυτά που είπε κι υποσχέθηκε στην ομιλία του ο Πρόεδρος της Τουρκίας. Η σαμπάνια, γαλλική μάλιστα, σε ψηλά ποτήρια από κρύσταλλο Βοημίας, είχε την τιμητική της. Χαμόγελα, ευχές, γέλια και χαρές...

Τα γουρουνόπουλα ολοζώντανα, νόμιζες ότι θα σου μιλήσουν, με κάτι αστεία λουλούδια στ' αυτιά τους, από τη μια μεριά για τους ξένους και αρνιά από την άλλη μεριά για τους μουσουλμάνους. Σ' αυτή τη μεριά κάθισαν ο Οζάλ με την παρέα του, ως επίσης ο Σαλί Μπερίσα με τη γυναίκα του, τους υπουργούς και τους βουλευτές.

Νομίζω ότι θα μου επιτρέψετε αυτή την ημέρα να μην την ξεχάσω ποτέ. Στα ιταλικά μίλησα με πολλούς εκείνη την ημέρα, αλλά δεν θυμάμαι ούτε τι είπα, ούτε τι άκουσα. Το μόνο που θυμάμαι είναι, η διαφορά που υπάρχει μεταξύ του λαού και των κυβερνώντων, ως προς την ευημερία βέβαια.

Γλυκοχάραξε

Άρη Κανδηλάπη

Γλυκοχάραξε η μέρα
και ερόδισε ως πέρα
η ανατολή.
Δροσερό το αεράκι
όπου βρίσκει λουλουδάκι
το γλυκοφιλεί.

Εφαντάζαν στο χρυσάφι
τα χορτάρια στο χωράφι
απ' την αντηλιά.
Κελαηδούν γλυκά στα κλώνια,
χελιδόνια και αηδόνια,
του Θεού πουλιά.

Γεύση από μέλι

Εσύ; Πόσω χρονώ να είσ' εσύ; Εγώ ήμουν τότε 19. Και κάτι... Το Γυμνάσιο-Λύκειο τω καιρώ εκείνω δεν υπήρχε – το 'χα τελειώσει πριν δυο χρόνια. Στο τέλος της ογδόης, μας εξέτα-

Νίκου Ασανσερίτη

σαν δυο φορές: τη δεύτερη μια Επιτροπή του Δημοσίου – το σχολειό μας σαν ιδιωτικό, δεν το εμπιστεύονταν, ως φαίνεται – κι ήμασταν φοβισμένοι. Κει που τελιώναν οι εξετάσεις, με σταματάει μια καθηγήτρια, βρήκε πως ήμουνα χλωμός: μου σύστησε να πω στο σπίτι μου να με προσέξουν. «Είν' από το διάβασμα, κυρία», απολογήθηκα. Στο σπίτι μάνα δεν υπήρχε, απ' του Δημοτικού τα χρόνια.

Έβαλα πλώρη για τη Νομική. Στρώθηκα, διάβασα, μα σκόνταψα λιγάκι. Για το καλό μου. Προκύψαν, μάλιστα, και κάτι στιχουλάκια – στο πολυτονικό, με την ορθογραφία της εποχής – που μ' άρεσαν πολύ. Κι εσένα θα σ' αρέσουνε γιατί ήταν αισιόδοξα. Κοίτα να δεις:

ΣΤΟΥ ΠΟΝΟΥ ΤΟ ΚΡΕΒΑΤΙ

Στη μέση του καλοκαιριού κι' απάνω στο
ραχάτι
πώς διάλογο τα κατάφερα κι' έπεσα στο
κρεβάτι!
Κρούωσα κι οι αμυγδαλές – ω τι καλές κυ-
ρίες! –
προέβησαν σε έντονες γι' αυτό διαμαρ-
τυρίες.

Έτρεξαν φίλοι, συγγενείς τον πόνο μου να
γειάνουν
κι απ' την πολλή κουβέντα τους πήγαν να
με ξεκάνουν.
Μα ευτυχώς κι ο πυρετός στον ύπνο ευ-
θύς με στρώνει
κι από τη φλυαρία τους εντέχνως με γλυ-
τώνει.

Όμως στη ζήση την πεζή, αν κάνεις το
καλό,
σου λέν' «βραβείο μη ζητάς, μόν' ρίχτο
στο γιαλό».
Έτσι και ο σωτήρας μου, του πυρετού η
ζάλη,
παντοίως επεδίωξαν να βγει απ' το κε-
φάλι.

Γιατρό φώναξαν ευτραφή και ελαφρώς
αστείων,
γνώστη των εξετάσεων των Πανεπιστη-
μίων.
Ετούτος μ' εξαλάφρωσε απ' του χαμού
τον πόνο
λέγοντας: «Εις τα Νομικά δώσε τον άλλο
χρόνο»!
Πλην όμως με απήλλαξε και από τις ζα-
λάδες
μόνο μέσα σε μιάμιση με δύο εβδομάδες.
Γιατί φάρμακο μούδωσε απλό, χωρίς ο-
δύνες:
δέκα μπουκάλια μοναχά στρεπτοπενικι-
λίνες...

Τι τράβηξεν ο Νικολής δύσκολα περιγρά-
φεται,

αφού ένα πενθήμερο ξέχασε και να κάθεται...

Πάντως το κρύο γλύτωσα – τι τύχη που την είχα! –

μόνο για θύμηση κρατώ, και θα κρατώ, το βήχα.

Παρά πόδας σημείωσα την ημερομηνία γεννήσεως των στίχων: 7/10/56. Δεν άργησαν να βγουν τ' αποτελέσματα. Με δέχτηκαν στη Νομική! Κατέβηκα στο Φαρμακείο του Σάνδρη, στο ισόγειο του διπάτου που μέναμε, εκεί δα στο Παγκράτι, να το τηλεφωνήσω του πατέρα. Πήρα το νούμερο της Ούλεν, στη δουλειά του, αλλά φωνή δεν άκουγα. Έρχεται ο βοηθός του φαρμακείου, μου παίρνει το ακουστικό, το γύρισε τα πάνω κάτω μου το ξαναδίνει. Και, να πουμίλαγε!

–Ποιος είναι, τέλος πάντων;

–Μπαμπά! Βγήκανε. Πέρασα!...

Περάσαμε κι από γιατρούς. Τα τυπικά: Αίμα, ακτινογραφία. Με κάλεσε ο Διευθυντής του Υγειονομικού. Με τα χρόνια έχω ξεχάσει τ' όνομα του, το ευλογημένο. Και νιώθω τύψεις...

Μου βρήκαν φυματίωση! Η πρώτη αποτυχία μου σε εξετάσεις... Με ρώτησε, ο καλός ο άνθρωπος: «Παιδί μου, θα σε πειράξει να περιμένεις για ένα χρόνο;»

–Θα με πειράξει! Οπωσδήποτε!

–Τότε θα σε κρατήσουμε, θ' ακολουθείς πιστά ό,τι σου πω. Προς το παρόν δεν πρέπει να πατήσεις στο Πανεπιστήμιο! Για έξι μήνες δεν θ' αφήσεις το κρεβάτι. Δεν θα διαβάξεις, δεν θα πλένεσαι. Μόνο στο πρόσωπο!

Ανέβαινε ο βοηθός του φαρμακείου κάθε μέρα, δυο φορές, για ένεση στρεπτοπενικιλίνης. Μια δεξιά-μι' αριστερά. Για μάνα είχα την αδερφή μου την καημένη. Μου 'φιαχνε ανελλιπώς την κρέμα

που 'χε διατάξει ο γιατρός.

Φρόντιζε η δόλια να 'ναι ποικίλη η γεύση. Όσο μπορούσε. Μα, δις τη μέρα κρέμα, έξι μήνες; Νισάφι πια! Δεν την ξανάβαλα στο στόμα μου, από τότε...

Και, να που ξαναπλύθηκα. Και ξαναδιάβασα. Και πέρασα το πρώτο έτος με την πρώτη. Τέτοια λαχτάρα!

Τον άλλο χρόνο, ίδια εποχή τέλειωσα και το δεύτερο. Στα 19 μου. Τότε, λοιπόν, συνέβη το μυστήριο. Καθόμουνα στου χωλ μας το τραπέζι. Κάπου παρέκει ο Ψυχάρης· το φουμιστό «Ταξίδι» του. Πιο 'δω ένας Βουρνάς: «Δημήτρης Γληνός, ο Δάσκαλος του Γένους». Βιβλία που ενέδρευαν ήσυχα, σίγουρα πως θα με σημαδεύανε για πάντα. Κάνω έτσι, το λοιπόν, αναποδογυρίζω σ' ένα ανοιχτό τετράδιο με γραμμωτές σελίδες ό,τι πολυτιμότερο διέθετα, διαλέγω με τοτσιμπιδάκι τα πιο λεπτά κοσμήματα· τα καταγράφω, άτιπλα, με τούτα 'δω τα λόγια:

«Ωρες γλυκιές. Φθινόπωρο, απαλή μουσική, ένα παράθυρο ανοιχτό, κι από μακριά ο Λυκαβηττός. Είναι δύσκολο η πέννα να προλάβει την καρδιά. Νοιώθει εκείνη τόσα πολλά και τόσο ανάμικτα. Γράφω ό,τι κατορθώνω να συλλάβω απ' το ξεχειλισμά της. Σκέπτομαι πως αν μπορούσε ο καθένας να αποτυπώνει ό,τι αισθάνεται σε κάτι τέτοιες στιγμές, θα ήμασταν όλοι συγγραφείς.

Το αίσθημα της ησυχίας, της σιγουριάς σου δίνουν μια απόλαυση· το γεγονός ό,τι εκτέλεσες το μέρος της εργασίας που σου αντιστοιχεί και πως τώρα μπορείς να ζήσεις τις ώρες της ανάπαυλας που χάρισες στον εαυτό σου, σου προσθέτουν μια ευχαρίστηση. Κι' όμως, να που μελαγχολείς. Μήπως η χαρά δεν είν' η αποφασιστική έκφραση της ευτυχίας; Ή μήπως δεν είμαστ' όλοι πλασμένοι για ευτυχία;

Μήπως, πάλι, λείπει κάτι; Ή μήπως πάντα θα λείπει κάτι; Αυτές τις ώρες θυμάμαι το χαμόγελό σου. Αλήθεια, τη μελαγχολία πάντα η ανάμνηση της χαράς τη μεγαλώνει.

Θυμάμαι τέτοιες μέρες, είχες το χέρι σου περασμένο στο μπράτσο μου – και μ' αγαπούσες. Οι σημερινές χαρές γιατί να 'ναι λύπες αυριανές; Τα μάτια σου μείναν χαραγμένα μέσ' στην καρδιά μου κι ενώ εσύ τώρα μου λείπεις, αυτά με τυραννούν.

Απ' έξω μια αχτίδα μου φάνηκε πως φώτισε το θάμπωμα της φύσης. Δεν ήταν' μια ιδέα. Κι όμως η ιδέα μου πύρωσε την καρδιά! Τέτοιες αναλαμπές έχει η ζωή.

Σκόρπιες σχέψεις, σκόρπια συναισθήματα, άσχετο το πρώτο με το δεύτερο, κι όμως συνδεμένα.

Ξεχνώ τι θέλω να γράψω. Να, ο ήλιος πρόβαλε. Ζωγραφίζει. Ναι, δίνει χρώμα. Σα χάδι έφυγε, κρύφτηκε. Ήρθε.

Κρίμα να μην είσαι ήλιος, αγαπημένη! Συ δεν ξαναγυρνάς. Ένα συννεφάκι αφήνεις στην καρδιά μου. Δεν είν' το πρώτο ούτε το τελευταίο. Κάποτε η καρδιά αυτή

μπορεί να γίνει ουρανός χειμωνιάτικος, κι ύστερα τίποτα. Τι είναι το άτομο μπρος στο σύνολο; Τίποτα. Μα τι και το σύνολο δίχως το άτομο; Τι παιχνίδι που είμαστε! Τέλος' ζούμε. Κάτι 'ναι κι' αυτό!

ΒΡΑΔΥΑΖΕΙ

Του ήλιου τ' απαλό το χάδι αργοπεθαίνει' 'σύχασε η πλάση, τα πουλιά ριγούν, μα στην καρδιά μου που την έχεις πληγωμένη της νοσταλγίας τα στοιχειά ξυπνούν.

Κυριακή, 7.9.58»

Να 'τανε άλλος, θα 'λεγε: «Και λοιπόν; Τι μας τα λες, εμάς, αυτά; Πού τα θυμήθηκες;» Ή κάτι αυστηρότερο ή και προσβλητικότερο, και μάλιστα σωστότερο. Όμως, κίνδυνος δεν υπάρχει. Αυτός ο άλλος δε θα φτάσει ως εδώ... Εσύ, πλάσμα ευαίσθητο, που άντεξες, κατάλαβες. Αυτά που σου αφηγήθηκα συμβαίνανε και θα συμβαίνουν. Είναι τ' ανθρώπινα. Κι η πίκρα ανθρώπινη. Μα, το καθήκον ένα: Κρατήσου, εσύ! Μην παραδίνεσαι! Στα χέρια σου κρατάς τη μοίρα σου. Ανθρώπος ων!

Μείνε

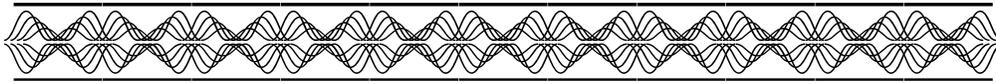
Βάσως Τριανταφυλλίδου-Κηπουρού

Μου λες πως δεν αισθάνεσαι καλά και γω χάνω το νου και τη μιλιά, οι σκέψεις μου μπερδεύονται κουβάρια μείνε κοντά μου κάνε μου τη χάρη.

Μου λες απόψε έχεις δυσφορία εμείς μαζί χαράξαμε πορεία,

σε βλέπω σε ταράζουνε οι πόνοι τρέμω μη με αφήσεις μόνη.

Θέλω το χρόνο πίσω να γυρίσω απ' την αρχή ξανά να σ' αγαπήσω, να σου θυμίσω της ζωής ταξίδια που γίνονται απόψε αποκαΐδια.

Σελίδες - Ψηφίδες ημερολογίου φωτιάς, ζωής κι ελευθερίας

13-8-2011. Σε περίμενα 13 ώρες στην παραλία μας. Πιο πολύ με πόνεσε που δεν ματώσαμε μαζί μ' αυτήν την Πανσέληνο, την ωραιότερη της χρονιάς! Να ' μουν τώρα τα μάτια σου! Να 'χαμε τη

Χαράς Κούτρα

μοιρασιά!... Το τηλέφωνο όμως το έχεις κλειστό. Κρίμα για σένα!... Χάνεις το σκίρτημα που προκαλεί το δέος της ομορφιάς της απόλυτης ελευθερίας και της γοητείας, να ζεις στο σκοτεινό επικίνδυνο γιαλό, κυνηγώντας απόψε αυτήν την πορφύρα τ' ουρανού μ' αισθήσεις τρισιδιάστατες!

Αγάπη μου, έχει αβάσταχτο πόνο και μοναξιά η ελευθερία... Λίγοι τ' αντέχουν. Μη μου υποσχεθείς ξανά, ότι θα τηλεφωνήσεις όταν βρεις καιρό και περιμένω σαν τρελή... Πράξε αυθόρμητα με έργα και άσε με να φυσάω σαν άνεμος. Δεν μπορώ τα καλούπια και τα κάγκελα κι εσύ σήμερα ψυχή μου δεν κατάφερες μ' όλα αυτά να με καρφώσεις στη γη. Κρύψου καλά πίσω από κλειστά τηλέφωνα. Εγώ πέταξα πίσω απ' το φεγγάρι!...

13-8-2011. «Δώδεκα μήνες Ελένη, δεκατρία φεγγάρια κι αυτό που περισσεύει είναι για μι' αγάπη σαν αυτή, δυνατή κι ας είναι παράνομη. Αφού της αγάπης ο δρόμος είναι πιο μακρύς απ' τη ζωή μας, που αφήνεται στο ανηλέητο πάθος να σε

πλημμυρίζει, για ν' ανακαλύψεις τις μυστικές λυτρωτικές δυνάμεις που κρύβει ο έρωτας και βρίσκει το νήμα στο λαβύρινθο της ψυχής μας!...».

14-8-2011. Τώρα που ξέρεις πες μου: Σ' αυτή τη φριχτή και ξεπαγιασμένη πολιτεία θέλεις να δείξουμε στους ανθρώπους το αθάνατο μέρος τους; Κοίτα. Οι... νεκροί... δεν τους φοβάμαι. Οι νεκροί... δεν τους λυπάμαι. Είναι εντός του μέλλοντός μας. Εσύ κι εγώ με το μπαϊράκι που έχει ο χρόνος μιας φανατικής παπαρούνας. Εμπρός! Μουσική! Άλογα! Φώτα! Πέταξε! Χαμογέλασε, Ήλιε μου για να ζήσω!...

15-8-2011. Μισομαυρισμένη από τις εσπερινές φωτιές τώρα που η καρένα της μέρας ακουμπάει γερτή πάνω σ' ανυπόμονα πλάσματα, ο κόσμος βγαίνει σε γιορτή και η τύχη τρίζει το κλαρί και ρίχνει ατέλειωτους ροδώνες για να τους χαρίσει σε δύο πάντα καινούργιους ανθρώπους που καρτερούν τ' απίστευτο ταξίδι στο χρόνο!...

15-8-2011. «Η γλυκυτάτη σου λαλιά με το συρτό της τόνο / θα μου χαϊδεύει τη χαρά, θα μου φιλά τον πόνο / όταν στις θαλασσινές σπηλιές τα κύματα ροχθούνε / όμως βαθιά μες την καρδιά οι ευωδιές ανθούνε / την ώρα τούτη τη γλυκιά που συλλογιέμαι Εσένα / αλημονώ τα σημερινά, ξεχνώ τα περασμένα».

16-8-2011. Όταν σωπαίνουν οι άνεμοι

εδώ και σιωπά αυτή η Δικαιοσύνη του ήλιου που διαφεντεύει όλα μαζί τα τζιτζίκια, τότε, μια γαλήνη απέραντη αισθάνσαι. Μικρές εκρήξεις του μέσα κόσμου γίνονται σκιές φευγαλέες που κυνηγάς. Το ξύλο που σάπισε στη θάλασσα, τα ξυπόλητα παιδιά που πηδούν αφηλά ως το μελέμι, το φωσφόρο των ψαριών έξω από τα τσαλακωμένα σεντόνια των κοριτσιών. Ο έρωτας είναι ο κοινωνός των αισθήσεων που έχει στα μέρη αυτά την αρχοντιά των προγόνων. Τόση είναι η αλήθεια που υπάρχει στην ευγένεια εκείνου που σου τις ξυπνά!... Άλλη μια μυστική συναλλαγή συνεχίζεται ανάμεσα σ' εκείνους που γνωρίζουν να προσφέρουν την εμπιστοσύνη τους χωρίς κανένα αντίκρισμα. Ότι βασιλικό γευτήκαμε από εσάς, γνωρίζουμε πια κι έχουμε τη δύναμη να το μεταλαμπαδεύσουμε. Με φιλία, με δόντια, με ρόδια... Με φως και σοφία αλλάζει η συνείδηση της μοίρας...

21-8-2011. Κράτησα τη ζωή μου τρικλίζοντας ανάμεσα στα κίτρινα δέντρα και στο πλάγισμα της βροχής. Σε σιωπηλές πλαγιές, ανηφόρισα με κλειστό καιρό και κράτησα τη ζωή μου ψιθυριστά μέσα στην απέραντη σιωπή. Όταν όμως σε βρήκα ψηλάφισα το πρόσωπό σου γυρεύοντας να πιω το νερό που σ' αγγίζει. Στο αριστερό σου χέρι είδα μια γραμμή, μια χαρακιά. Είναι που τη γνώριζα. Ο δρόμος μου είναι... Ο δρόμος αυτός που δεν τελειώνει. Δεν έχει αλλαγή όσο με γυρεύεις. Κράτησε τελικά τη ζωή μου μέσα στην παλάμη σου. Ευτυχώς! Σε μια χαρακιά... δρόμου!...

24-8-2011. Αυτή τη στιγμή τελειώσα το κείμενό μου. Από το πρωί παιδεύομαι για να το φέρω στο υψόμετρο που ήθελα. Κουράστηκα, τόσο γλυκά όμως. Τώρα έχω τη γαλήνη την μετά του τοκετού.

Ελπίζω να σου αρέσει το παιδί μας. Τώρα θα κολυμπήσω κι ύστερα θ' ακούσω μουσική. Το βράδυ θα το καθαρογράψω. Είναι οχτώ (8) κόλλες Α4. Φιλιά!... Γονιμοποίησε μέσα σ' αυτή τη μήτρα την ελληνική π' αγάπησες, τον τελευταίο γηγενή. Το δικό μας αιώνιο παιδί!...

25-8-2011. Στ' αχνάρια του μπαρουτοκαπνισμένου οπλαρχηγού του Γένους Μακρυγιάννη, που με αγωνία μας κοιτά, βάδισε. Στο νόμιμο αγώνα τη δρασκελιά φθάσε, εκεί που οι γνώσεις πάντα πεθαίνουν. Οι αισθήσεις όμως ποτέ. Φθάσε στον έσπερο της Σαπφώς και τη ροδιά του Αρχίλοχου. ΦΘΑΣΕ ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ ΜΟΥ!... Μου λείπεις. Χθες ήταν δυο αιώνες μοναξιάς. Σήμερα δεν υπάρχει οξυγόνο ν' αναπνεύσω...

«Περπατάς και κάθεσαι καπνίζοντας / και μετά την απόλαυση / διασχίζεις τον κόσμο / την κοινωνία διαρρηγγύνεις / με το απαστράπτον ξίφος σου. / Δεν μένει κανείς ατιμώρητος / από εκείνη την πύρινη / και ιριδίζουσα λάβα σου...».

26-8-2011. Σε λίγο θα γυρίσουμε πάλι στο φθινόπωρο, στην εποχή των ματιών όπου κοιτάζουν πίσω. Στο απόσταγμα που άφησε ο τρύπιος βράχος και η θάλασσα. Τα μάτια σου!... Τα πρώτα μάτια του κόσμου μέσα στις θαλασσοσπηλιές με τα πόδια γυμνά στο κόκκινο χώμα. Ο έρωτας, τα δειλινά, τα φιλιά και οι άνθρωποι άλλης φυλής. Περπατήσαμε μαζί, μοιραστήκαμε το φωμί και τον ύπνο, δοκιμάσαμε την ίδια πίκρα του αποχωρισμού, πήραμε τα καράβια, και γυρίσαμε... Αγάπησα από παιδί για χρόνια αυτούς τους δρόμους που με ψήλωναν. Όμως στην κόκκινη άμμο μείναν δεμένα τα δάχτυλά μας κι εγώ κουρσεμένη. Δεν ξέρω πια Θεέ μου, πού γεννήθηκα!...

27-8-2011. «Στο παράλογο μπορεί να

γίνει το θαύμα». Για να είσαι τόσο σκληρός για το μέλλον σημαίνει πόσο τρυφερός είσαι γι' αυτά που συνθέτεις. Επηρέαστηκα από τον Ανδρέα Εμπειρίκο και τον Γιώργο Σεφέρη, είπε ο Οδυσσέας Ελύτης. Ο πρώτος είχε την τρέλα του υπερρεαλισμού και ο δεύτερος τη σωφροσύνη. Εσύ τα έχεις στο ίδιο πρόσωπο μαζί. Είσαι δίδυμος. Γι' αυτό σ' αγαπώ!...

28-8-2011. Παράξενο. Όταν σήκωσα τα μάτια μου ψηλά είδα εκεί το φως των αστεριών μαζί με το χαμόγελό σου. Μέσα σ' έναν οιοπνευματί ουρανό! Εκεί μέσα σ' ένα χρυσό δίχτυ σαν τα ψάρια, που βγήκαν απ' τη θάλασσα δίπλα, σπαρταρούσαν όλα τα όνειρα που μαζί ψηλαφίσαμε!... Κι εσύ ήσουν ένας μεγάλος άγγελος που τραβούσε αυτό το δίχτυ μ' εμένα μέσα... Με φιλήματα και χειρονομίες στην ανασαιμιά της νύχτας τραβούσες τα χωρισμένα σώματα και τις ψυχές μας. Τ' αηδόνια που κελαηδούν μέσα σου δεν σ' αφήνουν να κοιμηθείς. Το δίχτυ που τραβάς με τα όνειρα είναι η μοίρα μου που κυματίζει. Πάμε να γνωρίσουμε καινούργιους τόπους, καινούργιες τρέλες των ανθρώπων ή των θεών. Τράβα απόψε το χρυσό δίχτυ!...

29-8-2011. Τώρα ας πιούμε στην υγειά μας κι ας ταξιδέψουμε στον έρωτά μας ακούγοντας την ίδια μουσική. Αγκά-

λιασέ με και φίλα με όλη τη νύχτα στο πανηγύρι τ' Αϊ-Γιάννη Προδρόμου και Θεοπίστης Οσίας, που σου κάνω όρκο για αιώνια πίστη· χόρεψε σήμερα στο στρόβιλο της μεγάλης γιορτής. Το φυλλαράκι που λικνίζεται δίπλα σου είμαι εγώ, που σ' ακολουθώ...

30-8-2011. Αντίο καλό καλοκαίρι. Τ' ανθισμένα του αγρού λουλούδια δεσ που γέρνουν πίσω από την περπατησιά σου...

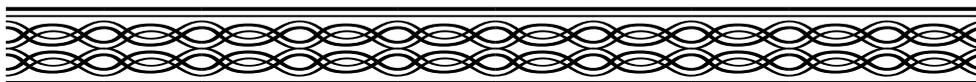
31-8-2011. Δεν απάντησες σήμερα τελευταία μέρα του καλοκαιριού στο τηλέφωνο. Τα βράδια ξευγχά με τη φωτογραφία σου. Να ήξερες πόσο μου λείπεις!!! Από εννέα (9) χρόνων ορφάνεφα. Στέγνωσα. Μόνο με τα φιλιό σου ποτίζομαι. Μου λείπεις... Καλό και δημιουργικό φθινόπωρο... Το χειμώνα να σμίξουμε... Περιμένω να 'ρθεις για να φύγει η πίκρα απ' τα χείλη μου. Αφιερωμένο είναι για Σένα: «Στάζουν έρωτα απόψε τα τραγούδια». Στον ουρανό βγήκαν οι κόκκινες φωτιές του σύμπαντος. Σήκω χόρεψε!!! Ο γερο-ποιητής ο Στησίχορος πήρε τη λύρα του. στάθηκε μπρος στους Έλληνες σ' ένα μεγάλο πανηγύρι και τραγούδισε την ξακουστή παλινωδία: «Δεν είναι αλήθεια ο λόγος μου, για σένα, Ελένη / και δεν μπήκες συ μες στα γοργά καράβια / μήτε έφτασες στο κάστρο εσύ ποτέ της Τροίας».

Ο αετός

Δημήτρη Τριάντου

Δος μου τη χάρη σου αητέ,
δος μου και τα φτερά σου,
δος μου και το φτερούγισμα,
τη λαμπερή ματιά σου.

Με τα δικά σου τα φτερά
να πάω να κυνηγήσω
να πιάσω πέρδικες, λαγούς,
τρυγόνα ν' αγαπήσω.

Ο μουσμούλης

Ο ήλιος ετοιμαζόταν να περάσει απ' τους Διδύμους στον Καρκίνο και η άνοιξη με το χρυσομάη της να παραδώσει τα κλειδιά της διαδοχής στο ξανθό παλικάρι του καλοκαιριού του

Στάθη Παρασκευόπουλου

Ιούνιο, που και Θεριστή τον λένε εκεί κάτω στη μικρή πολιτεία του νότου.

Ήταν τότε, που ωριμάζουν τα κεράσια και τα μούσμουλα. Υπάρχει μια μεγάλη διαφορά ανάμεσα στα δέντρα που δίνουν αυτά τα φρούτα. Οι μουσμουλιές ανθίζουν το φθινόπωρο, την ώρα που τ' άλλα δέντρα ρίχνουν τα φύλλα τους, ενώ οι κερασιές ντύνονται νυφούλες με τον ερχομό της άνοιξης. Ράθυμες, θαρρείς οι πρώτες, βιαστικές οι δεύτερες, μαζί στιλβώνουν τους καρπούς τους.

Ο γερο-Λαδάς είχε το σπίτι του στην Πάνω πόλη, μια πόλη που ερχόταν από μακριά και οι αιώνες την είχαν φορτώσει με ιστορία. Μια μακραίωνη ιστορία, που 'χε βάλει πάνω της τη βούλα της με το κάστρο, το σφηνωμένο πάνω στο πέτρινο δόντι του βουνού που υψωνόταν και της φράζει την ανατολή. Το σπίτι δίπατο με μπαλκόνι να βλέπει τη θάλασσα ν' απλώνεται σ' όλη τη δύση και με την απεραντοσύνη της να σμίγει με τ' ακροούρανα. Αυτά, που κάθε δειλινό ντύνονταν με χίλιες δυο βαφές απ' της ημέρας το βασιλιά που τα βράδια ταξίδευε και γι' άλλους τόπους.

Απ' την πλευρά της άρκτου και απ' τη δυτική πλευρά το σπίτι είχε κόπο. Έναν κήπο με λουλούδια, με λαχανικά και με δέντρα. Τέτοιον, που την άνοιξη έμοιαζε με μικρό παράδεισο. Μια μυγδαλιά, μια μηλιά, μια συκιά, μια αχλαδιά και μια μουσμουλιά στόλιζαν το μικρό παράδεισο του γερο-Λαδά. Τη μουσμουλιά την είχε φυτέψει μόνος του και την καμάρωνε ιδιαίτερα. Στο έβγα του Μάη και στό έμπα του Θεριστή έβγαινε κάθε πρωί στο μπαλκόνι, έπινε τον καφέ του, έστριβε και φούμαρε το τσιγάρο του και η ματιά του έπεφτε πάνω στους χρυσοκίτρινους καρπούς της μουσμουλιάς του. Την είχε, θαρρείς, σαν παιδί του.

Τα παιδιά της γειτονιάς την έβλεπαν με άλλο μάτι. Και καθώς ο φράχτης είχε υποχωρήσει απ' τους αέρηδες του χειμώνα και ιδιαίτερα απ' αυτόν που σαν εισβολέας σαρώνει ό,τι βρει μπροστά του – «Καρτελά» τον λένε και είναι βόρειος άνεμος – τα παιδιά έμπαιναν στον κήπο κι έκοβαν τα πρώτα μούσμουλα, τους «πρωτολάτες» όπως είναι γνωστοί οι καρποί των δέντρων που βιάζονται να ωριμάσουν. Ο Παναγιώτης, παιδί της έκτης τάξης του Δημοτικού, ήταν ο επικεφαλής της ομάδας που επισκέπτονταν τη μουσμουλιά, όχι για να την χαιρετήσουν αλλά για να γευτούν τα πρώτα μούσμουλα. Ο αρχηγός ήταν παιδί που η οικογένειά του – πολυμελής, μάλιστα – μόλις πριν από ένα χρόνο είχε αφήσει πίσω το βουνοχώρι της και ήρθε στην πό-

λη. Έμεινε πιο πάνω απ' το σπίτι του γερο-Λαδά, για να 'χει εύκολη πρόσβαση στο βουνό, αφού στις παρυφές της πόλης έστησε έναν πρόχειρο στάβλο για τα ζωντανά της. Ο γερο-Λαδάς είδε τα παιδιά και αντί να τους φερθεί με ήπιο τρόπο τ' αγρίεψε απειλώντας τα πως «θα το πει» στους δικούς τους και στους δασκάλους τους. Το 'πε και το 'κανε ο γερο-τσιφούτης. Έτσι, ο Παναγιώτης – ίσως και οι φίλοι του – «γέυτηκε» τα χαστούκια απ' τα ροζιασμένα χέρια του πατέρα του που του άφησαν σημάδια στο τρυφερό του πρόσωπο. «Εδώ ήρθαμε ν' ανοίξουμε σπίτι και όχι να βγάλουμε κακό όνομα» του 'πε, καθώς τον χαστούκιζε. Θύμωσε ο Παναγιώτης και το βράδυ άργησε να κοιμηθεί στη «στρωματσάδα» που 'χε στρώσει η μάνα του στο πάτωμα και κοιμούνταν όλα τ' αδέρφια – αγόρια όλα, πέντε τον αριθμό. Και καθώς ο ύπνος δεν του 'κλεινε τα βλέφαρα κατέστρωσε και το σχέδιο εκδίκησης του γερο-Λαδά. Την άλλη μέρα βρήκε τους φίλους, που, στο μεταξύ, και αυτοί είχαν δοκιμάσει τις ξυλιές των γονιών τους. Το σχέδιο ήταν απλό. Μόλις θα νύχτωνε και την ώρα που ο γερο-Λαδάς θα 'ταν στον καφερέ και η γυναίκα του θα 'ταν στην κουζίνα που 'ταν απ' το ανατολικό μέρος του σπιτιού, η συντροφιά, με το πριόνι, που θα 'παιρνε ο Παναγιώτης απ' τα σύνεργα του πατέρα του θα 'μπαινε στον κήπο – δυο-τρεις θα κρατούσαν τσίλιες – και θα έκοβε στη ρίζα τη μουσμουλιά. Τη μουσμουλιά, που ήταν το μικρότερο δέντρο του κήπου με λεπτό ακόμα κορμό, αφού τα τελευταία χρόνια την είχε φυτέψει ο νοικοκύρης της. Τα παιδιά άκουσαν το σχέδιο του αρχηγού τους με ικανοποίηση, έλαμψαν τα μάτια τους από χαρά κι έτριψαν

τις παλάμες τους έτσι όπως κάνουν όλοι, όταν ενθουσιάζονται από κάτι.

Το βράδυ δεν άργησε να 'ρθει. Ο ήλιος βασίλευε στα δυτικά ακροούρανα και τα γέμισε με ροδοπέταλα. Ένα φεγγάρι, σαν φέτα πεπονιού, καρφώθηκε στο πέτο τ' ουρανού. Σε λίγο όμως είχε χαθεί κι αυτό. Έτσι γίνεται πάντα με το νιο φεγγάρι... Η νύχτα αργοπερπάτητη άρχιζε να κατηγοριζει απ' το βουνό και να τυλίγει με τα μαύρα πέπλα της τα σπίτια, τα δέντρα, τους δρόμους και τον κήπο του γερο-Λαδά. Η συντροφιά των παιδιών, μετά το «κρυφτό» – παιχνίδι που τους γέμιζε την ώρα του δειλινού – ήταν έτοιμη για την εκτέλεση του σχεδίου του Παναγιώτη. Οι τσίλιαδόροι πήραν τις θέσεις τους και ο Παναγιώτης με το Γιάννη μπήκαν στον κήπο. Με γρήγορες κινήσεις άρχισαν να κόβουν το δεντράκι. Τα τριζόνια, που 'χαν αρχίσει να ροκανίζουν τη νύχτα, μόλις είχε επιβάλλει το σκοτεινό της βασιλείο, φοβήθηκαν απ' το θόρυβο του πριονιού και σώπασαν. Μια κουκουβάγια απ' τα χαλάσματα ενός γειτονικού σπιτιού συνέχισε το κλαψούρισμά της. Σε λίγο το δεντράκι που το τραβούσε απ' τη μεριά του ο Γιάννης, έγειρε κι έπεσε στη γη. Τα δυο παιδιά το 'συραν ως την άκρη του κήπου. Εκεί ήρθαν και τ' άλλα τρία, το σήκωσαν πάνω απ' το φράχτη και το ανέβασαν στο χώρο του Ηρώου, ένα χώρο φυτεμένο με θάμνους και λουλούδια, που μοσχομύριζαν θυμιατίζοντας με τ' άρωμά τους τον αέρα. Κάθισαν με την άνεσή τους, πήραν βαθιές ανάσες και άρχισαν να «ξεκοκαλίζουν» τη μουσμουλιά. Έφαγαν πολλά μούσμουλα, τόσα που πόνεσε η κοιλιά τους και βαριοκοιμήθηκαν.

Η άλλη μέρα βρήκε το γερο-Λαδά να πίνει φαρμακωμένους τον καφέ του στο

μπαλκόνι του. Έτριβε τα μάτια του και δεν τα πίστευε γι' αυτό που του 'δειχναν. ύμωσε πολύ, έβριζε και βλαστημούσε. Το κακό, όμως, είχε γίνει. Η αγαπημένη του μουσμουλιά δεν υπήρχε πια. Το μυαλό του δεν πήγε στα παιδιά. Δεν μπορούσε να φανταστεί ότι θα μπορούσαν να του κάνουν τέτοιο κακό. Το 'μαθε αργότερα, αλλά ήταν «κατόπιν εορτής». Είχε, μάλιστα, ξεθυμώσει και ίσως πήρε και το μάθημά του: «να μην τα βάζει με τα παιδιά».

Εγώ το 'μαθα φέτος το καλοκαίρι, ύ-

στερα από σαράντα χρόνια, όταν πήρα τον Παναγιώτη και τον αδερφό του το Χρήστο – σοβατζήδες και οι δυο τους – να μου κάνουν μια δουλειά στο σπίτι. Ο Χρήστος φώναζε τον αδερφό του «Μουσμούλη» και όταν εξέφρασα την απορία μου για τ' «όνομα» του Παναγιώτη μου διηγήθηκε την ιστορία, την ώρα του καφέ κάτω απ' το κιόσκι μας. Με τη γυναίκα μου γελάμε ακόμα, όταν θυμόμαστε την ιστορία του Μουσμούλη, κι ένα πρωί είπα να τη σώσω στο χαρτί, για την ιστορία.

Με φτάνει

Δημήτρη Χονδρού

Με φτάνει που θαρθείς στ' Αυγούστου την καλοκαιριά.
Τι θαύμα! Κι έτσι αστροπλουμισμένη
ξεχύνει η πλάση ζέστη, γλύκα κι ευωδιά
και η ψυχή μου στη χαρά είναι δοσμένη.

Ακόρεστοι οι λογισμοί μου όπως τα παιδιά
που τραγουδάνε και χτυπούν τα χέρια
γιομάτα χάρη κι άπληστη χαρά
και πάνε άγγελοι και φιλούν τ' αστέρια.

Χάρμα θα γίνει η αυγουστιάτικη βραδιά.
Τι γλύκα! Πόσο αστεροφωτισμένη.
Ω, άλλο δε ζητώ απ' τη γαλήνη στην καρδιά
με φτάνει που θαρθείς μian ώρα ευτυχισμένη.

Η ψυχή σου μεγάλη να δεχτείς θυσία
στις πύλες της καρδιάς μου να δώσεις ευτυχία
συ μεγάλη μου αγάπη απ' τη παιδική ηλικία
με φτάνει που θαρθείς στην αγκαλιά μου κυρία.

Αυτά που λες...

Καλό, αναπάντεχα, ήταν τ' όνειρο που είδε, καθώς εγλάρωσε για λίγο, μέσα στο μπουντρούμι. Είχε γυρίσει, λέει, πάνω σε άσπρο άλογο, στο πατρικό του σπίτι.

Αναστασίου Μιχαλάκη

Σε μια κωμόπολη, σιμά στα κύματα και σε απόσταση αρκετή απ' την πρωτεύουσα, βρισκότανε το σπίτι που γεννήθηκε. Ήταν ξεχωριστό, σε όλα του, το σπίτι του γιατρού, σε κείνη την περιοχή με τα πολλά χωριά της. Και ήτανε, ο πατέρας του, ο γιατρός, χρυσός άνθρωπος και στη δουλειά του έκανε θάματα, καθώς έλεγαν όλοι. Ποτέ δεν επροτίμησε το χρήμα απ' το καθήκον κι έτρεχε, μέρα-νύχτα, ακούρατος, να πολεμάει την αρρώστια και το θάνατο.

Έτσι και μια φορά που κάποιος πέθανε κι ο γιατρός έφτασε αργά, πήγε κι αυτός στην κηδεία. Ήτανε πρώτα φίλος με τους αρρώστους κι ύστερα γιατρός. Η νεκρώσιμη ακολουθία είχε προχωρήσει, καθώς εμπήκε στην εκκλησία και στάθηκε κοντά στο φέρετρο, θλιμμένος. Σε κάποια όμως στιγμή ακούστηκε η φωνή του, σταθερή, με τρόπο που δεν εσήκωνε αντίρρηση:

–Παιδιά, βγείτε όλοι έξω!... Συχώρα με, παππούλη, αλλά πρέπει να κάνω τη δουλειά μου.

Με κόπο εκατάφερε να μαλακώσει την οργή του ιερωμένου και το αλάφιασμα του κόσμου. Κι αυτό απ' το σεβασμό που

του 'χανε και την αγάπη.

Αυτά σκεφτότανε ο Φίλιππος θαλασσινός, λίγο πριν έρθουν να τους πάρουνε για εκτέλεση.

Κι ύστερα, πέρασαν κάποιες ώρες, σαν ανεμοζάλη και στο τέλος, βρεθήκανε να περπατάνε έξω στο δρόμο ελεύθεροι!... Ναι, ελεύθεροι από θάμα! Το 'χε κάνει, ξένη «μεγάλη δύναμη», με τους διπλωμάτες της. Τους τραβήξανε την τελευταία στιγμή από τα νύχια του δυνάστη.

Γύρισε πίσω στην πατρίδα ο Φίλιππος κι η φλόγα που τον έκαιγε τον έφερε στη στρατιωτική σχολή.

Κάμποσα χρόνια αργότερα, κάποιοι στρατιώτες που 'ρχονταν απ' τα σύνορα, διηγόντουσαν στα μέρη τους, για τον ψηλό και λεβεντόκορμο υπολοχαγό, που αγαπούσανε σαν αδελφό τους. Τσάκιζε, λέει, αφηφώντας κάθε κίνδυνο, με τα παλληκάρια του, παντού και πάντα τον εχθρό.

Κι αυτό δεν ήτανε καθόλου υπερβολή. Μια μέρα και καθώς η μάχη ήταν «στο φόρτε» της, η διοίκηση της μονάδας του, ζήτησε με τον τηλεγράφο, την προαγωγή του «επ' ανδραγαθία» και ένα ανώτατο παράσημο «ως ελάχιστη ανταμοιβή» για την απίστευτη δράση του.

Είκοσι πέντε χρόνια είχαν περάσει απ' τη μέρα που ο εικοσάχρονος επαναστάτης είχε γλυτώσει την κρεμάλα. Τώρα στο αρχοντόσπιτο γνωστού διανοούμενου και πολιτικού, στο χαμηλό φως της καμάρας και μπρος στο σκαλιστό γραφείο, πάρθη-

κε η απόφαση για μια κρίσιμη αποστολή, έξω απ' τα σύνορα. Ο λοχαγός Θαλασσινός κι ο αδελφικός του φίλος και φλογερός αγωνιστής ανθυπολοχαγός Πέτρος Μάγερος, θα ήταν ο πυρήνας μιας ομάδας συναδέλφων τους που θα περνούσε, μυστικά, τα σύνορα για να ετοιμάσει αντάρτικο, σ' ένα κομμάτι της πατρίδας που ήτανε σκλαβωμένο και χρόνια τώρα πάλευε για τη λευτεριά του.

Πρώτα θα παίρνανε την άδεια της Κυβέρνησης. Μεγάλο καρδιοχτύπι αυτό! Παιζόταν επικίνδυνο χαρτί κι οι πολιτικοί κι οι διπλωμάτες είχανε μεγάλα ατού στην άρνηση.

–Φίλιππε, αδελφέ μου, του 'λεγε ένα βράδυ ο Μάγερος, αν πάρεις αύριο την έγκριση, δεν έχω υπομονή μέχρι να σμίξουμε... θα στέκομαι εκεί πιο κάτω, στο Καφέ-Παρί... Καθώς θα βγαίνεις απ' το Υπουργείο, βγάλε το μαντήλι σου και κάνε πως σκουπίζεις τον ιδρώτα σου.

Έτσι κι έγινε. Κι όταν βρεθήκανε κοντά, ο ένας στον άλλο, ο Πέτρος τον αγκάλιασε και τον φιλούσε. Ο Θαλασσινός τότε τράβηξε παράμερα γιατί το θέαμά τους, κείνη την εποχή των αξιωματικών με τα χρυσά και τα σπαθιά και τα σπιρούνια, μπορούσε να κινήσει, επικίνδυνα, την προσοχή σε κάποια άγρυπνα μάτια.

Ο λοχαγός θα ήταν, ο αρχηγός της αποστολής. Από καιρό σχεδίαζε τούτο το εγχείρημα κι είχε βαλθεί να μελετάει τα ζώα που κάνανε τις μεταφορές. Τι έπρεπε να ξέρει ο ζωέμπορος καθώς edιάλεγε το εμπόρευμα: Να σιγουρεύεται για την υγεία, να βρίσκει τα χτυπημένα μέλη, να ξεχωρίζει την ηλικία του ζώου, από τα δόντια του κι άλλα τέτοια ...«μυστικά». Θα παρουσιαζόταν σαν ζωέμπορος όπου η περίπτωση το απαιτούσε.

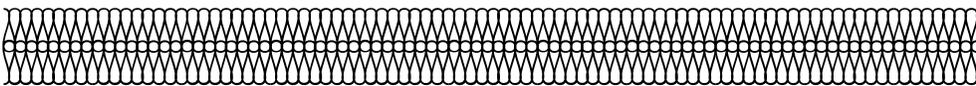
Έχοντας την απόλυτη ευθύνη της ομά-

δας και το δικαίωμα επιβολής απόλυτης πειθαρχίας, ακόμη κι εκτέλεσης, σε περίπτωση ανυπακοής, φρόντιζε για κάθε λεπτομέρεια. Τους έδωσε διαταγή να μην βγουν απ' τα σπίτια τους, για πολλές μέρες, να μείνουν άπλυτοι, αξύριστοι και να μην κόψουνε τα νύχια τους, σ' αυτό το διάστημα.

Μια νύχτα διάβηκαν τα σύνορα. Η συνωμοτική περιοδεία πέτυχε και η μεθοδική προετοιμασία της επανάστασης βρήκε ανταπόκριση και υποστήριξη ακόμα κι από πολλούς που ταλαντεύονταν, ως τότε.

Καθώς τελειώνει η αποστολή, ο «αγαθός ζωέμπορος», βρήκε μια ευκαιρία να «φαρέψει» σημαντικές πληροφορίες. Συστημένος από έμπιστο ντόπιο συνεργάτη του, επισκέφθηκε έναν προύχοντα, φέρνοντάς του κι ένα πεσκέσι από τον κοινό τους φίλο. Εκείνος τότε δέχτηκε μ' ευχαρίστηση και του 'κανε και τραπέζι. Με την κουβέντα, ο Θαλασσινός έμαθε πολλά. Στο σούρουπο ο συνομιλητής του, είπε, σκύβοντας το κεφάλι: «Αυτά που λες... Κυρ-λοχαγέ...». Ο Θαλασσινός δεν ήθελε και πολύ να νιώσει, πόσο όμορφα ο άνθρωπος εκείνος του 'δωσε να καταλάβει, πως η προδοσία, εδώ, είχε τρέξει πιο γρήγορα απ' ό,τι μπορούσε να λογαριάσει. Κάνοντας πως δεν άκουσε, σήκωσε, ατάραχος, την κούπα με το κρασί και ήπιαν στην υγειά τους. Χωρίς να κόψει την κουβέντα, άφησε να περάσει κάμποση ώρα κι ύστερα έφυγε, «με την ησυχία του». Μα όταν έφτασε στο χάνι, εφόρτωσε τα πράγματά του κι έτρεχε όλη νύχτα να κρυφτεί στο λημέρι της ομάδας, πριν ξημερώσει.

Δεν την εξέχασε ποτέ εκείνη την κουβέντα. Αυτά τα πέντε λόγια, που βγήκανε και σαν χρησμός για κείνα που ακολούθησαν.

Υψηλοί μου δάσκαλοι

Σοβαρές μα και πασιφανείς σκοπιμότητες, αυτές αγαπητοί μου, σοβαρές ίσον εγκληματικές. Κι εμένα πέρασαν τέτοιες καταστάσεις κι από τα χρόνια μου κι από το πετσί μου. Κε-

Σωτήρη Απ. Μαντζούτσου

νοί άνθρωποι, κενοί χαρακτήρες, πολύ, πάρα πολύ ελλειπείς και ω! το παράξενο, το φθηνότερο κόστος στη ζωή τα έχει η αξία να είσαι άνθρωπος!!! και... το απaráδεχτο για εκείνους είναι ότι μεταξύ τους ζούνε κάθε μέρα μαζί, όλα τους μαζί κι όμως... μεταξύ τους δεν γνωρίζονται. Όχι, δεν γνωρίζονται. Γιατί; Γιατί άραγε δεν γνωρίζονται; Γιατί τους λείπουν όλα τα στοιχεία της ανθρωπιάς και... λυπάμαι. Εγώ λυπάμαι πολύ γι' αυτά τα φαινόμενα. Έχουν συνηθίσει αυτοί οι μερικοί, κάποιοι, καθημερινά να ζουν τόσο πολύ εξοικειωμένα με την παλιανθρωπιά κι αυτό που με φοβίζει εμένα είναι η διαπίστωση ότι ο παλιάνθρωπος είναι και καθημερινός δήμιος, οποιουδήποτε μεγέθους... είναι όμως δήμιος. Δικαιολογημένα λυπάμαι πολύ, γι' αυτά τα φαινόμενα, γιατί ύστερα ενώ ο πολιτισμός είναι πάμπλουτος και ευεργετημένος από την τεχνολογική εξέλιξη κι αυτό είναι ευκολόβατο σκαλοπάτι για κάθε ανέλιξη κι όμως βλέπω ότι ο δρόμος της αγάπης δεν είναι μονόδρομος κι όμως βλέπω ότι η λευτεριά δεν είναι απόλυτη και ολοκληρωμένη, άρα δεν έ-

χουμε σαν «κοινωνικές ομάδες», σαν «κοινωνικές τάξεις» (και μιλώ πάντα και αυστηρά για την Ελλάδα, μόνο για Ελλάδα), δεν έχουμε σεβαστεί ούτε ευεργεσίες, ούτε πολιτισμό, στο βαθμό και στο επίπεδο που θα έπρεπε. Εγώ; Εγώ για 'σας; Τι άλλο; Εγώ σε εσάς... σας είμαι ευγνώμων που... μου δώσατε τα εφόδια και τα φώτα σας, για να βλέπω και να ξεχωρίζω την σαπίλα τους και να κοιτάζω εντελώς στην αντίθετη φορά και διεύθυνση και να τραβώ μια δική μου κατεύθυνση που βάζω στοίχημα ότι εσείς εγκρίνετε, εγκρίνετε μια τέτοια κατεύθυνση, γιατί έχει θεμέλια ορθολογισμού. Αγαπητοί μου, δεν τελείωσα ακόμη την εξομολόγησή μου, που είναι καθαρά ένα ξέσπασμα της απεχθούς πορείας της μέχρι τώρα ζωής μου, που **όχι δεν την όριζα εγώ.**

Δεν βάλλω κατά κανενός σήμερα, δεν βάλλω κατά κανενός τώρα. Δεν ζητώ αποζημιώσεις. Απλά. Περιγραφικά καταθέτω τις θέσεις μου απέναντι σε ορισμένα πρόσωπα, σε ορισμένα πράγματα, σε ορισμένες καταστάσεις και σε ορισμένες αξίες, σύμφωνα με τις δικές μου αντιλήψεις, τοποθετήσεις και φιλοσοφία (όσο κι αν είναι ρηχή και καταιίδρωμένη) παρουσιάζοντας μόνο και μόνο το τραχύ και οργισμένο ξέσπασμα αγανάκτησής μου, γιατί να ξέρετε πολύ καλά **αγαπητοί μου υψηλοί μου δάσκαλοι**, από 'μένα για 'μένα, ότι μια κατάσταση φτώχειας που μπορεί να με βρει, μπορώ να την

πάρω απόφαση, να την υποστώ, να την αντέξω!... την πνευματική κατάπτωση, τον ξεπεσμό, επειδή θα το ήθελαν κάποιιοι άλλοι... Όχι, αυτά, δεν τα δέχομαι ποτέ. Μπορεί εκείνοι οι απέναντι (κι αυτοί, ευτυχώς, είναι λίγοι σήμερα στη χώρα μας) να λερώνουν κάθε μέρα τα μάτια μου με τις πράξεις τους και τα αυτιά μου με τα λεγόμενά τους, γενικά, τα αισθήματά μου όμως, δεν θα τους κάνω τη χάρη να μου τα λερώσουν. Έτσι ακριβώς όπως δεν πρέπει κι εγώ να χαρίσω και να αφήσω ανεκθίαιστες τις όπισθεν ταχύτητες και φορά που οδηγούν αυτοί, τον πολιτισμό της χώρας μας στο έτος 2011. Εδώ δεν πολιτικολογώ, ούτε να περαστώ για εθνικιστής, όχι. Έλληνας είμαι, που αγαπώ πολύ τον ελληνισμό ολόκληρο και τον θέλω ολόκληρο άψογο. Εγώ σαν τεχνίτης του λόγου είναι προφανές ότι τη γλώσσα την πλάθω, τη δουλεύω, γι' αυτό δεν πειράζει, αγαπητοί μου δάσκαλοι, αν γίνω για λίγο με επίγνωση ρατσιστής, αν μοιάσω για λίγο ρατσιστής της προφοράς και της διαλέκτου της γλώσσας μας, αλλά πρέπει να μιλήσω μιμούμενος, όπως ομιλούν αυτοί, για να δώσω ολόκληρη τη δική τους εικόνα και επάνω σε αυτό, εγώ έχω να προσθέσω ετούτο: «Όχι δεν έχουν δικαίωμα κι ούτε δικαιολογούνται να ομιλούν έτσι, νέοι σχετικά άνθρωποι, όχι».

Γυρίζουν τα παιδιά από το σχολείο στο σπίτι και λένε με παιδική, αγνή αφέλεια, τα νέα της ημέρας στο σχολείο τους, τι μάθανε, τι τους είπε ο δάσκαλός τους, τι τους είπε ο καθηγητής τους, πώς ακριβώς ήταν η σχολική μέρα τους, τι τους ζήτησε ο δάσκαλός τους... και... πηγαίνει στη συνέχεια ο γονιός «με το πολύ μυαλό», ο πέρα για πέρα αφελής γονιός και «πιάνει» τον ανώτερο τοπικό

εκεί του χωριού νομοτηρητή και ασκούνται εξουσία «άρχοντα» άνθρωπο. Εξυπακούεται (για τότε) ότι και αυτουνού του αρμόδιου, της εξουσίας, το πνευματικό επίπεδό του ήταν τόσο πολύ χαμηλό, σαν ανύπαρκτο και τελατωμένο κι έτσι έχουμε δύο χαμηλόμυαλους, ο ένας τελατωμένος πνευματικά «πιάνει» τον άλλον τελατωμένον πνευματικά και του κάνει την πιο πετυχημένη περιγραφή του τι γίνεται στο σχολείο μεταξύ των παιδιών και των δασκάλων-καθηγητών. Ο δε κύριος επόπτης της εξουσίας, τα όσα ακούει, τα εκλαμβάνει όπως θέλει αυτός και από 'κεί και πέρα... και τα παραλέει και τα παραποιεί και διαμορφώνει την πραγματικότητα και τα «σερβίρει» στους ανωτέρους του, όλα αυτά, όπως θέλει αυτός. Να οι φάκελοι στη συνέχεια, να οι διώξεις, να οι παύσεις, να οι φυλακίσεις, να οι εξορίες (τότε) και τα λοιπά και τα λοιπά και τα λοιπά. Και λέει λοιπόν ηθελήμενα ή όχι, ο αφελής γονιός με την ιδιόμορφη διάλεκτο-προφορά: «Ξέρς εξουχότατε τι μας λιέν τα πιδιά μας ότι τσους μαθαίν και τι τσους λιέει αυτούνος εκεί, εκείός, ο καθηγητής στο σχολειό». [Αχ! εμένα, προσωπικά, συγχωραστε με, δεν την μπορώ αυτήν την προφορά, αυτήν την διάλεκτο, όχι μην γίνω ρετσιστής του προφορτικού λόγου, της προφοράς, ούτε και μην προσβάλλω κανέναν (ίσα-ίσα που οι προφορές και οι διάλεκτοι είναι μία από τις πρώτες ύλες της Λαογραφίας μας), απλά εγώ δεν θέλω να μιμούμαι]. Και συνεχίζει ο κύριος γονιός την προφορική περιγραφή του: «Πρώτα-πρώτα εξοχότατε κάθε μέρα τους έχει “φάει” τα αφτιά στα παιδιά, να αγοράζουν τους λέει βιβλία, πολλά βιβλία, να διαβάσουν, να διαβάζουν πολύ! Να διαβάζουν πολύ για

να μορφώνονται τα παιδιά... Ακούς εκεί!... Λες και δεν έχουν βιβλία τα παιδιά. Έχουν... τα καλά... τα βιβλία τα παιδιά! Έχουν τα καλά βιβλία... που τους δίνει η πατρίδα! Χρειαζόμαστε κι άλλα; Απ' έξω; επιπλέον; Έχουν λεφτά τα βιβλία... κι εμείς πού τα βρίσκουμε τα λεφτά; στο δρόμο; Για τέτοια είμαστε τώρα; Διαβάζουν τα παιδιά εξοχότατε! Διαβάζουν απ' αυτήν την φτώχεια που έχουν! Διαβάζουν το βράδυ, τρώνε "ψωμί" ό,τι φτώχεια βρεθεί, κοιμόνται και το πρωί πάλι σχολείο... τι άλλο θέλουν; Τι τους λείει!... τι τους λείει!... να ακούς εξοχότατε... να ακούς και να βάζεις τα γέλια. Τους λείει όπου βρίσκονται, ό,τι κι αν κάνουν και την παραμικρή στιγμή που θα έχουν ελεύθερη... κι εκεί ακόμη να διαβάζουν! Ακούς εκεί! ακούς εκεί! να τα βλέπει ο κόσμος και να γελάει με δαύτα. Να τα βλέπει ο κόσμος έτσι! να κάνουν δηλαδή ό,τι τους

λέει αυτός ο καθηγητής και να τα κοροϊδεύει περισσότερο!... Μπαααα εξοχότατε, ο ίδιος αυτός ο κόσμος να κοροϊδεύει το παιδί το δικό μου... να το λείει... σοφό!... Το παιδί το δικό μου σοφό; Μπαααα εξοχότατε, δεν μου αρέσουν αυτά τα πράγματα εμένα! δεν μου αρέσουν αυτά τα πράγματα εμένα!... Τι για όλους τους αρχαίους τους μιλάει, τι για όλα τα αρχαία, τι για όλον τον αρχαίο πολιτισμό, που τα βάζει... όλα αυτά, να τα μάθουν τόσο πολύ καλά, γιατί μόνο τότε θα είναι και μορφωμένοι και περήφανοι. Μετά εξοχότατε... μετά... και μετά περνάει (να δεις πώς τη λείει) στην Αναγέννηση! Για μια Αναγέννηση τους μιλάει. Τον 14ο και 15ο αιώνα, τους λείει, ξαναξεκίνησε γενικά ο πολιτισμός. Ξαναγεννήθηκε, ξαναξύπνησε, μετά από πολλούς και πολύχρονους πολέμους, σε όλα σχεδόν τα ευρωπαϊκά κράτη.

■

Έσβησ' έν' αστέρι

Γιώργου Σπυρόπουλου

Στους γαλάζιους ουρανούς έλαμπε γλυκά 'ν' αστέρι,
που το βλέπαμε κι οι δυο μας, κάθε βράδυ, ταίρι-ταίρι.

Μα το βλέπαμε συγχρόνως κι όχι ο καθένας μόνος,
στην καρδιά σαν δεν υπήρχεν ούτε θλίψη, ούτε πόνος.

Μ' από τότε που μ' αρπάγη σ' έχει κρύψει σ' άλλα μέρη...
βαρυχειμωνιά πλακώνει, δεν υπάρχει Καλοκαίρι!

Δε σε νιώθω στο πλευρό μου. Να πιαστώ δε δίνεις χέρι
και στον ουρανό το μπλάβο... έχει σβήσ' αυτό τ' αστέρι!

Επιστροφή στο παρελθόν

Δεν τον βρήκα τον δρομάκο, έχει γίνει μεγάλος ασφαλτωμένος δρόμος. Ούτε ο κηπάκος που ήτανε στο τέλος του υπάρχει, έχει γίνει πολυκατοικία. Φυσικά και ο γαϊδουράκος έ-

Αριστοτέλη Παππά

λειπε από την γωνιά του. Κοίταξα με προσδοκία στο βάθος του χώρου μήπως βρίσκονταν εκεί οι συκιές, οι αμυγδαλιές ή τα άλλα δεντράκια. Τίποτα από όλα αυτά δεν υπήρχε.

Η πρόοδος και οι κοινωνικές αλλαγές τα έχουν καταστρέψει. Δεν βρήκα σχεδόν τίποτα ορατό να με συνδέει με το παρελθόν. Δεν ξέρω όμως πώς έγινε και ένιωσα σε μια στιγμή να έρχονται να με βρίσκουν μνήμες γλυκιές, περασμένες· μνήμες αλλοτινών χρόνων, γεμάτες τρυφερότητα και στοργή. Βούρκωσαν τα μάτια μου από γλυκιά νοσταλγία. Το λιμανάκι όμως ήτανε εκεί, όπως και τότε. Με φώναξε και μου είπε:

Τι ζητάς, χαζο-μπαμπά, εδώ; Εγώ δρόσιζα τα κοριτσάκια και με δρόσισαν και αυτά με την σειρά τους εμένα· μου άφησαν το άρωμα της αγνότητάς τους τα αγγελούδια σου, να δροσιστώ κι εγώ, να δροσιστούν κι άλλοι άνθρωποι, μοναχικοί, αδύναμοι, κοινωνικά αποκαϊδία, για να ομορφύνει έστω και για λίγες στιγμές η άχαρη ζωή τους.

Έπαιξα με τα παιδάκια σου, έπαιξαν κι αυτά μαζί μου. Τελικώς αυτά τα κορι-

τσάκια μού προσέφεραν και όχι εγώ. Για ξαναπήγαινε εκεί στην άκρη του νέου δρόμου, εκεί ακόμα βρίσκεται η μυρμιγκοκοινωνία με τα μαύρα μικρά μυρμιγκάκια, τους εργάτες της που ολημερίς δουλεύουν και τους πολεμιστές της που τους φυλάνε.

Λίγο πιο πέρα βρίσκεται και η κοινωνία των ξανθών μυρμηγκιών, με τα ίδια προβλήματα και τις ίδιες προτεραιότητες με τα μαύρα. Δεν χάθηκαν από το χώρο, βέβαια δεν είναι τα ίδια που γνώρισες τότε με τα διδυμάκια σου, είναι τα δισέγγονα ή τα τρισέγγονά τους, είναι οι συνεχιστές στη ζωή αυτών που γνώρισες τότε, είναι όμως εκεί. Αν θέλεις μπορείς και τώρα να τους μιλήσεις όπως τότε, μόνο που τώρα δεν θα σε καταλάβουν. Τότε καταλάβαιναν, γιατί τους μιλούσαν τα διδυμάκια με τη γλώσσα της ψυχούλας τους, αυτήν τη γλώσσα την καταλάβαιναν και τότε, την καταλαβαίνουν και τώρα. Την δική σου, τη γεροντίστικη, τη γεμάτη σκοπιμότητα γλώσσα, δεν την καταλαβαίνουν, δεν τους χρειάζεται, δεν υπολογίζουν, δεν σκοπούν κάπου.

Ζουν όπως τους πρόσταξε ο δημιουργός τους, με την αγάπη του όσο θα υπάρχουν και ύστερα επιστρέφουν σ' αυτόν, για να συνεχιστεί αυτή η αέναος μορφή της δημιουργίας τους σύμπαντος...

Μου μίλησε με τον τρόπο του και το αεράκι, η δροσερή αύρα, μου ξανάφερε τη μουσικότητα των λόγων σας. Ξανάκουσα τις φωνούλες και τα γελάκια σας, σε μια

στιγμή έτσι, χωρίς να το καταλάβω, γύρισα το κεφάλι μου, γιατί νόμισα ότι είχατε βγει στο μπαλκόνι του σπιτιού που μέναμε και με φωνάξατε να 'ρθω να σας πάρω. Αλλά το μπαλκόνι ήτανε άδειο. Τότε, δεν ξέρω πώς, ξαναβρέθηκα στα τωρινά και είπα στον εαυτό μου:

Φίλε μου, είσαι μόνος σου! Αυτά που βλέπεις και τα κουβαλάς μαζί σου, αυτά που σκέφτεσαι, έχουν περάσει ανεπιστρεπτί. Απλά, εσύ θέλεις να τα ζήσεις, είσαι θύμα του ρομαντισμού σου.

Δεν συμφώνησα με αυτή την σκέψη. Κι αν τα κουβαλώ αυτά τα συναισθήματα μαζί μου, είμαι ευτυχής, γι' αυτό δεν με

ενοχλεί καθόλου.

Εγώ αυτά που γράφω τα έζησα, έστω και νοερά, αλλά με τέτοια αγάπη και τόση νοσταλγία στα αλλοτινά, τα περασμένα, που ξαναβρέθηκα σ' αυτά τα πορφύροχρωμα δειλινά των χρόνων με τα αγγελούδια μου και έγινα ξανά ευτυχισμένος. Ο Θεός μου έκανε σήμερα αυτό το δώρο· τον ευγνωμονώ. Ελπίζω να μου συμβεί ξανά κάτι ανάλογο και άλλες φορές.

Και όσο σκέπτομαι ότι λίγο έλειψε να χάσω αυτήν την εκδρομή στο Λευκαντί από τεμπελιά, με πιάνει τρέλα...

■

Περιπέτεια

Δημήτρη Μασούρη

Πέλαγος αφρογάλαζο διαμάντι κόβει η πλώρη ταξιδευτής ανέμελος στου άλμπουρου τη βάση αναμετράει τη χαρά με αγκαλιά την κόρη μια γνωριμία στου κεφιού την ξέχωρη τη δράση.

Είναι η ώρα δειλινού· σε ρεμβασμό εθώρει τα γλαροπούλια χουγιαχτά, εκείνα έχουν πιάσει χορό, πετούνε στα πανιά στεριάς αγγελιαφόροι πως το μουράγιο είν' κοντά σε λίγο θα 'χει φτάσει.

Πώς ξεγελά το θέλγητρο το εφήμερο αντάμα; κραυγάζει ο περίγυρος, φέρνει χαρά και κλάμα αυτή η αναζήτηση, επιλογή τ' ανθρώπου,

αδίσταχτος να προχωρά μ' απήφιση του κόπου σε περιπέτειες εμπλοκής, αναζητάει την κτήση του θεμιτού ή αθέμιτου, που θέλει ν' αποκτήσει.

Η ζωή είναι η μοναδική στιγμή πλήρωσης και πτώσης

Η ζωή μας φυτρώνει μέσα από τη γη και η ανθρώπινη ιστορία ανθίζει, με τη ρίζα ολοένα και περισσότερο να βαθαιίνει και την αγωνία να κορυφώνεται στην αναμονή της καρποφόρησης

Χρυσούλας Δημητρακάκη

που θα αναδείξει τον άνθρωπο-δημιουργό και θα απεικονίσει κάθε είδους αλλοτριότητα.

Αλλά ποια είναι η αλήθεια σ' αυτή την φαντασμαγορία;

Ίσως είναι η αλήθεια που εξαρτάται από τις αισθήσεις και από την θέλησή μας να ακούμε μια γλώσσα μακριά από ίσκιους αμφιβολίας.

Τα έργα είναι δυνατότητες της θέλησης και η πραγματικότητα παραμένει πολλές φορές ανεκτέλεστη.

Σχεδόν αδύνατο να συλλάβουμε την ουσία που αιωρείται από το τίποτα και πάνω από το παν, για τη μια στιγμή της ζωής, που μπορεί και να μη συμβεί ποτέ και μπορεί να υπάρξει αιώνια.

Τη μια στιγμή, που είναι ο ίδιος άνθρωπος, στην πλήρωσή του και την ίδια στιγμή που είναι στην πτώση του.

Και μέσα από τις οριακές καταστάσεις του αγώνα, της δοκιμασίας και της αντίστασης, της αρχής και του τέλους, είναι τα έσχατα όρια της ύπαρξής μας, αλλά και τα όρια που εκτινάσσονται από τον εγκόσμο χώρο στην υπέρβαση. Τα όρια που μεταμορφώνουν την πραγματικότητα σε

εκρηκτική γέννηση του αυθεντικού ανθρώπου.

Γιατί, επί της ουσίας, κανείς δεν επιθυμεί να συντριβεί μπροστά στα όρια της ύπαρξής του.

Στις πιο συγκλονιστικές στιγμές του ανθρώπου ενώπιον των ορίων του, μπροστά στον κίνδυνο του χάους που αποστασιοποιείται από την κοσμική θεώρηση ως παρατηρητής, μέσα και έξω από την εμπειρία, μεταστρέφεται η πραγματική του υπόσταση, και αναμετρά το βάθος της ρίζας μπροστά στην άκρατη επιθυμία να ολοκληρωθεί από ένα μέρος στο Όλον.

Και έως το τέλος έχει την αίσθηση ότι δεν βρήκε το ουσιώδες στη ζωή του· και ως το τέλος έχει την αίσθηση από προοπτικές που όλο ανοίγονται μπροστά του. Μέχρι να φτάσει τον θάνατο.

Αλλά μέχρι τότε πραγματώνεται στην αναζήτηση της μια μοναδικής στιγμής και πραγματώνει την πορεία που συνδέει την μία ύπαρξη με την άλλη.

Δηλαδή ενώνει τη ζωή με τη βεβαιότητα ότι δεν ζεις για να ζεις, αλλά ολοκληρώνεις τη ζωή σε μια διηνεκή διάσταση χρόνου. Σε μια αποφασιστική σπουδαιότητα, που τίποτα δεν θεωρείται δεδομένο και όλα τελούν υπό αμφισβήτηση.

Κάτι που σημαίνει τη συνέχεια στα αναπάντητα ερωτήματα και κάτι που σημαίνει τη συνέχεια της ζωής που ακολουθεί. Κάτι που σημαίνει ότι η μέρα άρχισε να μεγαλώνει και μας έδωσε ένα λόγο ακόμη να ελπίζουμε. ■

Η παραδοσιακή μουσική και το δημοτικό τραγούδι

*Κάθε Κυριακή, Έλληνές μου,
όπως διαβαζουμε μία σελίδα Ευαγγέλιο
πρέπει να διαβάζουμε και μία
σελίδα δημοτικά τραγούδια.
Εκείνο είναι η Βίβλος του Θεού,
αυτά είναι η Βίβλος της Ελλάδας...*

Πόπης Γαϊτάνη

Λόγια αγάπης για την Ελλάδα και το δημοτικό τραγούδι από τον μεγάλο Ρουμελιώτη λογοτέχνη και κριτικό Θεμιστοκλή Αθανασιάδη-Νόβα. Λόγια που εμπειριέχουν έντονη την αγωνία και τον προβληματισμό για δυναμική παρέμβαση στις διεργασίες για τη διαμόρφωση του αύριο.

Στις μέρες μας, που επιχειρείται, για εμπορικούς και καταναλωτικούς λόγους, μία φοβερή παραχάραξη και αλλοίωση του παραδοσιακού ελληνικού τραγουδιού, μία ανεπίτρεπτη νοθεία στη μελωδία, στο ρυθμό, στο ποιητικό περιεχόμενο και στον τρόπο ερμηνείας, είναι χρέος όλων μας να περιφρουρήσουμε τουλάχιστον το δικαίωμά μας να διατηρήσουμε ζωντανή την παράδοσή μας και την υποχρέωση να την παράδωσουμε ανόθευτη στις επόμενες γενιές.

Ο λαός, ανώνυμος ποιητής και συνθέτης, ενεπνεύσθη το δημοτικό τραγούδι σε καιρούς δύσκολους, που στέναζε κάτω απ' το ζυγό, και εκφράσθηκε μ' αυτό σ' όλες τις σημαντικές και ιδιαίτερες στιγμές της ζωής του. Ο πόθος για την ελευθερία, η αντρωσύνη του παληκαριού, το μαράζι της αγάπης, η νοσταλγία του ξενιτεμένου,

η τρυφεράδα της μάνας για το παιδί, αποκαλύπτονται θαυμαστά μέσα απ' τα ιστορικά, τα κλέφτικα, τ' ακριτικά τραγούδια και τις παραλλαγές, όπως επίσης απ' τα τραγούδια της αγάπης, τα νυφιάτικα και τα τραγούδια της ξενιτιάς.

Το δημοτικό τραγούδι, κράμα ποίησης, μουσικής και χορού, τρία αλληλένδετα στοιχεία σε μία αισθητική ενότητα, αποτελούν μία αρχέγονη μορφή τέχνης. Είπε ο Παλαμάς: «Τίποτα το δημοτικότερο από τα Ομηρικά ποιήματα και τίποτα ομηρικότερο από τα Δημοτικά μας τραγούδια».

Η γνήσια φωνή του λαού μας έρχεται απ' τα βάθη των αιώνων γεμάτη φλόγα, ομορφιά και αλήθεια, έτσι ώστε το δημοτικό μας τραγούδι να αποτελεί έκφραση της εθνικής μας παράδοσης.

Ο Νικόλαος Πολίτης αναφέρει σχετικά: «Καθόλου δε η δημοτική ποίηση είναι τελεσφορότατον όργανον εθνικής αγωγής, εκτρέφουσα και συντηρούσα το εθνικόν φρόνημα. Πας δε Έλλην οφείλει να γιγνώσκει και μελετά τουλάχιστον τα κράτιστα των δημοτικών λογοτεχνημάτων».

Διάσημος δε μουσουργός, είπε χαρακτηριστικά: «Ω, Ελλάς, εάν θέλεις κάτι να θαυμάσεις, θαύμασε τα δημοτικά σου τραγούδια».

Γι' αυτό εμείς οι νεότεροι οφείλουμε ν' ανταποκριθούμε στα μεγάλα αιτήματα της εποχής μας, με τον γυρισμό στην πολιτιστική μας παράδοση και θεμελίωση της αληθινής πνευματικής ζωής του τόπου μας. ■

Αφροδίτη και Άδωνης

Ο Άδωνης ήταν από τα πιο όμορφα παιδιά που γεννήθηκαν ποτέ. Την τρίτη μέρα μετά τη γέννησή του, ήρθαν στο προσκεφάλι του οι Μοίρες για να δώσουν τις ευχές τους.

Φρειδερίκης Τζόκα-Ζήση

Όταν τον είδαν, κοιτάχτηκαν, χαμογέλασαν και είπαν:

«Αυτό το μωρό έχει το χρώμα που έχουν τα τριαντάφυλλα. Αμα μεγαλώσει, θα γίνει πιο όμορφος κι από τα τριαντάφυλλα».

Αυτά είπαν οι Μοίρες και έγιναν άνεμος.

Όταν τον είδε η θεά Αφροδίτη, φοβήθηκε μήπως γίνει πιο όμορφος κι από αυτή την ίδια. Τον πήρε λοιπόν και τον έβαλε μέσα σε μια κασέλα. Πήγε στην Περσεφόνη και την παρακάλεσε να τον φροντίζει.

«Κάποια μέρα θα γυρίσω να τον πάρω», της είπε και έφυγε.

Μέρα με τη μέρα, τα χρόνια πέρασαν. Ο Άδωνης μεγάλωσε. Η Αφροδίτη γύρισε να τον πάρει. Αλλά η Περσεφόνη αρνήθηκε να της τον δώσει.

Οι θεές όμως δεν είναι σωστό να μαλώνουν για οποιοδήποτε θέμα. Γι' αυτό, η Αφροδίτη παρακάλεσε το Δία να αποδώσει δικαιοσύνη.

Ο Δίας στάθηκε ανάμεσα στις θεές και, αφού άκουσε και τις δύο τι είχαν να πουν, σκέφτηκε πολλή ώρα πριν απαντήσει. Ύστερα αποφάσισε και είπε:

«Θα χωρίσω το χρόνο σε τρία ίσα μέρη. Και ο Άδωνης το ένα τρίτο θα μένει κοντά στην Περσεφόνη, το άλλο τρίτο θα μένει κοντά στην Αφροδίτη και το τελευταίο τρίτο θα το κρατήσει για τον εαυτό του».

Αυτά είπε ο Δίας και έφυγε.

Έτσι κι έγινε. Πέρασε ένας χρόνος. Και ο Άδωνης χάρισε και το δικό του τρίτο του χρόνου στην Αφροδίτη. Γιατί εκείνη είχε αγαπήσει. Μα και η Αφροδίτη τον είχε αγαπήσει, τόσο πολύ που παράτησε τον Όλυμπο. Κατέβηκε στη γη και τον ακολουθούσε παντού, στα βουνά και στα δάση. Και κυνηγούσαν μαζί άγρια θηρία.

Κάποτε ο Άδωνης κυνηγούσε έναν άγριο κάπρο. Πάνω στην πάλη, το θηρίο πλήγωσε τον άτυχο νέο θανάσιμα και το αίμα έτρεχε ποτάμι απ' τις πληγές του. Η Αφροδίτη έκλαιγε πικρά και ήταν απαρηγόρητη.

Λένε πως από το αίμα του Άδωνη που έπεσε στη γη, φύτρωσαν για πρώτη φορά στον κόσμο τριαντάφυλλα. Και εκεί που έπεσαν τα δάκρυα της Αφροδίτης, φύτρωσαν ανεμώνες.

Η παπαρούνα

Αυτό το άνθος του αγρού μπήκε στη ζωή μου όταν ήμουν μηνών – δεν είχα χρονίσει. Έτσι νομίζω. Δεν γνώριζα τ' όνομά του. Μα και να το ήξερα δεν μπορούσα να το προσφέρω. Δεν

Μαρίας Βερβέρη-Κράουζε

μιλούσα ακόμη. Ούτε το χρώμα τού αγριολούλουδου δεν γνώριζα. Όμως το ξεχώριζα ανάμεσα στ' άλλα αγριολούλουδα του περιβολιού μας.

Όταν άρχισα να περπατώ, πήγαινα κοντά στο φράχτη του περιβολιού κι έκοβα αυτό το λουλούδι. Τι ευτυχία! Πέτυχα το ακατόρθωτο. Το ξεχωριστό λουλούδι το είχα στα χέρια μου!

Και στη συνέχεια ήρθε η μεγάλη ανακάλυψη! Τα δάχτυλά μου πήραν το χρώμα του λουλουδιού, καθώς το έσφιγγα μέσα στην παλάμη μου.

Έγινα ζωγράφος! Πασάλειβα τα μάγουλά μου, τα «καρπόχειρά» μου, τους τοίχους, το τραπεζομάντηλο κι όπου αλλού μπορούσα. Σκέφτομαι το λευκό τραπεζομάντηλο με την φαρδιά «ταντέλα». Το ξόμπλι της ήταν «οι καρδιές».

Θυμάμαι τη μητέρα μου όταν έπλεκε αυτή τη δαντέλα. Καθόταν κάτω απ' την πλατύφυλλη καρδιά, στα δάχτυλά της κρατούσε τον «κορσέ» (βελονάκι) κι ένα κουβάρι άσπρη κουβαρίστρα και με περιεργες γρήγορες κινήσεις των δαχτύλων

της έδινε σχήμα στην κλωστή της κουβαρίστρας. Το σχήμα της καρδιάς.

Οι παπαρούνες μου είχαν χρώμα κόκκινο και τις έφερε την άνοιξη η Περσεφόνη. Μαγεύτηκα απ' αυτή τη διήγηση του πατέρα μου.

Από τότε μπήκε χρώμα έντονο στη ζωή μου!

Τώρα ζω σε βόρεια χώρα. Κλείνω όμως τα μάτια μου κι έχω ανοιξιάτικη εικόνα μπρος μου. Της «Βίγλας» την καταπράσινη πλαγιά με τις πολλές «ξινήθρες» και «καυκαλίδες» να την στολίζουν πολλές-πολλές λιγερές κόκκινες «πιτσιλιές».

Κρατώ τα βλέφαρα κλειστά όσο πιο πολύ γίνεται, για να μη χαθεί η μαγεία.

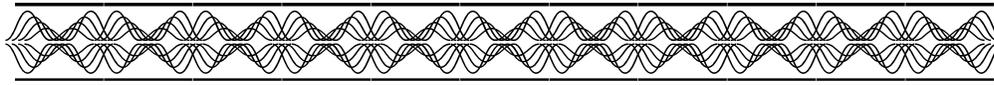
Άλλη φορά πάλι έχω άλλη εικόνα.

Βλέπω κάμπο χρυσό, στάρι. Κι ανάμεσα στα στάχυα παπαρούνες!

Οι φλογάτες αυτές πινελιές μου δίνουν δύναμη. Κλείνω και ξανακλείνω τα μάτια μου και κάθε φορά έχω μια όμορφη παπαρουένια εικόνα.

Άλλοτε βλέπω μαγιάτικο στεφάνι πλεγμένο με παπαρούνες. Άλλοτε ένα ξανθούλικο κοριτσίστικο κεφαλάκι στολισμένο κι αυτό με παπαρούνες. Μια μαυρομαλλού, μαυροματού κοπελιά να 'χει στο ντεκολτέ της δυο παπαρούνες... Τι ωραίο κόσμημα!...

Τι ωραία θα ήταν όλοι να 'χουμε ωραίες εικόνες στις γκριζές εποχές και στιγμές της ζωής μας... ■

Το παλιομοδίτικο παντελόνι

Ο πρωταγωνιστής της ιστορίας μας είχε περάσει στερημένα νεανικά χρόνια. Οι δεκαετίες του '50 και του '60 ήταν δύσκολες γι' αυτόν, όπως και για πολλούς άλλους Έλληνες.

Ευαγγέλου Σπανδάγου

Η οικονομική κατάσταση όμως του κάθε πολίτη, και κατ' επέκταση της ίδιας της πολιτείας, είναι μια γραφική παράσταση περιοδικής συνάρτησης με μεταβαλλόμενη μονοτονία, φθίνουσα, αύξουσα, φθίνουσα, αύξουσα...

Οι δεκαετίες του '70, του '80 και του '90 ήταν ανοδικές για τα οικονομικά του καθηγητή Χρήστου Μπικιάζη. Η προσαρμογή του στα νέα υπάρχοντα πλαίσια και τύπους ήταν άμεση.

Έτσι λοιπόν και η καταναλωτική μανία πήρε διακεκριμένη θέση στο δρόμο της ζωής του: Επώνυμα ρούχα και παπούτσια, επώνυμα καλλυντικά, βόρεια προάστια για κατοικία, αυτοκίνητο με πολλά κυβικά, ταξίδια ανά τον κόσμο, πολυτελή εστιατόρια και μπαρ, ήταν μερικά από τα χαρακτηριστικά των καταναλωτικών επιθυμιών του.

Ακολουθούσε, όπως ήταν επόμενο, και τη μόδα των ενδυμάτων της κάθε χρονιάς: Σακάκι σταυρωτό, σακάκι με δυο κουμπιά, σακάκι με τρία κουμπιά, παντελόνι φαρδύ, παντελόνι στενό, παντελόνι καμπάνα, παντελόνι με «ρεβέρ»,

παντελόνι χωρίς «ρεβέρ».

Μπουφάν και σακάκια από δέρματα διάφορων άτυχων ζώων, σπανίων και μη, κοσμούσαν την γκαρνταρόμπα του. Όλοι οι μεγάλοι οίκοι ανδρικής μόδας τον είχαν πελάτη.

«Χρυσή μου τι θα φορεθεί φέτος;», ρώτησε τη γυναίκα του μια μέρα ενός Σεπτεμβρίου της δεκαετίας του '80.

«Μονόπετο σακάκι με γιλέκο και παντελόνι καμπάνα», του απάντησε με μεγάλη χαρά η καλή του, που τη διέκρινε η ίδια καταναλωτική μανία.

Έσπευσε δε, με ναζιάριο ύφος, να ρωτήσει:

«Χρήστο μου, να χαρίσω τα κουστούμια σου με το σταυρωτό σακάκι;», και συμπλήρωσε με μεγάλη ικανοποίηση για τις γνώσεις της:

«Πέρασε πια η μόδα τους».

«Φυσικά, αγάπη μου. Αφού ξέρεις, γιατί ρωτάς!»

«Ρωτάω μήπως θέλεις να φυλάξω καμένα στη ντουλάπα του ισογείου».

Η ντουλάπα Νο 1 του ισογείου ήταν ο χώρος που ο Χρήστος φύλαγε λίγα από τα πολύ ακριβά, γαλλικής προελεύσεως, ρούχα του. Τα κρατούσε σαν μουσειακό είδος.

«Έχεις δίκιο. Φύλαξε το κουστούμι του “Κριστιάν Ντιόρ”, αυτό που αγόρασα πέρσι τον Αύγουστο από το Παρίσι», της απάντησε με ύφος μεγάλης συγκατάβασης και συμπλήρωσε:

«Και το σακάκι και το παντελόνι είναι παλιομοδίτικα. Το σακάκι είναι σταυρωτό και το παντελόνι έχει πλατύ ρεβέρ».

* * *

Τα χρόνια όμως που ήρθαν ήταν δύσκολα, πολύ δύσκολα. Η αναπροσαρμογή, δηλαδή η διάλυση των βασικών τύπων της προσαρμογής σε μια κατάσταση και η διαλυτική δύναμη της οικονομικής ύφεσης, διαμόρφωσαν καινούργια πλαίσια στη ζωή του Χρήστου. Η κάθε είδους σπατάλη εξαφανίστηκε. Την ιταλογαλλική υψηλή ραπτική την διαδέχθηκαν... η κινέζικη και η ινδική.

Διάφορες οικογενειακές καταστάσεις τον οδήγησαν σ' ένα μικρό διαμέρισμα με μια μικρή ντουλάπα για ρούχα. Μετρημένα και πολυκαιρισμένα τα ρούχα του, πλαστικά πλέον τα παπούτσια του.

Μια μέρα, ενώ τακτοποιούσε το μικρό πατάρι του σπιτιού του, βρήκε σε μια βαλίτσα ένα ξεχασμένο παντελόνι του, σε άριστη όμως κατάσταση. Μια ωραία εσωτερική πάνινη ετικέτα πρόδιδε τον οίκο μόδας: “Κριστιάν Ντιόρ”.

Όταν το φόρεσε, θαύμασε δύο πράγματα: τη μέση του, που παρά την ηλικία του παντελονιού διατηρούσε την ίδια περιφέρεια, και το ωραίο ράψιμο με το φινετσάτο χρώμα. Υπήρχε όμως ένα μικρό ελάττωμα. Το παντελόνι είχε «ρεβέρ». Ένα «ρεβέρ» πλάτους 2 δακτύλων.

“Ποιος ασχολείται τώρα με τη μόδα”, σκέφτηκε.

Μια μεγάλη όμως έκπληξη τον περιμένε, όταν φόρεσε το παλιομοδίτικο παντελόνι. Όπως έβαλε το χέρι στη δεξιά

τσέπη, τα δάκτυλά του έπιασαν ένα χαρτί. Ένα χαρτί αλλιώτικο όμως. Ένα χαρτί που η κατοχή του προκαλεί πάντα ένα ευάρεστο συναίσθημα και μια αγαλλίαση. Ήταν ένα χαρτονόμισμα των 500 ευρώ ξεχασμένο, απομεινάρι των καλών εποχών.

«Αυτό είναι δώρο θεόπεμπτο», σκέφτηκε, και ψιθύρισε για να δώσει έμφαση στο γεγονός: «Θα εξοφλήσω μ' αυτό τρεις-τέσσερις λογαριασμούς».

Ξεκίνησε για τη δουλειά του όλος χαρά. Στη στάση του λεωφορείου αντάμωσε έναν ηλικιωμένο άνδρα, γνωστό έμπορο και παλιό του γνώριμο. Η μικρή συζήτηση που είχε μαζί του, μέχρι να έρθει το λεωφορείο, τον οδήγησε στην απόφαση να του προσφέρει διακριτικά 50 ευρώ.

«Ας είναι γερό το παλιομοδίτικο παντελόνι μου για το δώρο που μου έκανε», σκέφτηκε.

Ο ηλικιωμένος τον ευχαρίστησε με μεγάλη συγκίνηση και ψέλλισε:

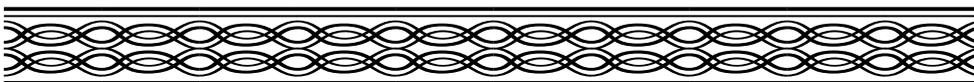
«Ντρέπομαι για το κατάντημά μου... Επαίτης έγινα... ώρες-ώρες σκέφτομαι να τινάξω τα μυαλά μου στον αέρα!...».

Ο Χρήστος, ταραγμένος, προσπάθησε να τον καθησυχάσει.

Πέρασαν αρκετά λεπτά σιωπής. Ο απελπισμένος άνδρας, αφού παρατήρησε εξεταστικά τον συνομιλητή του, του είπε με συμβουλευτική διάθεση:

«Χρήστο, το παντελόνι που φοράς είναι παλιομοδίτικο. Το “ρεβέρ” έχει καταργηθεί χρόνια τώρα... Να μην το ξαναφορέσεις...».

Αντιστρατευόμενα στην ανθρώπινη αξία

Κοιτάζοντας κανείς και μελετώντας την πορεία της σύγχρονης κοινωνίας, βλέπει πολλά πράγματα φθοροποιά και μάλιστα **αντιστρατευόμενα στην αξία του ανθρώπου** ως μονα-

Αρχμ. Ιγνατίου Θ. Χατζηνικολάου

δικότητα και εικόνα του Θεού.

Ένα από τα πιο τραγικά και καταλυτικά κάθε ηθικής αξίας και καταπτώσεως και σ' αυτήν ακόμα την κατάσταση του ζώου, είναι ο αποκλειστικός σκοπός της η υλική και μόνον ευημερία, η οποία συντίθεται από αφθονία υλικών αγαθών και ανέσεων. Αυτό πιο έντονα το βλέπουμε στις μεγάλες υλοποιημένες εορτές των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς κλπ.

Και για να επιτύχει τον σκοπό της, ανύψωσε σε «ιδανικά» την ωφελιμοκρατία και τον ηδονιστικό ευδαιμονισμό. Καλλιέργησε την λατρεία της Τεχνικής και την πίστη ότι αυτή λύνει όλα τα προβλήματα των ανθρώπων! Καθιέρωσε σαν «αξία» το χρήμα, με την οποία ταύτισε την επιτυχία και την ευτυχία. Εδίδαξε τον ατομικισμό και τον αριβισμό σαν μέσα για την κατάκτηση της επιτυχίας. Και, οδηγούμενη από τα παραπάνω η σύγχρονη κοινωνία, είναι θεμελιωμένη **υλιστικά** και οργανωμένη **τεχνοκρατικά** και συγκροτημένη **λογικοκρατικά**.

Η υπέρμετρη στόχευση προς την υλική ευημερία επέφερε την διόγκωση της βιομέρμνας σε βάρος των ηθικών και πνευ-

ματικών αξιών και των μεταφυσικών τάσεων. Κατάληξη: **Το υπαρξιακό κενό**.

Ο σύγχρονος άνθρωπος στερείται προορισμού, διότι, βέβαια, η απόκτηση χρήματος δεν ικανοποιεί την ανάγκη να προσδοθεί κάποιο νόημα στη ζωή. **Αυτό το προσφέρει μόνο η αυτοπραγμάτωση**. Και η μη επιδίωξή της φέρνει τον άνθρωπο σε αυτοαποξένωση.

Η πίστη ότι η Τεχνική λύνει όλα τα προβλήματα, αποτελεί πλήρη παρανόηση της πραγματικότητας. Άρα, συνιστά φαινόμενο ψυχοπαθολογικό. Και, επειδή αυτή η πίστη είναι ομαδική, ομαδικό είναι και το φαινόμενο.

Η αναγωγή του χρήματος, των υλικών αγαθών, της «επιτυχίας», της ικανοποίησης του γενετήσιου ενστίχτου σε «αξίες», οδήγησε στην απουσία πραγματικών αξιών. Γιατί αυτά που αναφέραμε πιο πάνω δεν αποτελούν αξίες. Ο άνθρωπος όμως αδυνατεί να ζήσει χωρίς αυτές. Περιπίπτει σε ψυχικό, πνευματικό και ηθικό χάος, σε πνευματική ερημιά. Μέσα σ' αυτό το κλίμα του υλισμού, **οι ηθικές αξίες υποβαθμίστηκαν και κατάντησαν αντιαξίες**.

Ένα παράδειγμα εκπτώσεως μιας αξίας σε αντιαξία, είναι αυτή της ελευθερίας. Αυτή η αποδέσμευση, η αποχαλίνωση μα κάνω ό,τι και όπως το θέλω. Γι' αυτό υπάρχει στα ύψη η αναρχία, ο αυταρχισμός, το έγκλημα, με λίγα λόγια η κατάλυση των πάντων. Μια ασύδοτη ελευθερία, στο όνομα τάχα της κακοποιημένης

και κατ' ευφημισμὸν «δημοκρατίας».(!) Μιας ελευθερίας που «δικαιούμαστε», αλλά που δεν είναι προς το αληθινὸ συμφέρον μας, ὅπως θα πει χαρακτηριστικὰ ο Ἀπόστολος Παῦλος: «*Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος*» (Α' Κορινθ. 6, 12).

Με αὐτὴ τὴν «ελευθερία» τα πάντα ἐπιτρέπονται. Τα πάντα διαλύονται: γάμος, οικογένεια, συγγένεια, σεβασμὸς, ἀξιοπρέπεια. Ἰσοπέδωση τῶν πάντων, ἐδικὰ τῶν ἀνθρώπων, δίχως ποιοτικὲς διακρίσεις: ἡλικία, μόρφωση, ἀξίωμα, ικανότητες, ἦθος, τίποτε δεν λογαριάζεται. Διότι οἱ «ελεύθεροι» ἄνθρωποι δεν σέβονται τίποτε. Ἄρα, «ελευθερία» εἶναι ὁ υποβιβασμὸς τοῦ ἀνωτέρου στο κατώτερο. Ἡ καταστροφή κάθε ἱεραρχίας και ἡ γενικὴ ἀλγοποίηση τῆς κοινωνίας.

Ὁ παραμερισμὸς, ἡ κατάργηση, ἡ πα-

ραμόρφωση τῶν ἀξιών, προκάλεσαν τὴν ἀπουσία τῆς ἠθικῆς συνείδησης. Ελευθερία, για να επανέλθουμε περαιώνοντας τὸ γραφτὸ μας, θα πει γρηγορὸσα συνείδηση, «καρδία νήφουσα». Με τὴν «ἀπαξίωσή της», ὁμως, σε κατάργηση κάθε ἀναστολής, ἡ «ελευθερία» οδήγησε στὴν ἐλλειψη ὄχι μόνον γρηγορούσης, ἀλλὰ και κάθε συνειδήσεως. Διότι, εἴαν τα πάντα ἐπιτρέπονται, ἀφοῦ «καταργήσουμε» τὸν Θεὸ και κάθε ἠθικὸ και νομικὸ φραγμὸ, σε τι, ἀλήθεια, χρειάζεται ἡ συνείδηση;

Ὅμως ὅταν αὐτὴ λείψει, ὅταν φιμωθεῖ, ὁ ἄνθρωπος ἐκπίπτει σε κατώτερη βαθμίδα ψυχικῶν λειτουργιῶν. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, που ἔχει τὴν τιμὴ να εἶναι ἄνθρωπος, δυστυχῶς «*παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις και ὠμοιώθη αὐτοῖς*» (Ψαλμὸς 48, 13).

Κρίμα γι' αὐτὴ τὴν κατάπτωση!...

Συνέβη κάποια νύχτα

Πάνου Δημ. Τζιόβα

Στὴν κάμαρα ἔπεφτε ἀχνὸ τὸ φως
και τα στιλπνὰ κορμιά θυσιάζαν
μακριὰ ἀπ' τὶς κραυγές τοῦ πλήθους...
Ἐνα πορτραῖτο περασμένους μύθος
το φίδι το κακὸ μιας ἐποχῆς
ἀδενδρη και ἀσκαφτη ἡ χέρσα γη...
Ζωντάνεψε ξανά γνωστὸς ἀπόηχος
ἐλπίδας τόξο ὕστερα ἀπ' τὴ μπόρα.
Εγὼ ἔμαι ἡ οδὸς ἡ ἀληθινή...
Κι ἔμεινε ἡ νύχτα θύμηση
παντοτινὸς τρυγμὸς ἀγάπης πρώτης
στους δρόμους ἀναψαν κεριά τα πλήθη
και ἀνοιξαν παράθυρα κλεισμένα...

Εμπορική Ναυτιλία

Η ανταμοιβή από τη «σοσιαλιστική» κυβέρνηση του κ. Γ. Παπανδρέου στην ελληνική Εμπορική Ναυτιλία, για τη μεγαλειώδη προσφορά της στην εθνική οικονομία της χώρας, ήταν:

Φρίξου Δήμου

1. Η διάλυση, αμέσως με την ορκωμοσία της, του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας. Του υπουργείου της μεγαλύτερης βιομηχανίας της χώρας.

2. Το τσεκούρεμα, μετά την καταλήστεψη του ΝΑΤ και του... «λεφτά υπάρ-

χουν», των αποδοχών των απόμαχων του κύματος.

3. Η καταρράκωση της υποβαθμισμένης ναυτικής εκπαίδευσης της πρώτης ναυτιλιακής δύναμης στον κόσμο, και

4. Η απάνθρωπη διακοπή της σίτισης των σπουδαστών των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού!

Ευελπιστούμε πως ο νέος πρωθυπουργός κ. Α. Παπαδήμος, άριστος οικονομολόγος και γνώστης της ναυτιλιακής οικονομίας, δεν θα επιτρέψει τον αφελλητισμό της ναυτιλίας μας, συνεχίζοντας την άφρονη πολιτική του προκατόχου του.

24/1/2012

Επίκαιρα

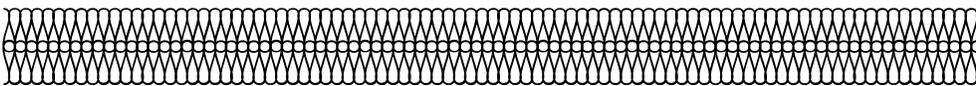
Κωστή-Ι.Γ. Καλλέργη (Κ.-Ι.Γ.Κ.)

Είμ' αετός αλίμπερτος κι αέρας ας με πάρει
Δεν θέλω εγώ να μου βαστά κιανένας του κουβάρι!

Η κατοχή επέρασε και του τρελού η μανία!
Μα πάλι με το κόκκινο, μας βγαίνει η Γερμανία!

Η Γερμανία απαιτεί, στην τσέπη μας μειώσεις!
Ας έλθει να πατσίσουμε, τις αποζημιώσεις!

Χρωστά ακόμα τα λεφτά, για τις επανορθώσεις!
Ελλάδα μην εκλιπαρείς! Το μπόι σου να ορθώσεις!

Παλαμήδης

Ο Παλαμήδης είναι γιος του Ναυπλίου, του επώνυμου βασιλιά του Ναυπλίου και της Ησιόνης. Δεν αναφέρεται στην Ιλιάδα, ούτε στην Οδύσσεια, γιατί ο συγγραφέας Όμηρος δεν

Πολύβιου Μαργιά

θα μπορούσε να στηρίξει ένα τόσο σπουδαίο έργο, όσο η «Οδύσσεια, εάν ο ίδιος δημιουργούσε ένα σαθρό θεμέλιο με έναν ήρωα και μάλιστα πρωταγωνιστή όπως ο «Οδυσσεύς, βαρυνόμενος με έναν φρικτό έγκλημα εις βάρος ενός αθώου, όπως ήτο ο Παλαμήδης.

Η τήρησις του όρκου που έδωσαν οι Αχαιοί ήρωες στον Τυνδάρεω, δεν ήτο τόσο εύκολο να τηρηθεί από όλους, πράγμα το οποίο δυσκόλευε την γενική επιστράτευση εναντίον των Τρώων.

Ο Μενέλαος ειδοποίησε τον Αγαμέμνονα και έστειλε κήρυκες προς όλους τους βασιλιάδες. Επίσης έτρεξε στον Νέστορα της Πύλου και μαζί του επήγε να συναντήσει τον Οδυσσέα, τον Αχιλλέα κλπ.

Ο Οδυσσεύς, ειδοποιημένος από τον μάντη Αλιθέρη ότι θα έχανε 20 χρόνια, κρυβόταν, παρουσιαζόμενος ως τρελός. Ο Αχιλλεύς, ειδοποιημένος από την μάνα του για τον χαμό του στην Τροία, κρυβόταν ανάμεσα στις κόρες τού Λυκομήδους στην Σκύρο.

Όταν πήγαν στην Ιθάκη Μενέλαος, Νέστωρ και Παλαμήδης, βρήκαν τον Οδυσσέα να προσπαθεί να ζέψει ένα άλογο κι

ένα βόδι για να σπείρει το χωράφι. Αφού τα έζεψε, εφόρεσε κι ένα σκούφο σαν εκείνον του Πλούτωνος κι αντί σπόρο σάρι άρχισε να σπέρνει αλάτι. Ο Παλαμήδης έβαλε το νήπιο τότε Τηλέμαχο στο σημείο όπου θα περνούσαν τα ζώα. Ο Οδυσσεύς τεχνηέντως το ξεπέρασε, προδίδοντας τις σκέψεις του.

Έτσι ξεσκεπάστηκε η πονηριά του και ντροπιασμένος υποσχέθηκε να τον ακολουθήσει ευχαρίστως για τον πόλεμο, αλλά κράτησε άσβεστη κακία για τον Παλαμήδη και τον εκδικήθηκε στην Τροία. Τον κατηγορήσε ως συνεργάτη του Πριάμου και των Τρώων, στήνοντας ολόκληρη πλεκτάνη, πείθοντας τους λοιπούς Αχαιούς, με αποτέλεσμα τον θάνατό του διά λιθοβολισμού.

Ο πατέρας του Ναυπλίας έφτασε στην Τροία να ζητήσει εξηγήσεις, αλλά ο Αγαμέμνων δεν τον edέχθη, ούτε άλλος από τους αρχηγούς.

Ορκίστηκε εκδίκηση και σε εφαρμογή έβαλε την αποσταθεροποίηση των βασιλέων και της διοικήσεώς των, παρασύροντας τις γυναίκες των απόντων ηρώων σ' αντικατάσταση συζύγων. Απιστία, αλλαγή κορυφής, ανατροπή κατεστημένων διοικήσεων. Με δικές του συμβουλές και παροτρύνσεις, η Κλυταιμνήστρα τον Αγαμέμνονα, η Αιγιάλεια τον Διομήδη, η Μήδα τον Ιδομενέα, απάτησαν τους άνδρες τους και αντέτρεψαν τις εξουσίες τους και οι μνηστήρες βασάνισαν την οικογένεια του Οδυσσέως.

Ο Παλαμήδης υπήρξε ήρωας ξεχωριστής σοφίας, ποικιλοτρόπως εξυπηρετήσας τους Αχαιούς και το έθνος. Τους έμαθε το αλφάβητο, τα ζύγια, μειώνοντας το κόστος του συσιτίου, έφερε στην Τροία τις οινοτρόπους κόρες του Ανίου να βοηθήσουν τους Αχαιούς για την εξεύρεση τροφών.

Επειδή οι Αχαιοί δυσανασχετούσαν για το συσίτιό τους, δηλαδή δεν μοιραζόταν δίκαια ούτε τακτικά, ο Παλαμήδης εφεύρε τα ζύγια και η διανομή έγινε δίκαια.

Επίσης ο Παλαμήδης εφεύρε τα ζάρια, προκειμένου να αντιμετωπίσει την ανία των στρατιωτών.

Ο Παλαμήδης είχε μεγαλύτερη φήμη έξιπυνο ανδρός, πολύ πέραν του Οδυσσέως. Έτσι το μίσος του Οδυσσέως ήτο δυνατό και έχοντας την εκτίμηση των Α-

τρειδών, Νέστορος και Διομήδους, απέδωσαν ή μάλλον κατηγορήσαν τον Παλαμήδη ως συνεργαζόμενο με τον Πρίαμο και οι Αχαιοί τον καταδίκασαν διά λιθολισμού σε θάνατον.

Είναι μια βαριά κηλίδα ντροπής για τον ήρωα Οδυσσέα, Ατρείδες και Αχαιούς, την οποία ο Όμηρος αντιπαρέρχεται, αποφεύγοντας την εκμηδένισή των.

Ο Ναύπλιος, ευφυής και δραστήριος, εκδικήθηκε τους περισσότερους ήρωες και ανέτρεψε βασιλιάδες.

Ο Σωκράτης στην φυλακή του αναφέρεται στην αθωότητα του Παλαμήδη και του Αίαντος.

Ο φθόνος, ένας σταθερός φίλος των Πανελλήνων και γενικά των ανθρώπων, παραμένει σ' όλες τις εποχές δυνατός και πιστός σύντροφος. ■

Βουνίσιο καρπούλι

Γιάννη Γ. Γαϊτάνη

Λαγοπατώ στο Διάσελο, ψηλά βουνά αγναντεύω,
αντίπερα τα Κράκουρα, Ζυγός και Παλιοβούνα.
Αρματολίκια απάτητα στ' αγνάντεμα λαγγεύω,
ψηλά ο Προυσσός, και στο γιαλό κάθε πανί καί σκούνα.

Σκαρίσματα στα ξέλακα κι απόβραδο στη στάνη,
κάθε κορφή και ξέφωτο, βουνίσιο καρπούλι.
Λιμπίζομαι τα Άγραφα κι ένας καημός με πιάνει,
του κάμπου το κονάκιασμα και βεργωτό νταούλι.

Κρυφοφιλώ ψηλά βουνά και καμποτά θαυμάζω,
Δερβέκιστα καλόκαρδη, κι απέκει η Μαμουλάδα.
Στο Μοναστήρι τ' Αϊ-Γιαννιού τους τσοπαναίους κράζω,
τη μοίρα της απλής ζωής να μοιραστούμε αντάμα!

Γλυκό μου ένα όνειρο – Στου δειλινού τις ομορφιές...

Ποιες είναι οι ωραιότερες ώρες του ημερόνυχτου, που η Φύση φοράει τα γιορτινά της, τραγουδάει και χορεύει, ποτέ μου δε μπόρεσα να βρω, όσο κι αν επίμονα έψαξα και πολλές φορές ονειροπόλησα...

Γιάννη Ηλιόπουλου

Ασύγκριτες οι χρυσαφένιες ανταύγειες και οι αξεπέραστες «Μινιατούρες» της Αυγούλας, οι συνοδευόμενες από δροσερό αεράκι, ανθοαρώματα, πηγών κελαρύσματα και πουλιών τραγούδια, του ερχομού της μέρας θεϊκά κι ολόγλυκα ουρανομηνύματα...

Όμως δικές του, αξεπέραστες ομορφιές έχει το Δειλινό· θεϊκά, λες, ερεθίσματα για ζωγράφους μάγους, σ' ένα «ατελιέ» ουράνιας Σχολής Καλών Τεχνών...

Όργιο χρωμάτων, σκιών, μορφών και σχημάτων και μιας ασύλληπτης προοπτικής, θεσπέσιος είναι ο ορίζοντας σ' όλο το ξετύλιγμα του Δειλινού στο μακρινό νοτιά, στον τελευταίο της μέρας φωτιζόμενο, ανθοφόρο, πολύχρωμο ταξιδευτή ορίζοντα...

Πνεύμα και γλώσσα ποιητική μόνο θα μπορούσε να περιγράψει και να τραγουδήσει και ν' απαθανατίσει αυτές της ομορφιές της καθημερινής ζήσης, ουρανόδωρα στη σμίξη και το χωρισμό της μέρας και της νύχτας. Τότε που παίζουν το Φως με το Σκοτάδι...

Κι όλ' αυτά χωρίς το τέλος της ουράνιας, φυσικής «Παράστασης», καθώς ακολουθεί ο σιγαλός-σιγαλός ερχομός της Νύχτας, της φορτωμένης με τις δικές της Μαγίες...

Όλες αυτές οι ουράνιες ομορφιές της χωριάτικης, της υπαίθριας ζωής μας, είναι καθημερινές εμπειρίες, που έντονα σου φωνάζουν «Αξίζει να ζεις, να μας δεις κι απολαύσεις τη ζωή σου...», αρκεί τα μάτια μας να μπορούν να βλέπουν και τ' αυτιά μας να μπορούν ν' ακούνε τους απαλούς ήχους της μάνας φύσης...

Κι είναι υπέροχα τα πρωινά μηνύματα του βουνού, όπως και το ξαλάφρωμα στο σκιερό, πυκνόφυλλο δέντρο τα μεσημέρια του Καλοκαιριού, αλλ' αξεπέραστο είναι το αργοσάλεμα της μέρας τη μυστηριακή ώρα του ξάστερου Δειλινού...

Κι είναι αυτές οι όμορφες ώρες τ' απόβραδου, χρόνος γεμάτος απόλαυση της ζωής, ώρες ασύγκριτες, αξεπέραστες, μοναδικές, ειδυλλιακές, μαγευτικές κι όποιος τις ζει στα ουράνια δώματα θαρρεί πως βρίσκεται...

Αλλά, πώς ακριβώς απολαμβάνεις του Δειλινού το πέρασμα με τη βόλτα, με τον εσπερινό περίπατο;

Με τη μοναξιά; Με την πολυλογού παρέα των φίλων και γνωστών; Και βέβαια όχι!

Οι ομορφιές της ζωής μεταβάλλονται και γίνονται ουράνια προσωπικά σου δώρα μόνο με την παρέα αγαπημένου σου προσώπου... Μόνο, αν στο πλάι σου τα-

ξιδεύει μαζί σου και λικνίζεται η αγάπη σου και μπορούν τότε οι ψυχές σας να χτυπάνε στον ίδιο μάγο ρυθμό, εναρμονισμένες στου Έρωτα τις μελωδίες...

Μόνο τότε μπορείς να ζεις και να χαίρεσαι τις θεόσταλτες χαρές του Δειλινού. Τους ουρανόδρομους, ποικιλόχρωμους και ανυπέβλητους ζωγραφικούς του πίνακες, τους διαρκώς μεταλλασσόμενους και κυλιόμενους, τα μαγευτικά του «αντίο» στους κόσμους της ημέρας κι απλά κι ευχάριστα να προετοιμαστείς για την υποδοχή της μαγευτικής νύχτας που πλησιάζει με σιγαλούς κι απαλούς βηματισμούς, αλλού οδοιπορώντας κι αλλού αρματοδρόμισσα ακάθεκτη προελαύνουσα!...

Της ψυχής μου νοσταλγικό ένα όνειρο είναι ο βραδινός του Δειλινού περίπατος, η βόλτα, καλή μου, μαζί σου και δίπλα σου, την ώρα που η μέρα μάς αποχαιρε-

τάει με κείνες τις ωραιότατες φωτοαυγείες του χαμηλού ορίζοντα...

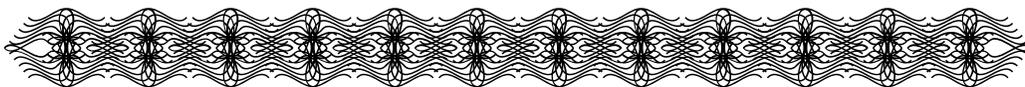
Στης εξοχής μια ειδυλλιακή γωνίτσα, όπου θα σε περιμένω με μια αγκαλιά μοσχολούλουδα, να τα κρατήσεις πάνω στο μέρος της καρδιάς σου κι αφού σου χαιδέψω για λίγο τα μαλλάκια, που τόσο τ' αγαπάω και τα χαίρομαι, κρατώντας σου τρυφερά το χέρι μέσ' τη ζεστή μου απαλάμη, να χαρούμε του Δειλινού τα κάλλη, απαλοπετώντας, τραγουδώντας και χορεύοντας, όπως οι ψυχές μας καιρό τώρα μπορούν να χαίρονται και να γιορτάζουν την ολιγόχρονη, μα τόσο υπέροχα ωραία συντροφιά μας...

Άραγε η Ζωή, αυτό μου το γλυκό όνειρο θα το κάνει πραγματικότητα; Αυτό συλλογιέμαι την ώρα του αποψινού Δειλινού, που σε σκέφτομαι, με την ψυχή μου φευγάτη να τρέχει και να σ' αποζητάει... Και το ξέρεις γιατί... ■

Ελλάδα!!!

Γιάννη Τσώλη

Ροδομυροβόλα του κόσμου μύρωμα,
ηλιοφόρα, φως της ανθρωπότητας,
ναματοφόρα, διψασμένων δρόσιμα,
μυραγέρισσα, πνοή του πνεύματος,
υψηλοθωρούσα, φάρος αξιών.
Ελλάδα!!! ποιήτρια
των λαμπρών, των πανώριων,
των υψίστων και αληθινών.
Το παγκόσμιο θαυμαστικό,
το πνευματικό μυστήριο,
το λαμπρότερο κόσμημα
της άυλης και γήινης σφαίρας.

Αναμνήσεις μιας ζωής

« **Α**πό τον Πλανήτη Γη, όπως γράφω στο βιβλίο μου, τότε που ήρθε και σκορπίστηκε, άφησε μερικά κομματάκια. Αυτά σήμερα έχουν ονόματα όπως οι άνθρωποι. Είναι η Αμε-

Χρήστου Καραπιπέρη

ρική, Αυστραλία, Ευρώπη, Χιλή, Περού, Ινδίες, Φιλιππίνες, Αργεντινή, Μεξικό κλπ. Αυτά είναι που γνώρισα εγώ, ο ΓΗ-ΤΕΥΤΗΣ ΤΩΝ ΤΑΞΙΔΙΩΝ».

Ο Πλανήτης Γη που κρατώ στα χέρια μου, τι όμορφος που είναι όταν μπορέσεις να τον γνωρίσεις και να απολαύσεις τα αγαθά του, που άφθονα μας έχει δώσει. Τελευταία έγινε πάρα πολύ φτωχός και άρρωστος εξαιτίας της απληστίας μας. Ας τρέξουμε όσο είναι καιρός να τον σώσουμε. Ποτέ δεν είναι αργά.

Ας κάνουμε κάτι!

Ο ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΠΛΑΝΗΤΗΣ ΓΗ Η ΧΙΟΝΟΜΠΑΛΑ

Ο Πλανήτης Γη έχει έξι δισεκατομμύρια χρόνια στην πλάτη του από την ημέρα της δημιουργίας του. Έχει, όμως, και άλλα αδελφάκια και δεν γνωρίζω από ποιον άλλον πλανήτη μάλωσε και έφυγε και ήρθε εδώ. Τότε, που ήρθε, σκορπίστηκε και άφησε μερικά κομματάκια. Αυτά σήμερα έχουν ονόματα, όπως και οι άνθρωποι. Τα ονόματα αυτά τα έχουμε ονομάσει: ΑΜΕΡΙΚΗ, ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ, ΕΥΡΩΠΗ, ΧΙΛΗ, ΠΕΡΟΥ, ΚΟΡΕΑ, ΙΝΔΙΕΣ, ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ,

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ, ΜΕΞΙΚΟ κλπ. Αυτά τα ονόματα είναι δύσκολο να τα γνωρίσεις, γιατί βρίσκονται πάρα πολύ μακριά. Εγώ που τα γράφω, μπόρεσα να τα γνωρίσω ταξιδεύοντας μέσα σε ένα σιδερένιο κλουβί. «Ο ΠΛΑΝΗΤΗΣ ΓΗ Η ΧΙΟΝΟΜΠΑΛΑ», που ήτανε σκεπασμένη με το χιόνι, καθώς γυρίζει και γυρίζει μέχρι σήμερα αυτά τα δισεκατομμύρια χρόνια και από την μεγάλη κούρασή του ιδρώνοντας έχανε κάθε τόσο και λίγο χιόνι από την πλάτη του. Σήμερα που το κρατώ στα χέρια μου, τι όμορφος που είναι! Όμως, έγινε πάρα πολύ φτωχός και άρρωστος εξαιτίας ΤΗΣ ΑΠΛΗΣΤΙΑΣ ΜΑΣ. Σήμερα οι άνθρωποι τρέχουν, τρέχουν σαν τρελοί, κάνουν συμβούλια από όλα τα μέρη του κόσμου «ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΘΕΙ Ο ΠΛΑΝΗΤΗΣ». Πριν σαράντα χρόνια, ταξιδεύοντας μερόνυχτα που φθάνουν τα είκοσι

πέντε, πηγαίνοντας για την Χιλή να φρωτώσουμε ψαράλευρο για να ταΐσουμε τα κοτόπουλά μας. Αλήθεια, τι όμορφα που είναι να είσαι μπροστά στην πλώρη, ταξιδεύοντας, και να βλέπεις το πλοίο να διασχίζει τις σαρδέλες και αυτές να χοροπηδάνε σαν τρελές· και το ποιο όμορφο τα ψαροπούλια να πέφτουν σαν ρουκέτες από ψηλά να πάρουν το φαγητό τους, που μας έδωσε ο ΠΛΑΝΗΤΗΣ. Σήμερα κρατώ στα χέρια μου το περιοδικό «ΓΕΩΤΡΟΠΙΟ», διαβάζω πως πέρασε κάποιος

δημοσιογράφος και έκανε έρευνα στο λιμάνι για τα πλοία και τα εργοστάσια. Ξέρετε τι γράφει με την έρευνα που έχει κάνει; Μείνανε μόνο οι ψαροκασέλες. Γι' αυτό γράφω πως έγινε φτωχός και άρρωστος. Δεν μπορώ να γράψω για όσα έχω δει ο γητευμένος των ταξιδιών. Το μόνο που είναι ότι εγώ τον ευχαριστώ για όσα μου έχει δώσει εμένα και για όλη ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ ΠΟΥ' ΑΠΟ ΧΙΟΝΟΜΠΑΛΑ ΕΓΙΝΕ ΕΝΑΣ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ ΚΑΙ ΘΑ ΕΙΝΑΙ Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ. ■

Χαμένο χαμόγελο

Άρη Χαραλαμπίκη

Ας βρούμε το χαμόγελο που χάθηκε,
πονέσαμε και πιο πολύ απ' τον πόνο,
κάθε λεπτή υπόστασή μας στάθηκε
σαν άγαλμα ανήμπορο στο δρόμο.

Ευλογημένες μέρες που αστράφτανε
μες στις απλές και άδολες χαρές μας,
περίσσιες τώρα έγνοιες που μας βάλανε
εδιώξαν τα γέλια απ' τις αυλές μας.

Ν' ανοίξουμε παράθυρα διάπλατα
τα ηλιοχρώματα να ντύσουν την ψυχή μας,
το έργο μας τελειώνει και με κλάματα
μην κλείσει η αυλαία της ζωής μας.

Προτού στο εκκρεμές σχοινιά να σπάσουνε
ας ψάξουμε βαθιά μες στην καρδιά μας,
αισθήματα κρυμμένα να ξεθάψουμε
που θα ζεστάνουνε ξανά την αγκαλιά μας!

Ταξιδεύοντας τον ποταμό Orinoco

«Υπάρχουν δύο τρόποι να ζήσεις τη ζωή σου. Ο ένας είναι να λες τίποτα δεν είναι θαύμα, ο άλλος να λες τα πάντα είναι ένα θαύμα».

Οσα κι αν λένε πως η δουλειά του ναυτικού είναι σκληρή κι επικίνδυνη, όμως οι αναμνήσεις και οι εμπειρίες που αποκτά από τα ταξίδια του, κανένας άλλος δεν μπορεί να ζήσει και να απολαύσει.

Ιωάννη Παπαδόπουλου

Ταξιδεύοντας στον κόσμο, καταλαβαίνεις ότι το «ευ ζην» είναι μια πολύ σχετική έννοια. Γι' αυτόν που ζει στην Γκάνα της Αφρικής, είναι ένα πιάτο φαγητό, για κάποιον που επιβιώνει έπειτα από μια πολύ σοβαρή ασθένεια και για τον Νεοϋορκέζο ίσως η άνοδος του Nasdag ή του Dow Jons!

Σκεπτόμενος αυτά, θυμήθηκα εκείνα τα ταξίδια που κάναμε στο Puerto Ordaz της Βενεζουέλας, απ' όπου φορτώνουμε μεταλλεύματα για διάφορα λιμάνια της Αμερικής και της Ευρώπης.

Κατά τη δεκαετία του 1950 το Puerto Ordaz δεν ήταν παρά μια προβλήτα, όπου πλαγιοδετούσαν μόνο δύο καράβια για να φορτώσουν εκείνες τις καφετιές βαριές πέτρες που μέσα τους θα έπρεπε να έκρυβαν θησαυρό! Τότε δεκάδες ελληνικά καράβια ήταν χρονοναυλωμένα από τη NAVIOS CORP. για πολλά χρόνια.

Ο πλοηγός επιβιβαζόταν λίγο πιο ανοιχτά από τη ροή του ποταμού Orinoco

και όταν τρύπωνες στο στόμα του έβλεπες το ρεύμα των ξερατών του προς τη θάλασσα με ένα σορό αμάσητα αποφάγια...

Για να φθάσεις στο αν μπορούμε να το πούμε λιμάνι, έπρεπε να ταξιδεύεις τουλάχιστον ένα 24ωρο και να αγκυροβολήσεις ενδιάμεσα του ποταμού Orinoco για να ξεκουραστεί ο πλοηγός. Έτσι είχαμε τη σπάνια τύχη ν' απολαύσουμε την αγνή φύση και την ομορφιά της.

Πολλές φορές διαπλέαμε κοντά από εκείνα τα άγνωστα για εμάς καταπράσινα δένδρα, τα οποία λες και ανταγωνιζόταν το ένα με το άλλο ποιο θ' ανέβει ψηλότερα για να δει τον ήλιο... Στο βάθος αυτής της σπάνιας ομορφιάς, άκουγες φωνές από διάφορα θηρία, πουλιά, κροκοδείλους και μαιμούδες, που σου έδιναν την εντύπωση πως συζητούσαν μεταξύ τους ή ίσως και ν' αντάλλαζαν ερωτηματικά για εκείνο το θείκο πράγμα που περνούσε τόσο κοντά τους.

Κατά το πρώτο μας ταξίδι οι φωνές τους μας δημιουργούσαν κάποιες φοβίες· το δεύτερο ταξίδι με γυμνά και περιέργα μάτια προσπαθήσαμε να διεισδύσουμε στο εσωτερικό της πυκνής βλάστησης, ενώ από το τρίτο ταξίδι και μετά μάς έγινε απαραίτητο, σαν μια απολαυστική μουσική με διάφορους ήχους...

Φθάνοντας στο Puerto Ordaz συνήθως αγκυροβολούσαμε περιμένοντας σειρά φορτώσεως.

Δύο χρόνια έκανα αυτά τα ταξίδια και σαν νέος τότε είχα την ευκαιρία να μάθω κάποια πράγματα από τους εκάστοτε πλοηγούς, για τη ζωή αυτών των ανθρώπων που ζούσαν αγκαλιά με τη φύση και τα θηρία της.

Έμαθα λοιπόν πως σ' αυτήν την σπάνια για μένα ομορφιά, ζουν διάφορες φυλές που προσπαθούν να επιβιώσουν ενάντια στη φυματίωση και την αμάθεια. Ο μέσος όρος ζωής τους είναι περίπου τα σαράντα χρόνια και η πρόοδος τους τουλάχιστον για τότε δεν έδειχνε να επιμηκύνει τη σύντομη ζωή τους, και τούτο ίσως γιατί εμμένουν στη δική τους παραδοσιακή ζωή.

Ο πλοηγός Φερναντέζ, ένα ηλιόλουστο μεσημέρι μου μίλησε για την πρωτόγονη ζωή τους και για την οποία δεν είχαν κανένα παράπονο.

–Μια από τις μεγαλύτερες φυλές που ζουν στο δέλτα του ποταμού Orinoco, είναι η «Γουαράο», που σημαίνει «άνθρωπος με κανό», κι αυτό ίσως διότι δεν υπάρχει οικογένεια που να μην έχει τουλάχιστον ένα «κανό».

Μ' αυτή τη σανίδα από μικροί κωπηλατούν, επιτυγχάνοντας να μετακινούνται από τον έναν παραποτάμιο καλυβο οικισμό στον άλλον.

Μετά την ανακάλυψη του Δέλτα του Orinoco από τον Κολόμβο, ο Αλόνσο ντε Οχένδα εξερευνώντας την αχανή περιοχή και βλέποντας τις καλύβες να στηρί-

ζονται πάνω σε ξύλινα ποδάρια, ονόμασε την περιοχή «Μικρή Βενετία».

Κάποιος άλλος μου είπε πως οι «Γουαράο» πιστεύουν ότι οι άνθρωποι ζουν σε έναν ουράνιο κόσμο, που τα μόνα ζώα που υπήρχαν ήταν τα πουλιά.

Υποστηρίζουν πως κάποτε σαν κυνηγοί ζούσαν πάνω στα πανύψηλα δέντρα σαν τα πουλιά. Ένας απ' αυτούς κάποτε σκότωσε ένα πουλί και όταν το τόξο τρύπησε τον ουρανό, πέφτοντας τρύπησε και τη γη. Βλέποντας προς τα κάτω την πλούσια γη, έδεσε ένα κλαδένιο σχοινί σε κάποιο δέντρο και κατέβηκε. Στη συνέχεια τον ακολούθησαν και οι άλλοι κάτοικοι των δέντρων.

Έτσι, σιγά σιγά οι Γουαράο άφησαν τα δέντρα κι εγκαταστάθηκαν μόνιμα στη γη και από τότε ζουν σε ξύλινες υπερυψωμένες καλύβες «palafitos» στις όχθες του ποταμού και για κρεβάτια τους έχουν τις «αιώρες».

Οι ασχολίες τους είναι το ψάρεμα και το κυνήγι στο δάσος. Διατρέφονται συνήθως από ένα φοινικόδεντρο που το ονομάζουν «Μορίτσε», το οποίο εκτός από τους καρπούς και τους χυμούς του, από τον πολτό του φτιάχνουν ψωμί και έναν θρεπτικό μεζέ σκουλήκι που τρώγεται ωμό.

Το πιο συνηθισμένο τους φαγητό όμως είναι τα τηγανητά πιράνχας με φοινικέλαιο. Παράλληλα θρέφονται και με τερμίτες, κόκκινα μυρμήγκια, φύλλα, ρίζες και φυσικά κρέας.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα όμως είναι τα κουνούπια, τα οποία μεταδίδουν την ελονοσία. ■

Το χαμόγελο

Στο πάρκο καθόταν ή συνηθισμένη συντροφιά των γερόντων, ενώ δίπλα τους έπαιζαν μερικά παιδιά. Το παιγνίδι τους ήταν τα αινίγματα και οι χαρούμενες παιδιάστικες φωνές γέμιζαν τον αέρα, λες και ψέλνανε άγγελοι.

Γ.Ν. Κουτσοκλένη

–Παίζουμε κα μεις τα αινίγματα; λέει ο γερο-Γιώργης.

Η συντροφιά γέλασε με την πρόταση του γερο-Γιώργη. Αλλά ο γερο-Γιώργης, αφού άφησε να ξεθυμάνει το... αστείο, συνέχισε:

–Εγώ θα πω ένα αίνιγμα κι όποιος το βρει δικαιούται ένα ρακί.

–Πες το μας επιτέλους με την υπομονή σου, του απάντησαν δυο-τρεις φίλοι της συντροφιάς.

–Τι είναι εκείνο πού ξεκουράζει τους κουρασμένους, δίνει χαρά στους θλιμμένους, είναι το καλύτερο αντίδοτο σ' όλων των ειδών τις στεναχώριες, αλλά δεν μπορείς ούτε να το αγοράσεις, να το ζητιανέψεις, να το δανειστείς και ούτε να το κλέψεις, αφού δεν ωφελεί τίποτα αν δεν σου το χαρίσουν;

Όταν ή συντροφιά άκουσε το αίνιγμα του γερο-Γιώργη σοβαρεύτηκε. Το ερώτημα έπεσε σαν πελασγικό λιθάρι και δεν άφησε περιθώρια για αστεία και χωρατά. Έπεσε σιωπή. Η απάντηση δεν ήταν εύκολη και έπειτα από λίγο ο κυρ-Μήτσος δεν άντεξε και:

–Ε, βρε γερο-Γιώργη! Πάντα δύσκολος θα 'σαι. Εμείς συμφωνούμε... να το πάρει το ποτάμι.

Ο γερο-Γιώργης ανακάθισε, τους κοίταξε έναν-έναν και άρχισε:

–Μια φορά ήμουν και γω νέος και σαν τέτοιος πήγα στρατιώτης. Είχα την τύχη να έχω Λοχαγό έναν πολύ καλό άνθρωπο που είχε αρκετό μυαλό, όπως αποδείχτηκε. Κάποτε με τιμώρησε και, εδώ είναι το παράξενο, όχι μόνο δεν μου κακοφάνηκε, αλλά είχε τόση χάρη η τιμωρία του που ακόμα, ενώ δεν θυμάμαι αυτή, θυμάμαι όμως το χαμόγελό του, που η ανάμνησή του διαρκεί ακόμα και θα διαρκεί μέχρι να πεθάνω. Από τότε άρχισα να βασανίζω το μυαλό μου. Τι είναι αυτό το «χαμόγελο»; Όταν σε κάποιο διάλειμμα πλησίασα το Λοχαγό μου και τον ρώτησα, για το πώς τα κατάφερνε, και να τιμωρεί και αγαπητός να είναι, μου απάντησε:

–Όταν ένας αξιωματικός τιμωρεί, δεν εκδικείται! Απλά διδάσκει για το καλό. Δεν κρατά κανένα μίσος, αλλά χαίρεται γιατί του δίνεται η ευκαιρία να διδάξει, να νουθετήσει, να προσπαθήσει να κάνει κάποιον καλύτερον. Μ' αυτά τα παραπάνω, πώς είναι δυνατόν να μη «χαμόγελα»;» Και μην ξεχνάς, αγόρι μου, ότι ένα χαμόγελο δεν στοιχίζει τίποτα, μα τίποτα και όμως πετυχαίνει πολλά. Μην ξεχνάς ότι ένα χαμόγελο πλουτίζει αυτόν που το παίρνει, χωρίς να στοιχίζει, χωρίς να φτωχαίνει αυτόν που το δίνει. Ακόμα σου θυμίζω πως όλοι οι ζάπλοτοι το έχουν ανά-

γκη, το θέλουν, το ζητούν, δεν κάνουν χωρίς αυτό και ο φτωχότερος άνθρωπος δεν είναι αυτός που του λείπουν τα χρήματα, αλλά αυτός που του λείπει το χαμόγελο. Χαμογέλα, λοιπόν, όπου κι αν βρίσκεσαι, όπως κι αν βρίσκεσαι, αφού χαμογελώντας, σκορπάς χαρά στο σπίτι σου και σ' όλο το περιβάλλον σου. Και κάτι άλλο, αγόρι μου. Να θυμάσαι ότι αν βρεθεί κάποιος που είτε είναι απογοητευμένος απ' τη ζωή ή κουρασμένος απ' αυτή και δεν μπόρεσε να χαρίσει ένα χαμόγελο, τότε πρέπει εσύ να του χαρίσεις το δικό σου, γιατί κανένας δεν έχει τόσο την ανάγκη από ένα τέτοιο, όσο αυτός που δεν του απόμεινε πια κανένα για να χαρίσει. Έπειτα από το μάθημα αυτό που μου έδωσε ο Λοχαγός μου δεν χρειάζεται εξήγηση, γιατί τον αποκάλεσα «πολύ καλό άνθρωπο και με μυαλό».

Και τώρα σας ερωτώ, χρειάζεται απάντηση στο αίτημα που στην αρχή βάλαμε;

Η συντροφιά σιώπησε και κάποτε ο κυρ-Μήτσος, κουνώντας το κεφάλι του... παραπονέθηκε.

–Γερο-Γιώργη, όλα αυτά τα σοφά εσύ τα έμαθες νέος, ενώ εγώ τα ακούω για πρώτη φορά τώρα που άρχισα να γερνών.

–Κάλλιο αργά παρά ποτέ! Το «γηράσκω αεί διδασκόμενος» ή το «όσο ζω, τόσο μαθαίνω» δεν το 'χεις ακούσει, Μήτσο μου;

–Για όλα όμως αυτά δεν φτάνει το ένα τσίπουρο! λέει άλλος φίλος.

–...Ε! αυτό κανονίζεται, απάντησε ο γερο-Γιώργης, και γυρίζοντας προς τα παιδιά που δίπλα τους παίζανε, χαμογέλασε και ευχήθηκε: «Ευλογημένα να 'ναι!»!...

Η Ελλάδα μας

Σταματέλας Φλοκάλη-Ζουπάνου

Εσύ πατρίδα μου γλυκιά
με τις πολλές αξίες,
εσύ που δεν φοβήθηκες
ούτε αυτοκρατορίες,
στέκεσαι πάντοτε ψηλά
με δάφνες στολισμένη,
με χρυσαφένια τα φτερά
μεγάλη, ανδρειωμένη.
Γιατί είσαι πνεύμα αιώνιο
που ελεύθερο θα μείνει
με την ευχή της Παναγιάς
γλυκιά μου ρωμιοσύνη.
Μάνα ηρώων και σοφών
ήλιε της οικουμένης

όσο και να σε πολεμούν
ποτέ σου δεν πεθαίνεις.
Γραμμένο στα ουράνια
θα μείνει τ' όνομά σου
και θα κοιτάζει από ψηλά
η φλογερή ματιά σου
τη δόξα σου που απλώνεται
σ' ανατολή και δύση
εσέ ποτέ του δεν μπορεί
κανένας να σε σβήσει.
Ελλάδα μου περήφανη
πολιτισμού κοιτίδα
ευλογημένη απ' το Θεό
αθάνατη πατρίδα.

Η Νέλλη και το αγαπημένο της δεντράκι

*Αφιερώνεται με απέραντη αγάπη
στη μικρή Σταρούλα,
που είναι πια στην αγκαλιά
της μητέρας Παναγιάς*

«Κάποιοι λένε πως έφυγες και είσαι
μακριά μας· εμείς σου λέμε σ' έχουμε
βαθιά μες στην καρδιά μας».

Η νεαρή Νέλλη κλείνει στοργικά μέ-
σα στη χούφτα της, το μικρό σπό-
ρο που της έδωσε ο άντρας της ο
Νίκος, λίγο καιρό πριν φύγει για ένα ακό-
μη ταξίδι με το καράβι που δούλευε.

Δέσποινας Χ. Κηπουρού

Η Νέλλη νέα, όμορφη και καλοσυνάτη,
θα έμενε μόνη της για άλλη μια φορά. Πα-
ρέα της θα είχε και πάλι τον πράσινο και
γεμάτο λουλουδία κήπο της.

Ο Νίκος, σάλπαρε ένα ανοιξιότιχο πρω-
ινό για το προγραμματισμένο ταξίδι του.
Εκείνη, αποφάσισε να τοποθετήσει το μι-
κρό σποράκι, στο κέντρο του κήπου τους.

Ένωθε πως αυτό το μικρό σποράκι ή-
ταν κάτι τι ιδιαίτερο γι' αυτήν. Έσκυψε
προσεκτικά και το τοποθέτησε στη
στρόγγυλη τρυπούλα που άνοιξε στο χώ-
μα. Ευχήθηκε αυτόματα, ο μικρός αυτός
σπόρος να γίνει το πιο όμορφο δεντράκι
που θα φιλοξενούσε στο λουλουδάτο κή-
πο της.

Κάθε μέρα πήγαινε κοντά του. Του μι-
λούσε, του τραγουδούσε, το πότιζε και
περίμενε ανυπόμονα να ξεπροβάλλει.

Ήταν η μόνη της παρηγοριά. Ήταν δώρο
του Νίκου της, που τόσο αγαπούσε.

Ένα σαββατιάτικο απόγευμα, διέκρινε
από μακριά πως το σημείο που είχε φυτέ-
ψει το σποράκι, ξεπροβάλε ένα βλαστα-
ράκι.

Η χαρά της ήταν απεριόρατη. Έτρε-
ξε να το προϋπαντήσει. Ήταν τρυφερό
και όμορφο. Είχε ένα διακριτικό πράσινο
χρώμα, σκέτη απόλαυση. Δάκρυσε από
τη χαρά της. Κατάφερε να έχει κάτι δικό
του, το οποίο θα περιποιόταν μέχρι εκεί-
νος πάλι να επιστρέψει.

Η ζωή της είχε αποκτήσει νόημα... Συ-
νέχισε καθημερινά την ίδια δουλειά. Πή-
γαινε κοντά του, του μιλούσε, του τρα-
γουδούσε, τό πότιζε...

Το μικρό βλασταράκι, είχε αρχίσει να
μεγαλώνει. Η Νέλλη πολλές φορές του έ-
λεγε: «Πού είναι ο Νίκος να σε δει που
μεγάλωσες;». Άλλες φορές πάλι του έλε-
γε: «Είμαστε καλή παρέα τα δυο μας, δε
νομίζεις;».

Όλη της τη στοργή και την αγάπη τη
διοχέτευε πρώτα στο μικρό δεντράκι της
και μετά στα υπόλοιπα φυτά του κήπου.
Αυτό το ξεχώριζε από τ' άλλα.

Ήταν μοναδικό γι' αυτήν. Ο Νίκος πό-
τε ερχόταν και τότε έφευγε. Έκανε συνε-
χώς μακρινά ταξίδια και έλειπε για μεγά-
λα χρονικά διαστήματα. Η Νέλλη άλλοτε
διαμαρτύρονταν κι άλλοτε του έλεγε πως
θα τον περιμένει πάντα, αφού τον αγα-
πούσε πολύ.

Κάθε φορά που ο Νίκος επέστρεφε,

φρόντιζε κι εκείνος το μικρό δεντράκι. Το πότιζε και το καθάριζε από τα ζιζάνια, αλλά δεν μπορούσε να γίνει τόσο στοργικός όπως η αγαπημένη του Νέλλη. Το μικρό δεντράκι, κάθε φορά που έφευγε ο Νίκος μακριά, έριχνε τα φύλλα του από τη στενοχώρια. Η Νέλλη έτρεχε θλιμμένη και πάλι να το φροντίσει. Του μιλούσε, του τραγουδούσε, το πότιζε...

Εκείνο έβγαζε και πάλι νέα φυλλαράκια. Προσπαθούσε πολύ, για να μη στεναχωριέται η Νέλλη που τόσο το αγαπούσε. Μια μέρα της είπε: «Σ' ευχαριστώ πολύ για τη φροντίδα και την αγάπη που μου δίνεις, όμως μια μέρα εγώ θα φύγω και δεν θέλω να στεναχωρηθείς γι' αυτό» και συνέχισε: «**δε θα σ' αφήσω όμως μόνη σου...**».

Η Νέλλη τρώμαξε με τα λόγια του αγαπημένου της δέντρου και αμέσως του είπε: «Όπου και αν θέλεις να πας, θα έρθω κι εγώ μαζί σου». Το δεντράκι της έγνεψε θλιμμένα και έριξε κάτω μερικά φύλλα.

Αυτόματα η Νέλλη άρχισε πάλι να το περιποιείται. Κατάλαβε πως τη χρειαζόταν. Κάτι δεν πήγαινε καλά. Το μικρό δεντράκι δεν πρόλαβε να βγάλει καρπούς. Αρρώστησε. Μάταια η νεαρή Νέλλη προσπαθούσε να το σώσει.

Του πρόσθεσε λίπασμα, του μιλούσε, του τραγουδούσε, το πότιζε... Δυστυχώς το πανέμορφο μικρό δεντράκι δεν μπόρεσε να συνέλθει.

Ούτε η παρουσία του Νίκου, μετά από μέρες, βοήθησε την κατάσταση του. Η Νέλλη, συνέχισε να ξενυχτά κοντά του, ξαπλωμένη στην αιώρα του κήπου.

Ο Νίκος βλέποντας τη Νέλλη να στεναχωριέται τόσο, της πρότεινε να φυτέψει έναν άλλο σπόρο δίπλα στο μικρό δεντράκι για να έχει παρέα. Η Νέλλη ήταν αρνητική. «Πού ήσουν τόσο καιρό;» τον ρώτησε.

«Αν ήσουν εδώ!...» συνέχισε και απομακρύνθηκε από κοντά του, πηγαίνοντας για μια ακόμη φορά κοντά στο αγαπημένο της δεντράκι.

Το επόμενο βράδυ, ένας δυνατός αέρας σήκωσε το άρρωστο δεντράκι και το έριξε στη γη. Μάταια προσπαθούσαν η Νέλλη και ο Νίκος να το βοηθήσουν.

Την επόμενη μέρα, πήγαν πιασμένοι χέρι-χέρι να αποχαιρετήσουν το αγαπημένο τους δεντράκι. Ενθουσιάστηκαν βλέποντας στη θέση του ένα νέο βλασταράκι. «Κοίτα Νέλλη μου, κοίτα» της είπε ο Νίκος με πολύ χαρά.

«**Μου το είπε πως δεν θα μ' αφήσει μόνη**» φώναξε η Νέλλη, δακρύζοντας αυτή τη φορά από χαρά.

«Νέλλη μου, θέλω εδώ και μέρες να σου εξομολογηθώ κάτι. Όμως μ' αυτά που συνέβησαν δεν τα κατάφερα», της είπε στοργικά και με πολλή αγάπη ο Νίκος. «Εδώ και καιρό έχω πάρει την απόφαση να μην ταξιδέψω ξανά χωρίς εσένα. Από δω και στο εξής θα είμαστε συνέχεια μαζί. Ίσως βρω κάποια άλλη δουλειά εδώ κοντά και έτσι θα μεγαλώσουμε μαζί το νέο μας δεντράκι» συνέχισε, κάνοντάς της μια ζεστή αγκαλιά.

«**Μου είπε πως θα φύγει**» είπε η Νέλλη στον αγαπημένο της. Κοίτα τον κορμό του και θα καταλάβεις» συνέχισε με δάκρυα στα μάτια και κούρνιασε στην αγκαλιά του Νίκου.

Η Νέλλη του ξαναείπε: «Αν ήσουν εδώ...». Εκείνος, την αγκάλιασε σφιχτά και της ψιθύρισε γλυκά στο αυτί: «**Είμαι τώρα εδώ και θα είμαι για πάντα. Σ' αγαπώ πολύ**».

Έτσι, η Νέλλη και ο Νίκος, ξεπερνώντας μαζί τις δυσκολίες, βοηθούσαν το νέο μικρό δεντράκι τους άλλοτε να προσπερνά και άλλοτε να διώχνει ό,τι τάραιζε την ή-

ρεμη ζωή του. Του πρόσφεραν ασταμάτητα απέραντη αγάπη και αγάπη.

Συχνά εύχονταν να το δουν κάποια στιγμή να καρποφορεί... Άλλες φορές πάλι, αγκαλιασμένοι και ευτυχισμένοι, το καμάρωναν κοιτάζοντας το από το μεγάλο παράθυρο του καθιστικού τους.

Ονειρεύονταν το μέλλον, αλλά πάντα θυμόταν με αγάπη το παρελθόν και το πρώτο τους μικρό δεντράκι...

Δίδαγμα του παραμυθιού. Πολλά και διαφορετικά τα μηνύματα του μικρού αυτού παραμυθιού.

Το πιο δυνατό μήνυμα όμως που πηγάζει

από αυτό, είναι της αγάπης. Έτσι, μετά τη δυσκολία του αποχωρισμού ήρθε για τους ήρωές μας το πιο ευχάριστο και όμορφο γεγονός.

Η γέννηση μιας νέας ζωής. Γι' αυτούς ήσαν το νέο μικρό δεντράκι, για κάποιους άλλους θα μπορούσε να είναι μια νέα ανθρώπινη ύπαρξη.

Το μόνο που πρέπει να θυμόμαστε και να τηρούμε με ευλάβεια είναι πως με **αγάπη**, τα πάντα αντιμετωπίζονται. ■

(Από το παραμύθι της *Δέσποινας Χ. Κηπουρού* με εικονογράφηση *Μαρίας Δ. Τσίγκρου*)

Του Αμβρακικού η θάλασσα

Μάρως Φ. Δήμου-Τσουτσίνου

Αχιβάδες και κοχύλια σκορπισμένα
νύχτα με φεγγάρι κι αστέρια
φωσφόριζαν, γινόταν φαντασία,
τη μέρα ο ήλιος φώτιζε μια ομορφιά.

Γιομάτες πεταλίδες θαλασσοσπηλιές,
γαλασοπράσινα φύκια, παράξενες γωνιές,
γραφικά χωριά, καθαρές παραλίες,
χρυσή άμμος και πολλές αλμυρίδες.

Ο πανέμορφος Αμβρακικός
καλοκαίρι στην αμμουδιά
σταυροπόδι καθόμαστε όλα τα παιδιά,
χτίζαμε παλάτια, παίζαμε παιχνίδια πολλά.

Είμαστε ξένοιαστα παιδιά
πάνω στην άμμο τη χρυσή.
Στου Αμβρακικού τα γαλάζια νερά
γνωρίσαμε τη θάλασσα, γνωρίσαμε τη χαρά.

Χριστόφορε**Λευτέρη Β. Τζόκα*

Χριστοφόρε,
 γιε ακριβέ του φίλου συνοδοιπόρου,
 που σ' έναν κόσμο άγνωστο
 κι άμετρο των αντιφάσεων
 πλανήθηκες με τους συνομήλικους,
 ανοίξτε τον κάλυκα της ακοής
 σ' αυτά που έχω να σας πω,
 στους αιχμηρούς καιρούς
 και στην αγωνία της Γενιάς σας.

Αιχμάλωτος του βορβόρου της ζωής
 και στη θολή σύγχυση
 το τόξο χορδής της ψυχής σου,
 τανύστηκε περίσσιο απ' τ' άλλα,
 όταν δεν βρήκε χώρο να ονειρευτεί
 και πίστευε να τρυγήσει τη γύρη
 απ' τα λουλούδια της Άνοιξης.

Αντισταθείτε παιδιά, δυναμώστε,
 αφού θα 'ρθουν καλύτερες μέρες,
 φλέβες χρυσού χαρούμενης ζωής
 κι ένα φως να οδηγεί, να γεφυρώνει,
 καθώς σιμώνει η Αυγή που θα σμίξει
 το ποτάμι και θα ξεχυθεί η ορμή,
 για να κτίσει ειρηνοφόρο το αύριο!...

* Γιος του φίλου, ομότεχνου, συμπατριώτη
 Αυγερινού Θ. Ανδρέου, Δικηγόρου, πρ. Προ-
 έδρου της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών,
 που έφυγε απ' τη ζωή αναπάντεχα σε ηλικία
 33 ετών.

Στον πατέρα μου*Γιώργου Παναγιωτακόπουλου*

Νιώθω να μαστιγώνομαι
 τόσο πολύ απόψε
 απ' τη μεγάλη μοναξιά.
 Την κρύα νύχτα τούτη
 ψάχνω για μια στάλα φως,
 για μια σταλιά ελπίδα.
 Όμως απανθρωπιά
 και παγωνιά και πόνος
 ίσως σε μια άλλη ζωή
 που εκεί δε θα 'μαι μόνος.
 Γεννήθηκες σαν άγγελος
 και έφυγες σαν άγιος,
 πατέρα αγαπημένε,
 πατέρα λατρεμένε.
 Μοναχός σου πορεύτηκες
 στο δρόμο της ζωής σου,
 περήφανος σαν αετός
 και δυνατός σαν τίγρης.
 Δίδασκες πάντα αρετές
 που 'ναι λησμονημένες,
 με καλοσύνη και στοργή
 ακούραστα, μ' αγάπη.
 Με υπομονή κι αγόγγυστα
 άντεξες το μαρτύριο,
 δύομισυ χρόνια ακριβώς.
 Πατέρα αγαπημένε
 και το κενό που άφησες
 γλυκέ μου στην καρδιά
 μου είναι μεγάλο και βαθύ.
 Το ίδιο και ο πόνος
 κι εκεί μέσ' στον παράδεισο
 που 'σαι με τους αγγέλους
 σου στέλνω ένα δάκρυ μου
 να 'χεις σα φυλαχτό
 κι ένα μεγάλο ευχαριστώ
 απ' την καρδιά μου.

Απέραντη γαλάζια οπτασία

Μιχάλη Γ. Κώτη

Αιγαιοπελαγίτικη ολούθε θάλασσα
γαλαζοπράσινη, ηλιόχαρη, γαλήνια,
με πεντακάθαρα, κρουστάλλινα νερά
και καρπερούς, πολύχρωμους βυθούς.

Με παραλίες ψιλοχάλικες,
αμμουδερές και ασημόχρυσες,
κόλπους δαχτυλιδόσχημους,
κλειστόστομους ορμίσκους
και κάβους θαλασσόδαρτους.

Με καθαρόαιμο, γαλάζιο ουρανό,
μέρες ηλιόλουστες και φεγγαρόλουστες βραδιές
κι ολόδροσο, βελούδινο αγέρισμα πελαγίσιο.
Ήλιος και φως κι απέραντο γαλάζιο ολούθε!

Κι αφρόλουστα, θεοπροίκιστα νησιά σπαρμένα
– κοιτίδες του Πολιτισμού, της Τέχνης, των Γραμμάτων –
γυμνά αλλού και φαλακρά, κομμάτια από βράχο,
γόνιμ' αλλού και καρπερά, στα πράσινα ντυμένα
με πεύκο και αμυγδαλιά κι αμπέλι και ελιά
κι αλισφακιά και ρίγανη και θρούμπη και θυμάρι.
Εικόνα, χρώμα κι άκουσμα χορταίνουν οι αισθήσεις!

Κι ανθρώπους καλοκάγαθους, φιλόξενους, λεβέντες,
που 'χουν το γέλιο του παιδιού, του βράχου τη σκληράδα,
του ήλιου και της θάλασσας μπρουντζόχρωμα κορμιά,
γράψανε με το αίμα τους, γράφουνε και θα γράφουν
περίλαμπρες κι ολόχρυσες σελίδες Ιστορίας!...
Άνθρωπος, ήλιος κι ουρανός στ' απέραντο γαλάζιο!

«Η Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών» στις Καλτεζές εκ νέου (1821-2012)

Παναγιώτη Χαραλαμπίδου

Στις Καλτεζές η «Ένωση Λογοτεχνών» και πάλι!
στον Παντουργό, Παντάνασσα, τα «νικητήρια» ψάλλει,
το δυο χιλιάδες δώδεκα, μια επέτειο ακόμα γι' όλα,
και Μύρων τον Επίσκοπο, αφέντη Αϊ-Νικόλα!

Στη Θεία Μεταμόρφωση, Χριστού μας, και προστάτη,
προφήτη πύρινο άγιο, Ηλία αρματηλάτη.
Αφού είναι τρισυπόστατη η εκκλησιά μας τούτη,
γι' αυτό ο Τριαδικός Θεός, τριπλά της δίνει πλούτη.

Φώτισε δω και ιδρύθηκε η πρώτη Γερουσία,
στης λευτεριάς ξεκίνημα, θάμα κι επαγγελία,
η Πελοποννησιακή, Διοίκηση εκείνη,
αιώνια η μνήμη Σύνεδρων, στους ουρανούς θα μείνει!

Η αρχική Ελληνική Διοίκηση, αδελφοί μου,
βάση, Βουλή-Κυβέρνηση, σκύβω την κεφαλή μου...
Μακαριστέ, Έλους Άνθιμε, Επίσκοπε εμπνευσμένε,
όταν την πρωτοβλόγησες, γενναίε κι αντρειωμένε!

Στις Καλτεζές η «Ένωση», είκοσι επτά του Μάη,
το δυο χιλιάδες δώδεκα κι ώσπου ακόμα πάει!...
χρόνους αμέτρητους στη γη, ασάλευτη ιστορία,
μ' ελπίδα κι εγκαρτέρηση και προσευχής πορεία.

Γιατί μ' αυτές τις αρετές στις Καλτεζές εστήθη
ο πύργος της πανώριος, κ' ομόνοια ξεχύθη,
μα, όταν τούτα χάθηκαν, οϊμέ, χρόνο-το χρόνο,
ξερός ανθός οι κόποι μας... διαβάζω και βουρκώνω.

Στις Καλτεζές η «Ένωση», το δρόμο ήρθε να τρέξει,
μ' ορίζοντα το χάραμα και πριν η αυγούλα φέξει!
ο Πρόεδρος στον Πήγασο, με μια πληθώρα μέλη,
φτεροκοπούν για τη Γιορτή, όπου η Ιστορία θέλει.

Στις Καλτεζές, το ιερό, το τίμιο Μοναστήρι,
της πίστης άπαρτ' οχυρό, π' όλους μας συνεγείρει.
Χαρά της Πελοποννησιακής εκείνης εξουσίας
στο πρώτο Επανάστασης έτος Εθνεγερσίας.

Το πανηγύρι σήμερα περήφανα από τότε
λαμπρύνουμε στις Καλτεζές, ω εδεμικέ μας τόπε!
Μάιος μήνας, ευωδιές, μυρόχορτα πλημμύρα,
χιλιόλογα στα μάτια μας, γοητευτικά τα γύρα.

Η «Ένωση Λογοτεχνών» στις Καλτεζές και πάλι,
φλογάτο τ' αγιοκέρι της στο μπρούτζινο μανάλι,
φεγγοβόλο στο εικόνισμα του Αγιοθαλασσίτη,
Νικόλαου ενάλιου, Αιγαίου μας Κυβερνήτη!

Αστραφτερό στη χάρη του, μέσα στα σκότη ανάβω,
Λυκίας, Σεπτέ Δέσποτα, όρμων γιαλού τον κάβο!
Φωσφόρο στο εικόνισμα που ως τα αιθέρια βάνω,
Καραβοκύρη Άγιε, Πελάου μας Καπετάνιο!

Μ' Αρκάδες πλήθος και πιστούς, Μονή του Αϊ-Νικόλα
στο γήλοφο των Καλτεζών σαν φως τα λούζει όλα.
Σταθήκαμε στην εκκλησιά ευλαβικά κι εδραίοι,
του Σωματείου το Λάβαρο μπροστά, η καρδιά μας καίει!

Το αγιαντίδωρο καθείς κρατήσαμε στα χέρια,
ευθύς το κοινωνήσαμε, «μάννα» Θεού απ' τ' αστέρια.
Και του σεπτού Ιεράρχη μας γευθήκαμε ομιλία,
ως άλλου Θεοδώρητου, στην τότε συνεδρία.

Η Ένωση στις Καλτεζές με κόλα και κοντύλι,
κάτω απ' της νίκης Τρόπαιο, τ' ακοίμητο καντήλι,
να υμνήσει μ' όση δύναμη τα γεγονότα εκείνα,
καθώς ο αγώνας κι απ' αυτή και το Μοριά ξεκίνα.

«Ένεπε, Μούσα» Παρνασσού και Λύκαιου Αρκαδίας,
ορθές γραφές στους κώδικες, Ελλάδας ιστορίας.
Αλήθεια απ' την παράδοση αιώνιας Ελλάδας,
την κορυφή του Γολγοθά κι Ακρόπολη Παλλάδας.

Σε περιμένω

Αικατερίνας Κανέλλου, Μοναχής

Όταν είπες το τετέλεσται,
 έμεινα να διαβάζω
 την παγωμένη λέξη στον αέρα!
 Τα χείλη Σου ακόμη κόκκινα
 απ' το μπρούσκο κόκκινο κρασί
 της περασμένης Πέμπτης.
 Δεν καταδέχθηκαν ποτέ τα δικά μου!
 Κι όμως είσαι ο αδελφιδός μου.
 Μου υποσχέθηκες δυσκολίες,
 στενές ατραπούς, διωγμούς...
 Και τώρα... μ' αφήνεις μόνη!
 Με την καρδιά μου
 να πάλλεται από αγάπη.
 Με την ανάμνηση σου
 να με κατακλίζει.
 Με την ανατριχίλα
 του πόθου και της ηδονής.
 Με την ελπίδα της αντάμωσης.
 Με την προσμονή
 μιας καινούργιας αρχής.

Δεν σου ζητώ συγγνώμη
 για τα λάθη μου τ' ανθρώπινα...
 Μ' άφησες μόνη...
 Χωρίς ένα αντίο...
 Χωρίς να ξέρω που ανήκω...
 Τώρα, καταθέτω στα πόδια σου
 μόνο αδυναμίες, ελλείψεις, φόβους
 και την μαραμμένη μου νιότη.
 Σ' ακολούθησα μέσα απ' το πλήθος
 και τώρα,
 κάτω από την σκιά του Σταυρού,
 έμεινα αποσβολωμένη
 να βλέπω το φτερούγισμα σου.
 Δεν υπάρχει διέξοδος,
 θα σε περιμένω να γυρίσεις.
 Μου το υποσχέθηκες!
 Πρέπει αυτή η ζωή μου,
 όσο ευτελής κι' αν είναι,
 να αποκτήσει ένα νόημα.

Ιερά Μονή Αγ. Νικολάου Καλτεζών

Τ' αντρειωμένου τ' άρματα

Σταύρου Φωτάκη

Στου Κεραμέ' σαν τ' άρματα, τ' Αρκαδο-φουσεκλίκια,
 του Γιάννη Δημακόπουλου, του πρωτοπολεμάρχου,
 μα 'φέρασί ντα Χριστιανοί στ' Αρκαδο-μοναστήρι.
 Εις τη Μονή των Καλτεζώ τα 'χουνε φυλαχτάρι
 κι ολοχρονις άφτει κερι, καντήλι και λιβάνι,
 για τ' αντρειωμένου τ' άρματα.

26 Μάη 1821 - Ιερά Μονή Καλτεζών

Κορνήλιου Κακλέα

Στου Αϊ-Νικόλα τη Μονή,
 εδώ σ' αυτό τ' αλώνι,
 εχόρευαν οι οπλαρχηγοί
 με τον Κολοκοτρώνη.
 Εχόρευαν οι αρματωλοί,
 κλέφτες καπεταναίοι,
 ο Ζαχαρίας και ο Μαντάς
 και όλοι οι γενναίοι.
 Είκοσι έξι του Μαγιού,
 ευλογημένη μέρα
 που δόξασε την κλεφτουριά
 στον κόσμο πέρα ως πέρα.
 Τραγούδια που εχόρευαν
 και τραγουδιούνται ακόμα,

ήταν αυτά που έβγαναν
 τη χώρα απ' το κόμα.
 Πήρανε μέρος μοναχοί
 κι ο Δέσποτας αντάμα,
 κι απ τα χωριά οι μυστικοί
 που το 'χαν κάνει τάμα!
 Εχόρευαν κι εφώναζαν
 πως θα 'ρθει η ελευθερία,
 με τη βοήθεια του Θεού,
 το γράφει η ιστορία.
 Εκραύγαζαν ομόφωνα
 θα ξελευτερωθούμε
 κι αν χρειασθεί για λεφτεριά
 όλοι μας ας χαθούμε.

Αρκάδες

Σταύρου Σταύρου

Στην τροφοδότρα φύση μέσα κυκλωμένος,
 ορθόσθητα βουνά π' ανηφορίζουν,
 στήθη πνευματικού του θηλασμού,
 κρυφή μου παραμάνα,
 βουνόκλειστη θάλασσα μια πράσινη,
 κι η μνήμη βγαίνει για σεργιάνι αλαργινό,
 στους χρόνους Πελασγών,
 Αρκάδες όμοιοι μ' αυτών το γένος,
 αλαργοτάξιδοι και θρασεμένοι
 σε πνεύμα και ψυχή, λεύτεροι, ανυπόταχτοι,
 κουβαλητάδες του πολιτισμού και σ' άλλα μέρη
 και πάλι πρωτοπόροι, στα χρόνια τα κατοπινά
 τα λάβαρα κρατήσατε ψηλά,
 σκήπτρα αρρενωπής και εθνικής σας αρχοντιάς.
 Αρκάδες τότε, Αρκάδες και τώρα,
 φύτρα της ίδιας γενιάς.

Το παιδικό όνειρο

Σταμάτη Βασιλάκου

Ποτέ μου δεν τραγούδησα γλυκά
όπως τ' αηδόνι,
συχνά ήμουν ένα χελιδόνι
την άνοιξη να προμηνά.

Ποτέ δεν ήμωνα γεράκι,
δεν ήμουν αητός
μικρό ήμουν σπουργιτάκι
στο χιόνι μοναχός.

Τι θα'θελες να γίνει
με ρώταγαν συχνά
κι εγώ τους απαντούσα
με την αθώα μου καρδιά:

Θα ήθελα να 'ρθει μια μέρα
που όλοι να γελούν ειρηνικά
τον ήλιο να κοιτάνε γλυκά,
τον έρωτα να τραγουδούν.

Αυτό ναι τ' όνειρό μου
που βλέπω από μικρό παιδί,
δε θέλω τώρα να το χάσω,

ποτέ δε θέλω να σβηστεί.

Ακόμα θα 'θελα οι άνθρωποι
μπροστά στο φόβο μη βρεθούν
κι όσοι είν' ακόμα σκλάβοι
ταχιά να λυτρωθούν.

Αυτό 'ναι τ' όνειρό μου
από μικρό παιδί
που νύχτα-μέρα τρέφω
με την αγνή μου προσευχή.

Κι όσ' είν' κυνηγημένοι
με του πολέμου τη φωτιά,
από τη βία να γλιτώσουν
και στους δικούς τους
να ξαναρθούνε
σαν τη μαγιάτικη δροσιά.

Αυτό ναι τ' όνειρό μου
από την πρώτη πού 'νιωσα στιγμή
και κείνο κάθε μέρα ψάλλω
με της ψυχής τη μουσική.

Ήλιος

Κάτιας Σαρλή-Μακατούνη

Η γη βυζαίν' ολημερίς
του ήλιου τις αχτίδες
και τρέφει μέσ' τα σπλάχνα της
κάθε κρυμμένο σπόρο.

Ήλιους ανάβει τη φωτιά
στων τσιτζικιών τα στήθια
που τραγουδούν αδιάκοπα
για να τους φύγ' η φλόγα.

Ήλιος μαυρίζει τα κορμιά
στην άμμο ξαπλωμένα
και του τυφλού θαμπώνει του
τα πεθαμένα μάτια.

Ήλιος ξυπνάει το ζευγά
να τρέξει στο χωράφι
κι ήλιος μαζεύει στο μαντρί
τσοπάνο και τα ζα του.

Γηροκομείο

Ελένης Μουζάκη-Μπουρίτσα

Σε βλέπω με σκυμμένο το κεφάλι.
 Χαμένη στης ζωής την παραζάλη.
 Το βλέμμα σου θολό. Πικρό το δάκρυ.
 Μάνα σε βλέπω και πονώ, εκεί στην άκρη.
 Η αίθουσα του σαλονιού μεγάλη μα εσύ,
 απομονώνεσαι με θλίψη περισσή.
 Σκέφτεσαι τα υπέροχα παιδιά σου και τα έξι...
 σαν άστραψε και βρόντηξε, χωρίς να πεις μια λέξη.
 Έφυγε ο πατέρας τους νωρίς κι έμεινες μόνη.
 Τι σπαραγμός χωρίς τον άνδρα στο τιμόνι.
 Σε μαστιγώσαν οι καιροί φτώχια, μιζέρια, μπόρες.
 Με ξενοδούλι, με ταλαιπωρίες. Μαύρες οι ώρες.
 Να τα πορέψεις, να τα ντύσεις, να τα μορφώσεις.
 Πόσα στους ώμους σου μπόρεςες να φορτώσεις!
 Τα χρόνια πέρασαν, τράνεψαν τα παιδιά.
 Φτιάξαν δικές τους φαμελιές. Χρυσή σοδειά.
 Μεγάλωσες τα εγγόνια απ' τα παιδιά σου
 κι είχες πλημμύρα τη χαρά μες στην καρδιά σου.
 Τα βοήθησες να ορθοποδήσουν, να φτιαχτούνε.
 Και φτιάχτηκαν. Μα... τώρα δυσφορούνε.
 Γέρασες, τα σπίτια αλλάξανε. Δεν σε χωρούνε.
 Μια γριά μες στη φαμίλια, βαριά δουλειά.
 Σπάραξες Μάνα, μα δεν έβγαλες μιλιά...
 Μάζεψες τα δυο ρούχα σου στην τσάντα.
 Έριξες γύρω μια ματιά... θα έφευγες για πάντα.
 Σ' οδήγησαν σ' ένα «καλό» γηροκομείο.
 Με τι καρδιά; Θεέ μου πώς ξεχνάνε τα παιδιά!
 «Εδώ – σου είπαν – θα 'χεις πάντα συντροφιά.»
 Κι εσύ η Μάνα χαμογέλασες...
 Κι ας σε τρυπούσανε με πύρινα καρφιά.

 Ε, θα 'ρχονται να σε βλέπουνε, δεν λέω...
 Αυτά όλο σκέπτομαι Μανούλα και σε κλαίω.

Σατιρικοί στίχοι**Γεννήθηκα...***Κίμωνα Μπαρτζώκα*

Ε, ναι βρε αδέρφια, γεννήθηκα κι εγώ
όπως όλοι οι άνθρωποι
από φτωχούς γονιούς με πλούσια κέφια
και ολονύκτιο γλεντοκόπι.

Αν ήταν πλούσιοι δηλαδή
θα βρίσκαν κι άλλους τρόπους;
Να με φέρουν σώο κι αβλαβή
ανάμεσα σε λογικούς ανθρώπους;

Ίσως γι' αυτό τα 'τσουξε ο γονιός μου
απ' ένα παγούρι ξύλινο μ' όλο το ρακί του
μήπως και δώσει δύναμη στο φίλο του
που 'κρυβε μέσα στο βρακί του!

Μετά από λίγους μήνες έμαθαν
πως τα 'χαν καταφέρει
να κάνουν ακόμα ένα γιο γερό
που όμως σαν αριθμός τους περισσεύει.

Σκέφτηκε άσοφα ο πατέρας μου
πως πρέπει να με χαλάσουν.
Όμως ο Θεούλης μήνυσε στη μάνα μου
θα 'ναι αμαρτία αν με πειράξουν.

Μια βροχερή νύχτα του Σεπτέμβρη
εννιά μήνες απ' το τρικούβερτο το γλέντι
χτύπησα πόρτα να σκάσω μύτη
γιατί βαρέθηκα κλεισμένος στο δικό μου σπίτι.

Έπρεπε να βρεθεί μαμή
να βοηθήσει, να με σπρώξει

κι αφού βγω με το καλό
με τέχνη να μ' αφαιλόκóψει.

Πού να βρεθεί μαμή μέσα
στο σκοτάδι; Θεέ μου τι ατυχία;
Όμως ο Θεός βοήθησε
και πειραματίστηκε ο γονιός μου μ' επιτυχία!

Μουδιασμένα με δέχτηκαν
τ' άλλα μου τα αδέρφια
που ζούσαν πάμπτωχα στο κρύο,
στην πείνα και στην ανέχεια.

Εγώ καλά την πέρναγα για έξι μήνες
με της μάνας μου το γάλα
κι όταν στέρεψε κι αυτό, τη σίτισή μου
ανάλαβε μια γαλακτερή αγελάδα.

Κάποια στιγμή το σκέφτηκαν
να με δώσουν ψυχοπαίδι
να τρώω μπόλικο ψωμί
και να 'μαι αρχοντοπαίδι.

Όμως με τα γελάκια που τους έσκαγα
τους έκανα να μ' αγαπήσουν
και χωρίς καμιά βαρυγκωμιά
δέχτηκαν να με κρατήσουν.

Τους γονιούς μου εγώ τους αγαπώ
που μου 'δωσαν ζωή να ζήσω
και μπόρεσα το φως του ήλιου ν' αντικρίσω,
το μεγαλύτερο θαύμα του σύμπαντος να γνωρίσω.

Ψέματα ποτέ δε λέμε

Πολυξένης Γιάχου

Ο κυρ- δάσκαλος ο Κώστας ήταν σ' όλα του σπουδαίος,
μα θαρρώ είχε ξεχάσει πως κι αυτός υπήρξε νέος.
Οι καλύτερές του φράσεις ήταν «Γράψε τιμωρία!»,
«Ψέματα ποτέ δε λέμε!» και «Δε μ' αρέσει η κοροϊδία!».

Η πιο γκρινιάρα μες στην τάξη, θυμάμαι, ήταν η Ελένη
που είχε μια μεγάλη μύτη και πάντα ήταν θυμωμένη.
Μια μέρα που βαριόμουν και δεν ήθελα να γράψω
σκέφτηκα κι εγώ λιγάκι την Ελένη να πειράξω.

Μα ο δάσκαλος με είδε και με μάλωσε βεβαίως
και μου είπε αν δε γράφω θα τελειώσω τελευταίος.
Βρήκα τότε ευκαιρία να πειράξω την Ελένη
και δε σκέφτηκα καθόλου τι κακό με περιμένει.

Δεν μπορώ του είπα, κύριε, να τελειώσω τα γραπτά μου
διότι η μύτη της Ελένης είναι συνεχώς μπροστά μου.
Αν στον πίνακα δε βλέπω, πώς μπορώ να τελειώσω;
Μα δεν είπα, κύριε, λέξη την Ελένη μην πληγώσω!

Η Ελένη, όπως πάντα, πάλι άρχισε να κλαίει
και ο κύριος θυμωμένος με κοιτάζει και μου λέει:
«Τους άλλους δε θα κοροϊδεύω εκατό φορές να γράψεις
για να μάθεις την Ελένη ποτέ να μην ξαναπειράξεις».

Έγραφα την τιμωρία και δεν ένιωθα ωραία,
ώσπου έφτασα εντέλει στη σειρά την τελευταία.
Κι επειδή το δάσκαλό μου δεν ήθελα να κοροϊδέσω
απ' την τελευταία φράση άφησα το δε απέξω!!!

Άνοιξη

Γιώργου Χαροκόπου

Καθώς βραδιάζει απόψε αργά
πνοές γλυκιές ξεχύνονται στην πλάση
και απλώνονται αθόρυβα, σιγά
σε θάλασσες, στεριές, βουνά και δάση.

Από τη γη ως τον ξάστερο ουρανό
φαντάζει κάθε τι σαν μαγεμένο.
Του φεγγαριού το φως το εαρινό
μοιάζει με κάτι τι το ονειρεμένο.

Και τρέχουνε παντού τα νέα παιδιά
με γέλια, με χαρές και με λουλούδια,
ο έρωτας σημαδεύει την καρδιά
και της ζωής αρχίζουν τα τραγούδια.

Είναι η άνοιξη το χρόνο μια φορά
και η άνοιξη της νιότης λίγα χρόνια.
Μ' αυτό ακούγεται να μη μας αφορά
θαρρώντας πως θα ζήσουμε αιώνια!

Και αφήνουμε το χρόνο να περνά,
την άνοιξη, τον έρωτα και πάει,
αργά ή γρήγορα η φροντίδα μας γερνά
και φεύγει η νιότη δεν ξαναγυρνάει...

Χρώματα γιορτινά

Λεωνίδα Χαζίρογλου

Όλος ο ουρανός παλέτα
γιορτινών λαμπρών χρωμάτων
οι σκέψεις όλες χαρωπές
κύηση δικών σου μηνυμάτων.

Αξεδίλειατη αγάπη

Γιόργη Παλαμανάκη

Θα σ' αγαπώ μέχρι να ιδώ
θάλασσες να στερεύβγουν
και τα βαπόρια του γιαλού
στα όργια να σαλεύβγουν.

Θα σ' αγαπώ μέχρι να ιδώ
τ' αστέρια να μποπαίνουν
αυτά που καταφέρνουνε
στου νου μου και σε φέρνουν.

Θα σ' αγαπώ μέχρι να ιδώ
τη γης να μη γυρίζει
και τ' άστρο τσι ανατολής
το γκόσμο μη φωτίζει.

Θα 'μαι ετά στο πλάι σου
σαφή να σε προσέχω
ακόμη κι απαλάργο σου
τη δύναμη την έχω.

Κι αν όλοι σε προδώσουνε
εγώ ετά θα να 'μαι
τα όνειρά σου μην τα ιδείς
ποτές πεσμένα χάμε.

Και αν νιώσεις πόνο δυνατό
εγώ θα τότε μπαίρνω
αλάργο να τότε πετώ
χαρές να σου γιαγαίρνω.

Κι αν σε πληγώσουνε βαριά
εγώ θα σε γιατρέψω,

θα στάξω αίμα τσι καρδιάς,
τσι πόνους σου ν' αρνέψω.

Μέσα στη σκοτεινιά τσι γης
τα πάντα είσαι για μένα
μα δεν αφήνω να τα ιδείς
τα μάτια μου κλαημένα.

Εσύ 'σαι τσι ζωής αρχή,
η μέση και το τέλος
και ας ήπεσες χωρίς να θες
στου πρέπει σου το βέλος.

Σε κάθε σκέψη σε θωρώ
μέσα στο λοϊσμό μου,
στο ναι, στο όχι, στο μπορώ
και στο παράλογό μου.

Σφαλιώ τα μάτια σε θωρώ
κρατώ ντα σφαλιγμένα
και πλάθω χίλια όνειρα
αγάπη μου για σένα.

Και η μορφή σου γίνεται
σύντροφος του μυαλού μου
ο ήλιος και ο αυγερινός
του κόσμου του δικού μου.

Και η ζωή μου γίνεται
ένα με την δική σου
και μη φοβάσαι ώστε να ζω
θα 'μαι ετά μαζί σου.

Μα όντε κλειστούν τα μάθια μου
και πάω οθέ ντ' αστέρια
μην κλάψεις μα δεν είχες με
ποτέ στα δυο σου χέρια.

Και να γελάσεις και να πεις
καλό ταξίδι αητέ μου
εγώ 'μαι αφού σε σκότωσα
και κακοφαινεταιί μου.

Μα ένα λουλούδι στείλε μου
και να 'ναι μαραμένο
όπως επόδωκα εγώ
για να σε ανημένω.

Και μη φοβάσαι αμοναχή
εγώ δε θα σ' αφήσω
κι αν έρθει πόνος να σε βρει
στον τάφο θα ξυπνήσω.

Θα πάρει η ψυχή μορφή
και θα 'ρθει ετά κοντά σου
και θα γενεί παρηγοριά
στα πονοβάσανά σου.

Μα όντε διαβούν οι χρόνοι σου
κι έρθεις κι εσύ στ' αστέρια
τότες θα πάρωσε αγκαλιά
στου Άδη τα λημέρια.

Να σου θυμίσω υπόσχεση
απού 'χου σου δοσμένη
πως η ψυχή μου ήτονε
σε σένα χαρισμένη.

Κι ότι εγώ σ' αγάπησα
πιο πάνω απ' τη ζωή μου
θα καταλάβεις και θα πεις
συγχώρα με ψυχή μου.

Προσμονή...

Σπύρου Ραδίτσα

Σε περιμένω γλυκά, καρτερικά,
γιατί θα έρθεις,
γιατί τα λόγια σου τ' αληθινά
στον άνεμο λένε πως με θέλεις.
Σε περιμένω με αγάπη και πόθο,
γιατί ο έρωτας πίστη στρώνει,
γιατί η σκέψη σου ξέρει το δρόμο
την καρδιά να μην πληγώνει.
Σε περιμένω, το νιώθω, πλησιάζεις,
γιατί το άρωμά σου είναι εδώ,
γιατί όταν φεύγεις δεν απουσιάζεις,
δεν είπες αντίο, μα θα σε ξαναδώ.

Στο δάσκαλό μου

Φιλίτσας Λέρτα-Αθανασέλλου

Σαν ποταμός εκύλησαν τα παιδικά μου χρόνια,
μα γω σου το ορκίζομαι θα σε θυμάμαι αιώνια.
Ήσουν για μένα ο πρώτος-πρώτος δάσκαλός μου,
ήσουν για μένα ο δεύτερος πνευματικός Θεός μου.

Η διδαχή σου πάντοτε, ατέλειωτη αρμονία
εφάνταζε στο είναι μου, ουράνια συμφωνία.
Μιας θαλπωρής ανασασμό ένιωθα κοντά σου,
όλους μας προστάτευες, σα να 'μαστε παιδιά σου.

Στου αφρού το κύμα τ' όνομά σου έχω γράψει
και στην ψυχή αθέλητα μια θλίψη έχει στάξει,
γιατί ποτέ μου δεν είχα μια δική σου ζωγραφιά
να μου θυμίζει τη γλυκιά σου, μοναδική θωριά.

Για μένα θα 'σαι σύμβολο μιας θείας εργασίας,
μιας στοργικής και πατρικής ωραίας παρουσίας,
που στα παιδιά εχάραζε το δρόμο πάντα ίσο,
να ήξερα πού βρίσκεσαι, να 'ρθω να προσκυνήσω.

Ζωή

Ειρήνης Μπιλικού

Δραπέτης του ονείρου
η Ζωή,
στου Σύμπαντος
την αύρα παραπαίει...
σ' ανθρώπινες μορφές,
παραληρεί
και με δεμένα χέρια
απεγνωσμένα

ψάχνει για άδολη
αγάπη, αγνή,
των χειροπέδων
μαγικό κλειδί
τα ματωμένα
– από τις χειροπέδες –
χέρια
σαν πουλιά να ελευθερώσει!

Σύναξη

Πολυξένης Χρ. Χούση

Στην κορυφή, εκεί
 όπου στο βλέμμα σμίγουν η ορογραμμή με το κύμα
 όπου η αύρα της γης χρωματίζει την ουράνια γειτονιά
 όπου τα έργα τής μεγαλοσύνης των ανθρώπων, σφυρηλατούν τη
 δύναμη
 όπου η αρμονία των σημείων του ορίζοντα, σκηνογραφεί την
 ισορροπία
 όπου η αταραξία των Κούρων και των Καρυάτιδων
 εναντιώνεται στην άσχημη ειμαρμένη
 όπου το αέτωμα του Παρθενώνα στέκει ουρανοδείκτης
 όπου ο πολιτισμός κρατά τον ήλιο ανέσπερο.

Στην κορυφή, εκεί
 στην «Ακρόπολη» των Ελλήνων
 όπου η μεγαλοπρέπεια του πνεύματος καθυποτάσσει την άρνηση
 και επιβάλλει αναγεννητική ορμή
 όπου η δύναμη της ψυχής, πυρακτώνει τη θέληση
 όπου η υπερβατικότητα του νου, ομορφαίνει τη ζωή.

Στην κορυφή, ας συναχθούμε όλοι
 εκεί, στην «Ακρόπολη» των Ελλήνων.

Μια καλημέρα

Αγάπη

Ζαννέτας Καλόβα-Παπαϊωάννου

Μια καλημέρα είν' αυτή
 πες την και την κρατώ
 σαν φυλακτό
 να μου θυμίζει **Εσένα**.

Αγάπη, μελωδία θεϊκή
 καθάρια σαν την καρδιά σου
 αληθινή σαν το άγγιγμά σου
 μεθυστική στο άρωμά σου.

Δύο δέντρα αγαπημένα

Αθανασίου Μανέτα

Τις νύχτες του καλοκαιριού
 δυο δέντρα αγαπημένα
 μαζί τους κουβεντιάζανε
 και μεταξύ τους λένε:

Α΄

Λουλούδι μου αμάραντο
 δενδρί μου αγαπημένο
 σ' όμορφο τόπο φύτρωσες
 στον ίδιο με εμένα.

Σε περιβόλι όμορφο
 όλο ανθούς σπαρμένο
 και δέντρα λυγερόκορμα
 με άνθη φορτωμένα.

Μικρό δεντράκι ήσουνα
 κι εγώ δενδρί μεγάλο,
 στο πλάι μου μεγάλωνες
 κι ήθελες να με φτάσεις.

Και τώρα που μεγάλωσες
 κι έφτασες ως εμένα,

τα κλώνια σου αγκάλιασαν
 τους κλώνους τους δικούς μου.

Τα φύλλα σου χαϊδεύουνε
 τα φύλλα τα δικά μου,
 με τ' απαλό τους θρόισμα
 γλυκιά μου τραγουδάνε.

Τις νύχτες του καλοκαιριού
 κάτω απ' το φεγγάρι
 μου λένε λόγια ερωτικά,
 αγάπης λόγια λένε.

Μου λένε πως παντοτεινά
 θα 'μαστε αγαπημένα,
 σαν τα πουλιά που παίζουνε
 στους κλώνους μας επάνω.

Β΄

Δέντρο μου λυγερόκορμο
 ψηλότερο από τ' άλλα
 τους κλώνους σου λιμπίστικα
 και την κορμοστασιά σου.

Μικρό δεντρί ήμουν κι εγώ
 πλάι σου φυτρωμένο,
 στον ίσκιο σου μεγάλωνα
 κι ήθελα να σε φτάσω.

Και τώρα που μεγάλωσα
 κι άπλωσα ως εσένα,
 οι κλώνοι μου αγκάλιασαν
 τους κλώνους τους δικούς σου.

Γλυκά φιλούν τα φύλλα μου
 τα φύλλα τα δικά σου,
 με τ' απαλό τους θρόισμα
 γλυκά τραγούδια λένε.

Για την αγάπη τραγουδούν
 για την αιώνια αγάπη,
 που απ' τις ρίζες ξεκινάει
 κι ως τις κορφές μας φτάνει.

Και ομορφαίνει τη ζωή,
 λούλουδα τη γεμίζει,
 που ευωδιάζουν και σκορπούν
 στην πλάση τ' άρωμά τους.

Ψηφίδες

Ηλία Ακριώτη

- ✓ Φύγε ανάμνηση τώρα· δεν σε χρειάζομαι άλλο·
το δάκρυ κύλησε.
- ✓ Χάρηκε·
πήγαινε να δει την αγαπημένη του.
- ✓ Το πάτωμα γεμάτο αχρείαστες νότες·
στην παρτιτούρα ένα μουσικό αριστούργημα.
- ✓ Απόμαχος τώρα
νοστάλησε τα χρόνια που... δεν έζησε.
- ✓ Ένα κινητό, ξεχασμένο στην τσέπη τού νεκρού, κτύπησε·
κάποιος του 'κανε μιαν αναπάντητη.
- ✓ Μεγάλωσα· πρέπει να γράψω νέο τηλεφωνικό κατάλογο
χωρίς ονόματα γνωστών, που δε ζουν πια.
- ✓ ...(τίποτα, ούτε μια λέξη)
- ✓ Χάλασαν τα φυτά, μα
όχι οι σπόροι, που πέσανε στο χώμα.
- ✓ Το μουσκεμένο μαξιλάρι
ξέρει κάτι από τον πόνο μου.
- ✓ Έβαλε στο μηχανοστάσιο του πλοίου
ένα βάζο με λουλούδια· αποξηραμένα.

Το λάθος

Ανδρέα Κάππα

Άσκοπα κουράζεσαι άνθρωπε
να ψάχνεις και να ερευνάς το αύριο...
χωρίς να φροντίζεις το σήμερα...

Άσε τους άλλους πλανήτες...
και κοίτα το δικό μας που πεθαίνουν εκατομμύρια
άνθρωποι κάθε χρόνο από πείνα...

Θέλει πολλή δουλειά ακόμη
ο κόσμος μας άνθρωπε σημερινέ...
για να γίνει η ζωή δίκαια
κι ευτυχισμένη για όλους στη γη!!!

Και εάν δεν θέλεις... ή δεν μπορείς...
να την κάνεις καλύτερη, μην τη χαλάς
και μην την καταστρέφεις...

Καιρός να παραμερίσουν οι λίγοι
δυνατοί και παράλογοι της εξουσίας,
που οδηγούνε τους λαούς
στην ατομική σύγκρουση και στον αφανισμό...

Είναι ώρα... για τους πολλούς κι αδύναμους
αλλά λογικούς, που πονάνε κι αγαπάνε
τον άνθρωπο..., να διαφεντεύσουν τον πλανήτη μας...

Και να είναι βέβαιοι οι ισχυροί του κόσμου μας,
πώς θα τα καταφέρουνε οι λαοί χωρίς αυτούς...
να κάνουνε τη ζωή πιο καλή, πιο δίκαιη,
και πιο ανθρώπινη!!!

Στην Πηνελόπη

Αγγελου Σερέτη

Κυρά μου,
εκεί που υφαίνεις και ξυφαίνεις τον ιστό σου
κι όλο σε θύμησες το νου σου σπαταλάς
δε λόγιασες ποτέ, πως με τις σαϊτιές σου
μπορεί κατάστηθα και μένα να κτυπάς;

Κυλίσανε τα χρόνια μας, σαν γάργαρα νεράκι
και πήρανε στο διάβα τους της νιότης τον ανθό,
μα έμεινε ανέγγιχτο ένα παλιό μεράκι
που το 'κανε ο άνεμος ερωτικό σκοπό.

Μη μου ζητάς για να σου πω, τα λόγια δεν τα ξέρω
στης φυλλωσιάς το θρόισμα μονάχα τα γροικώ.
Κι άμα τα νιάτα μπόραγα πίσω να ξαναφέρω
θα σου 'λεγα ποιες μείνανε στιγμές που σ' αγαπώ.

Μη σπαταλάς το νου κυρά στα περασμένα
πέτα στην άβυσσο αυτόν τον κουρνιαχτό
τραγούδια πια δεν θα ακούσεις από μένα
γιατί κουράστηκα και ξέχασα πλέον να τραγουδώ.

Μονάχ' αν σκύψεις στην ψυχή μου πιο βαθιά
και τη σιωπή μου αν μάθεις να διαβάζεις
τότε θα νιώσεις τι λέει η κάθε μου ματιά
τότε θα πάψεις να πονάς και να στενάζεις.

Μάνα

Θεοχάρη Σωτηρόπουλου

Μέσα	ποια είσαι
στο σύμπαν	γη,
τι με καρτερεί,	στην ψυχή σου
μάνα	μεγάλωσαν
θεά	θεοί...

Το νόημα

Ιουλίας Κων. Κορμέντζα

Ενώ Συμπάς ο Κόσμος
κινείται διαρκώς στην Ζωής τη ροή
και το κάθε τι
συμμετέχει με το δικό του έργο κι αποστολή,
άνθρωποι μυριάδες, δίβουλοι και δειλοί,
καθηλώνονται αδρανείς στη γήινή τους διαδρομή.
Κι ομοιάζοντας ζωντανοί νεκροί
ακόμη κι ο ήχος των βημάτων τους τρομάζει
κι άσκοπα ο χρόνος ζωής τους χάνεται και λιμνάζει
σε βαλτονέρια χωρίς φωτός αναλαμπή!

Μα τι να την κάνεις μια τέτοια ζωή
σα δεν έχει φωτός φεγγοβολή,
δεν έχει μάνητα και πάθος κι ορμή;
Ω! Να εύχεται, αρματωμένη μπρατσέρα να 'ναι ο καθείς!
Ατρόμητη ν' αρμενίζει στον ωκεανό της ζωής!
Μ' ολάνοικτα – ψυχής και νου – πανιά
να ξανοίγεται σ' άγνωστα πέλαγα μακρινά.
Αυτό είναι της ζήσης το νόημα κι η μεγάλη χαρά.

Σ' αφηνιασμένο αντάριασμα,
σα δοκιμάζεται σκληρά,
να μη κιοτεύει.
να μη λιγοψυχά,
αλλά με λιονταριού καρδιά
να παλεύει!

Ακόμα κι αν κινδυνεύει
το «είναι» του μ' αφανισμό,
σχέδιο υπομονής να βάζει μπροστά στο χαμό
και την δύναμή του ν' αναμετρά,
αντλώντας φρόνηση απ' το μυαλό.

Κι ήρεμα τις Σειρήνες και με θάρρος ν' αψηφά!
 Κι όσο κύματα λυσσασμένα συνεχώς κι αν συναντά,
 να στρέφεται με πίστη και σιγουριά,
 τον Ποσειδώνα θεό να κοιτά.

Κι όσο κι αν σ' του ταξιδιού του την γυροβολία
 ο καθείς αλύπητα κονταροχτυπιέται,
 όταν με την αξιοσύνη του σώζεται κάθε φορά
 και στης ζωής το αναμέτρημα δεν χαλιέται,
 θα 'χει κάθε λόγο διπλά να ευχαριστιέται!

Αιώνια μάνα

Ειρήνης Βαρβαρέσσου

Ένα παλιό κομό άνοιξα, που είχαμε στο σπίτι
 και βρήκα μέσα αναμνήσεις χίλιες δυο.
 Γράμματα, φιλντισένιες καρφίτσες είχε και μπίλιες.
 και το απολυτήριο του αδελφού μου απ' το σχολειό.
 Ένα κουτί γεμάτο χόμα απ' τ' Αϊβαλί, που φύλαγε ο πατέρας μου,
 που έφεραν με τον παππού και τη γιαγιά μου, τότε στο διωγμό.
 Είχε έναν κονδυλοφόρο, μια σφεντόνα και μια σβούρα
 και το ημερολόγιο, της μεσαίας αδελφής μου, το κρυφό.
 Φωτογραφίες οικογενειακές είχε, ασπρόμαυρες.
 Το περιλαίμιο με τη χάντρα, του τότε γατούλη μου, την μπλε.
 Ένα τσακμάκι με ίσκα και ένα «πάρτα όλα»
 και της μεγάλης μου αδελφής ένα πρασινωπό κολιέ.
 Είχε μέσα και το τελευταίο καρδιογράφημα της μάνας μου,
 που χρόνια τώρα βρίσκεται στον ουρανό.
 Το έπιασα και το 'νιωσα μες στην παλάμη μου να πάλλεται
 γλυκό, ζεστό, σαν να ήταν ζωντανό.
 Το φίλησα, σαν να φιλούσα την καρδιά της,
 συγκλονισμένη, με δέος, με σεβασμό.
 Και κείνο σιγανά μου μίλησε και μου είπε:
 Παιδί μου, δεν θα πάψω ποτέ να σ' αγαπώ!...

Θύμησες

Καίτης Τύμη

Νιώθω πως έπεσα στο μάτι του Κυκλώνα
να με κοιτά χωρίς να λέει το «γιατί»,
μα εγώ είμαι μικρή σαν ανεμώνα
και δε με νοιάζει πια ο κόσμος τι θα πει.

Ξέρω μονάχα πως πολύ έχω πονέσει,
ξέρω καλά πόσο σκληρή είν' η Ζωή,
έχω στη Μοίρα μου αποθέσει
όλα τα «ΠΩΣ» και τα «ΓΙΑΤΙ».

Θέλω να τελειώνω μ' όλα αυτά
να ζωγραφίσω εγώ τη μοναξιά μου,
με χρώματα ουράνια, θεϊκά, άσπιλα
και αμόλυντα, σαν τη μικρή καρδιά μου.

Στο άπειρο να στείλω τα όνειρά μου
να ταξιδεύουνε στο διηνεκές
και στο βυθό της θάλασσας
τις θύμησες να ρίζω, που επίμονα
γυρίζουνε συνέχεια στο «χτες».

Ουρανός σιωπής

Χρυσούλας Σφακιανάκη

Μια ξαστεριά!
Λάμπει απόψε η νυχτιά.
Σ' ολόχρυσο βελούδο αραδιασμένα
τα αμαρτήματά σου.
Ίκετεύουν, κράζουν, προστάζουν,
σε μαστιγώνουν.

Έτοιμος για συντριβή.
Πού θα βρεις πάλι
τέτοια ξαστεριά,
ίδια σιωπή;
Ούτε γραμμένα θα τα δεις ξανά
ανάμεσα στ' αστέρια.

Εκ φύσεως

Ελένης Απ. Μανιωράκη

Τι φταις κι εσύ αν σου τελείωσε η αγάπη,
το «αιώνια» ξέρεις είναι πάντα σχετικό,
αρκεί που κλέψαμε μ' αυτήν την αυταπάτη
το πιο εξαίσιο του πόθου μερτικό.
Τι φταις κι εσύ αν είν' φτωχά τα σ' αγαπώ σου,
έτσι είν' η αγάπη, αγαπημένε τι τα θες
κι αν χλιάρυναν τα πύρινα φιλιά σου,
νόμος της φύσης έτσι ορίζει, εσύ δε φταις.
Κερνά ο έρωτας χολή στο μισεμό του,
σαν γίνει λίγο το πολύ ποιος δεν πονεί,
φτάνει το κλάμα σου ώς το Σταυρό του Νότου
κι ο στεναγμός σου όλα τα σύμπαντα δονεί.
Στο κύκνειο άσμα εναρμονίσου της αγάπης,
μη αλωθείς σε ενοχές, πρέπει και αν,
κάνε τον πόνο σου αυλός χαράς να ηχήσει,
ποτέ δε στέρησε του έρωτα η «ΠΑΓΑΝ».

Αγάπη και φύση

Γιάννη Καρβελά

Έρχεσαι σαν αεράκι δροσερό,
μένεις ωσάν συννεφάκι απαλό,
πέφτεις ως πρωτοβρόχι εποχικό,
ποτίζεις της αγάπης τον αγρό.

Ξέρω πως μας θέλεις και μας αγαπάς
από αυτόν το λήθαργο μας ξυπνάς,
μας λες πως η ζωή δεν είναι χαρά
και πως δεν υπάρχουν εύκολα πολλά.

Άλλοτε φθάνεις στον γκρίζο ουρανό
κρατώντας μες στο χέρι τον κεραυνό,
αστράφτεις και δυνατά πολύ βροντάς
όλους μάς φοβίζεις και ταρακουνάς.

Ο άνθρωπος νιώθει εποχιακά
τη ζωή ευωχούται πραγματικά
μαζί με την άνοιξη ερωτικά,
που η φύση αγάλλεται και γεννά.

Διάθεση φυγής

Αλέξανδρου Αβατάγγελου

Σήκωσε και πάλι περήφανα το ασημένιο,
 ολοστρόγγυλο τ' ουρανού κεφάλι
 και φώτισε το αστερόσπαρτο λιβάδι.
 Συνειδητοποίησε το χάος, το άπειρο,
 και κάπου τρόμαξε κι ανατρίχιασε.
 Ίσως και να μετάνιωσε που βγήκε
 και θέλησε άμεσα και πάλι να κρυφτεί.
 Με βιασύνη τράβηξε κι έσυρε πάνω του,
 όλο να καλυφθεί, καλά να σκεπαστεί,
 με το συννεφοπλεγμένο σεντόνι του.
 Βολεύτηκε και χουχούλιασε από κάτω.
 Κάποιοι το είδαν κι το παρεξήγησαν.
 Ανίδεοι, ανίκανοι το γιατί να καταλάβουν.
 Άραγε ότι σνομπάριζε αδιάφορα, πίστεψαν;
 Κάποιοι άλλοι πάλι έσπευσαν να του δώσουν δίκιο.
 Δεν ανθίζει, είπαν, το σάπιο, μόνο να φωτίζει,
 να φανερώνει της μαύρης σκιάς τις ανώμαλες στάσεις.
 Αίτιο να είναι σε κίβδηλους, λαθεμένους έρωτες,
 γομολάστιχα που σβήνει, στο φως του ήλιου το πρωί.
 Κανείς όμως δεν σκέφτηκε, ίσως να μην ήταν έτσι.
 Ίσως απλά, μια ήσυχη νύχτα σαν αυτή,
 τη μοναξιά την ένωσε γλυκιά συντροφιά,
 και να κρυφτεί θέλησε κάπου μακριά,
 από τα μαρτυριάρικα τα' ανθρώπου μάτια,
 παρέα να κάνει με τα μοναχικά αστέρια!

Πολιορκία

Ευθυμίας Ανδρεοπούλου-Παχού

Ο θάνατος του παλληκαριού
ελλόχευε στα ρηχά της λιμνοθάλασσας.
Οι γόοι των σκοτωμένων κι αυτών
που τα σπλάχνα τους φαγώθηκαν
για να τραφούν οι πεινασμένοι,
έγιναν μίασμα, αλύτρωτο άγος.
Λειψοί νεκροί, μούγκριζαν άθαφτοι,
άκλαυτοι, αλιβάνιστοι, που δεν
τους ανάπαυσε η γη, αλλά της λήθης το αλάτι
και η παραχάραξη των γεγονότων.
Πετροβολούσαν μετέωροι την τεχνητή
ηλιοφάνεια, τον ατέρμονο καιρό...
Μέρα-νύχτα, έδιωχναν με κραυγές
τις Σκιές τους να φύγουν
να ανεβούν στο Χριστό ή στον Αλλάχ
να ξαποστάσουν εκεί, όχι εδώ.
Υλακές της Νύχτας, το αίμα έσκουζε
αδικαίωτο, ο Λαός σε ύπνωση,
ποτισμένος αφιόνι, περίμενε μάτια
για να λυθεί η πολιορκία.
Τα άκρα του παράλυτα, οι σημαίες
μεσίστιες, τα μάτια του άδεια,
στραμμένα στην ανάλγητη Εσπερία.
Έκρωζαν τα όρνεα καθώς έρχονταν,
κάνοντας κύκλους, ζυγιάζονταν για το
έσχατο συμπόσιο, κοράκια λαμπερής μέρας.
Η Ιστορία πανέτοιμη για την κάθαρση,
οργισμένη, με ιαχές πρόσταξε:
«Έγερση Λαέ, Έξοδος, Ελευθερία...».

Η μπόρα

Θεοδώρου Δημούδη

Άστραψε ο ανταριάς, βρόντηξε ο καταχνιάς,
τσίριξε μικρό πουλί, πάει να κρυφτεί.
Η μάνα του είναι μακρυνά, πέρα από την καλαμιά,
το σύννεφο βουρκώνει και το πουλί κρυώνει.

Άνοιξαν οι κρουνοί του ουρανού, οι βρύσες,
η μάνα τρέχει γρήγορα, θέλει να προλάβει
να προστατέψει το μικρό από την ανεμοζάλη,
να μη φοβίσουν οι βροντές και το σπυρί χαλάζι.

Κάνε, Θεέ μου, δυνατό να σταματήσει το κακό,
το πουλάκι να σωθεί από την καταστροφή,
είναι μικρό και άβγαλτο και τώρα απροστάτευτο
μόλις έχει βγει από τα πούπουλα και άτσαλα πατεί.

Και ξάφνου ανοίγει ο ουρανός, ο ήλιος ξεπροβάλλει
φθάνει και η μάνα από μακρυνά με την ψυχή στο στόμα,
το προλαβαίνει, το θωρεί μες στη φωλιά να κλαίει,
το αγκαλιάζει, το φιλά, είναι μικρό ακόμα.

Ξημέρωσε

Μιμίκας Συριοπούλου

Φλυαρεί
ο καπνός
του τσιγάρου,
ενοχλούνται
οι σκιές
στης μοναξιάς
το κρεβάτι.

Κλαίνε
στεγνά
τα μάτια,
σβήνουν
τα κεριά,
η σιωπή
συνθέτει ήχους

Οι ρυτίδες
χτενίζονται
στ' ουρανού
τον καθρέφτη,
η μνήμη
λούζεται
στην αγάπη:
ξημέρωσε.

Μικρή μου πυγολαμπίτσα

*Χρυσανγής Καμπρή-
Μπόμπολη*

Στην Αλεξάνδρα

Μικρή μου πυγολαμπίτσα.
Αστεράκι φωτεινό.
Πόσο πολύ σε αδικήσαμε,
καθώς σε βλέπουμε,
να κινήσει σπασμωδικά
μες το μικρόσκοπό σου.
Η έλλειψη κατανόησης
απ' το στενό περιβάλλον
και η μεγάλη σου ευαισθησία
σε έκαναν να φαντάζεις
παράξενη και ιδιότροπη.
Γι' αυτά σου τα ελαττώματα
μάλλον εμείς είχαμε την ευθύνη.
Γιατί εσύ, όταν χρειάστηκε,
έδειξες πόσο μεγάλη ήσουνα.
Τρυφερό λουλουδάκι στην καρδιά.
Λιοντάρι στην παλικαριά.
Μικρή μου πυγολαμπίτσα,
έστω και τόσο αργά,
μας δίδαξες με το θάρρος σου.
Γιατί κάτι πήρες και από την
αδάμαστη δύναμη της γενιάς μας
που πρόβαλε τα στήθη της
μπροστά σε κάθε κατακτητή.
Ωστόσο η μελωδική φωνούλα σου
που θα μπορούσε να σε κάνει
ένα μεγάλο αστέρι, σε έκανε
να μοιάζεις με φυλακισμένο περιστέρι
που βρήκε διέξοδο, στο εξαίσιο
άρωμα των λουλουδιών.

Δίαιτα

Αριστεΐδη Παπατόλη

Αφότου η καρδιά μου μπλόκαρε
πρόγραμμα διαίτης απ' το γιατρό μου δόθηκε.
Το κρέας, τα αυγά και η φυτίνη,
φουντώνουνε τη χοληστερίνη.

Όσπρια, γλυκά, κιμάς με λάχανο
σηκώνουνε κατακόρυφα το ζάχαρο.
Δυο γάλατα με λίγο ψωμί
να τρως Σάββατο, Κυριακή.

Τετάρτη και Δευτέρα
τρώγε φρούτα όλη μέρα.
Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή
τσαγάκι με φρυγανιά ψιλή.

Πάρε φάρμακα με τον πλόχειρο
εδώ η δίαιτα δεν έχει όφελο.
Σκόρδο και μπόλικο κρεμύδι
φέε όσο θέλεις κουνουπίδι.

Ολιμερής περπάτα
κι αν στη γειτονιά σου δεν έχει πάρκα
πάρε όργανο γυμναστικής
και βιταμίνες νά σταθείς.

Είσαι όμως τυχερός
και μου 'κλεισε το μάτι ο πονηρός.
Μπορείς να κάνεις έρωτα πολύ,
δεν με ρώτησε όμως με τι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	σελ.		σελ.
Σημείωμα Σύνταξης - Ανακοίνωση	1	Η Ελλάδα μας (Σταματέλας Φλοκάλη-Ζουπά- νου)	48
Λογοτεχνικά Σαββατόβραδα	2	Η Νέλλη και το αγαπημένο της δεντροάκι (Δέ- σποινας Χ. Κηπουρού).....	49
Τριήμερη Εκδρομή στη Βόρειο Ήπειρο	2	Του Αμβρακικού η θάλασσα (Μάρως Φ. Δήμου -Τσουτσίνου)	51
Η Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών τίμησε με χρυ- σό μετάλλιο τον Κωνσταντίνο Τσιλιγιάννη ..	3	Χριστόφορε (Λευτέρη Β. Τζόκα).....	52
Δεύτερη προσκληνηματική παρουσία της Ε.Ε.Λ. στην Ιερά Μονή Καλτεζών.....	5	Στον πατέρα μου (Γ. Παναγιωτακόπουλου).....	52
Τι είναι η ποίηση; (Κώστα Α. Τσιλιγιάννη)	7	Απέραντη γαλάζια οπτασία (Μιχ. Γ. Κώτη)	53
Σχολική γιορτή λήξης μαθημάτων	8	«Η Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών» στις Καλτε- ζές εκ νέου (Παν. Χαράλαμπόπουλου)	54
Περιμένουμε τους «βαρβάρους» για ν' αποκτή- σουμε οντότητα κι ευτυχία; (Αρχ. Τιμόθεου Κ. Κιλίφη).....	10	Σε περιμένω (Αικ. Κανέλλου, Μοναχής)	56
Φωτεινά... «σειρήνια» (Τάκη Παπαδημητρίου) ..	11	Γ' αντρεωμένου τ' άρματα (Στ. Φωτάκη).....	56
Στη Βουλή της Αλβανίας (Αναστασίου Τύμη) ...	12	26 Μάη 1821 - Ιερά Μονή Καλτεζών (Κορνή- λιου Κακλέα).....	57
Γλυκοχάραξε (Άρη Κανδηλάπτη)	13	Αρκάδες (Σταύρου Σταύρου)	57
Γεύση από μέλι (Νίκου Ασσανσερίτη)	14	Το παιδικό όνειρο (Σταμάτη Βασιλάκου).....	58
Μείνε (Βάσως Τριανταφυλλίδου-Κηπουρού) ...	16	Ήλιος (Κάτιας Σαρλή-Μακατούνη)	58
Σελίδες-Ψηφίδες ημερολογίου φωτιάς, ζωής κι ελευθερίας (Χαράς Κούτρα)	17	Γηροκομείο (Ελένης Μουζάκη-Μπουρίτσα)	59
Ο αετός (Δημήτρη Τριάντου)	19	Γεννήθηκα... (Κίμωνια Μπαρτζώκα).....	60
Ο μουσμούλης (Στάθη Παρασκευόπουλου).....	20	Ψέματα ποτέ δε λέμε (Πολυξένης Γιάχου)	62
Με φτάνει (Δημήτρη Χονδρού).....	22	Άνοιξη (Γιώργου Χαροκόπου)	63
Αυτά που λες... (Αναστασίου Μιχαλάκη).....	23	Χρώματα γιορτινά (Λεωνίδα Χαζίζρογλου).....	63
Υψηλοί μου δάσκαλοι (Σωτήρη Μαντζούτσου) ..	25	Αξεδίλειατη αγάπη (Γιώργη Παλαμμιανάκη)	64
Έσβησ' εν' αστέρι (Γιώργου Σπυροπούλου)	27	Προσμονή... (Σπύρου Ραδίτσα).....	65
Επιστροφή στο παρελθόν (Αριστοτέλη Παππά) ..	28	Στο δάσκαλό μου (Φιλίτσας Λέρετα-Αθανασέ- λου)	66
Περιπέτεια (Δημήτρη Μασούρη).....	29	Ζωή (Ειρήνης Μπιλικού).....	66
Η ζωή είναι η μοναδική στιγμή πλήρωσης και πτώσης (Χρυσούλας Δημητρακάκη)	30	Σύναξη (Πολυξένης Χρ. Χούση).....	67
Η παραδοσιακή μουσική και το δημοτικό τρα- γούδι (Πόπη Γαϊτάνη).....	31	Μια καλημέρα – Αγάπη (Ζαννέτας Καλύβα- Παπαϊωάννου)	67
Αφοροδίτη και Άδωνης (Φρειδ. Τζόκα-Ζήση)	32	Δύο δέντρα αγαπημένα (Αθαν. Μανέτα).....	68
Η παπαρούνα (Μαρίας Βερβέρη-Κράουζε)	33	Ψηφίδες (Ηλία Ακριώτη)	69
Το παλιομοδίτικο παντελόνι (Ευαγ. Σπανδάγου) ..	34	Το λάθος (Ανδρέα Κάππα)	70
Αντιστρατευόμενα στην ανθρώπινη αξία (Αρ- χιμ. Ιγνατίου Θ. Χατζηνικολάου)	36	Στην Πηνελόπη (Αγγελου Σερέτη)	71
Συνέβη κάποια νύχτα (Πάνου Δημ. Τζιόβα)	37	Μάνα (Θεοχάρη Σωτηρόπουλου).....	71
Εμπορική Ναυτιλία (Φοίξου Δήμου).....	38	Το νόημα (Ιουλίας Κων. Κορμέντζα).....	72
Επίκαιρα (Κωστή-Ι.Γ. Καλλέργη)	38	Αιώνια μάνα (Ειρήνης Βαρβαρέσσου)	73
Παλαμήςδες (Πολύβιου Μαργιά)	39	Θύμησες (Καίτης Τύμη).....	74
Βουνίσιο καρπούλι (Γιάννη Γ. Γαϊτάνη)	40	Ουρανός σιωπής (Χρυσούλας Σφακιανάκη)	74
Γλυκό μου ένα όνειρο – Στου δειλινού τις ομορφιές... (Γιάννη Ηλιόπουλου)	41	Εκ φύσεως (Ελένης Απ. Μανιωράκη).....	75
Ελλάδα!!! (Γιάννη Τσώλη)	42	Αγάπη και φύση (Γιάννη Καρβελά)	75
Αναμνήσεις μιας ζωής (Χρήστου Καραπιπέρη). ..	43	Διάθεση φυγής (Αλέξανδρου Αβατάγγελο)	76
Χαμένο χαμόγελο (Άρη Χαράλαμπάκη).....	44	Πολιορκία (Ευθυμίας Ανδροπούλου-Παχού)	77
Ταξιδεύοντας τον ποταμό Orinoco (Ιωάννη Πα- παδόπουλου)	45	Η μπόρα (Θεοδώρου Δημούδη)	78
Το χαμόγελο (Γ.Ν. Κουτσοκλένη).....	47	Εημέρωσε (Μιμίκας Συριοπούλου)	78
		Μικρή μου πυγολαμπίτσα (Χρυσανγής Καμ- πρή-Μπόμπολη)	79
		Δάιτα (Αριστείδη Παπατόλη)	79

Αριθ. Πρωτ - 5 -

Της 31^{ης} Μελίου 1993

Παρόντες:

Ροζίτα Κωνσταντίνου

Βασίλης Τζώβας

Γιάννης Καραγγύρης

Σπύρος Χαλιδιμαρός

Πόπη Ζαχαρή

Κώστας Μερζής

Κώστας Νικολόπουλος

Δέσποινα Τζορή

Διοικηθείσα αναρχία η προσδεδεμένη τα Λογισμικά η

Ροζίτα Κωνσταντίνου ελεγχόται τα πιο κάτω θέματα:

Θέμα 1^ο: Εγγραφοί-διαγραφαι

Εγγραφοί ως πολιτικό μέλος ο κ. Μιχάλης Δ. Θεοδοσιάδης,
κατοίκους Αθηνών, οδός Καραγύργα 18- Άγκο Μίλια, Τ. Κ
15772 - Τηλ. 7785410.

Θέμα 2^ο: ΑΠΟΓΝΩΜΗ ΤΙΤΛΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ

"Τύχη αφισή η Έκθεση Ελλήνων Πορτογάλων, το αρχαιότερο λογο-
τεχνικό ζήτημα της Λέρας

ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ

των κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ την ΑΝΑΡΧΗ και της ΤΡΑ-
ΜΕΤΑΣ ΙΣΟΒΙΟΝ ΕΠΙΤΙΜΟΝ ΠΡΟΒΑΟΝ ΤΗΣ ΕΝΘΗΣ ΗΑΣ
ενδ' ων υπέρ αυτης μεν των μερών της ΕΠΙΣΤΑΤΟΚΡΑΤΙΑΣ
βουαίττα' έγω ως πρόεδρος αυτής:

Η Πρόεδρος
Ροζίτα Κωνσταντίνου

Ο Αντιπρόεδρος

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΡΟΖΙΤΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΝΕΥΤΡΗΣ ΤΡΟΚΑΣ

ΓΡΑΜΜΗΣ ΕΥΡΑΡΤΩΤΗΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ